

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► **B****ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) 2020/1998**

z dnia 7 grudnia 2020 r.

w sprawie środków ograniczających stosowanych w sytuacji poważnych pogwałceń i naruszeń praw człowieka

(Dz.U. L 410I z 7.12.2020, s. 1)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
► <u>M1</u>	Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2021/371 z dnia 2 marca 2021 r.	L 71I	1	2.3.2021
► <u>M2</u>	Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2021/478 z dnia 22 marca 2021 r.	L 99I	1	22.3.2021
► <u>M3</u>	Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2021/2151 z dnia 6 grudnia 2021 r.	L 436	1	7.12.2021
► <u>M4</u>	Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2021/2195 z dnia 13 grudnia 2021 r.	L 445I	10	13.12.2021
► <u>M5</u>	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/595 z dnia 11 kwietnia 2022 r.	L 114	60	12.4.2022
► <u>M6</u>	Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2022/2374 z dnia 5 grudnia 2022 r.	L 314	81	6.12.2022
► <u>M7</u>	Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2023/430 z dnia 25 lutego 2023 r.	L 59I	423	25.2.2023
► <u>M8</u>	Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2023/500 z dnia 7 marca 2023 r.	L 69I	1	7.3.2023
► <u>M9</u>	Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2023/1098 z dnia 5 czerwca 2023 r.	L 145	1	5.6.2023
► <u>M10</u>	Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2023/1495 z dnia 20 lipca 2023 r.	L 183I	1	20.7.2023
► <u>M11</u>	Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2023/1499 z dnia 20 lipca 2023 r.	L 183I	30	20.7.2023
► <u>M12</u>	Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2023/1715 z dnia 8 września 2023 r.	L 221I	1	8.9.2023
► <u>M13</u>	Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2023/2722 z dnia 4 grudnia 2023 r.	L 2722	1	5.12.2023
► <u>M14</u>	Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2024/417 z dnia 29 stycznia 2024 r.	L 417	1	29.1.2024
► <u>M15</u>	Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2024/952 z dnia 22 marca 2024 r.	L 952	1	22.3.2024
► <u>M16</u>	Rozporządzenie Rady (UE) 2024/1034 z dnia 4 kwietnia 2024 r.	L 1034	1	5.4.2024
► <u>M17</u>	Rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2024/1050 z dnia 4 kwietnia 2024 r.	L 1050	1	5.4.2024

sprostowane przez:► **C1** Sprostowanie, Dz.U. L 35 z 17.2.2022, s. 22 (2021/2151)

ROZPORZĄDZENIE RADY (UE) 2020/1998**z dnia 7 grudnia 2020 r.****w sprawie środków ograniczających stosowanych w sytuacji poważnych pogwałceń i naruszeń praw człowieka***Artykuł 1*

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „roszczenie” oznacza roszczenie, niezależnie od tego, czy jest dochodzone w postępowaniu sądowym, z którym wystąpiono przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia lub po tym dniu, wynikające z umowy lub transakcji, lub pozostające w związku z umową lub transakcją, w szczególności:
 - (i) roszczenie o wykonanie zobowiązania wynikającego z umowy lub transakcji lub pozostającego w związku z umową lub transakcją;
 - (ii) roszczenia o przedłużenie terminu płatności lub o spłatę obligacji, gwarancji lub zabezpieczenia w jakiegokolwiek formie;
 - (iii) roszczenie o odszkodowanie z tytułu umowy lub transakcji;
 - (iv) powództwo wzajemne;
 - (v) roszczenie o uznanie lub wykonanie – w tym w drodze procedury *exequatur* – wyroku, orzeczenia arbitrażowego lub równoważnej decyzji, niezależnie od miejsca ich wydania;
- b) „umowa lub transakcja” oznacza transakcję, niezależnie od jej formy i właściwego dla niej prawa, obejmującą jedną lub kilka umów lub podobnych zobowiązań zawartych przez te same lub różne strony; do celów niniejszej definicji pojęcie „umowa” obejmuje obligacje, gwarancje lub zabezpieczenia, w szczególności gwarancje finansowe lub zabezpieczenia finansowe, oraz kredyty, prawnie niezależne lub nie, a także wszelkie odnośne postanowienia, których źródłem jest taka transakcja lub które są z nią związane;
- c) „właściwe organy” oznaczają właściwe organy państw członkowskich wskazane na stronach internetowych wymienionych w załączniku II;
- d) „zasoby gospodarcze” oznaczają aktywa wszelkiego rodzaju, rzeczowe lub niematerialne, ruchome lub nieruchome, które nie są środkami finansowymi, ale mogą być użyte do pozyskania środków finansowych, towarów lub usług;
- e) „zamrożenie zasobów gospodarczych” oznacza zapobieganie wykorzystywaniu zasobów gospodarczych do pozyskiwania środków finansowych, towarów lub usług w jakiegokolwiek sposób, w tym poprzez ich sprzedaż, wynajem lub obciążenie hipoteką;
- f) „zamrożenie środków finansowych” oznacza zapobieganie wszelkim ruchom tych środków, ich przenoszeniu, zmianom, wykorzystaniu, dostępowi do nich lub dokonywaniu nimi transakcji w jakiegokolwiek sposób, który powodowałby zmianę ich wielkości, wartości, lokalizacji, własności, posiadania, charakteru, przeznaczenia lub inną zmianę, która umożliwiłaby korzystanie z nich, w tym zarządzanie portfelem;

▼B

- g) „środki finansowe” oznaczają wszelkiego rodzaju aktywa finansowe i korzyści finansowe, w tym między innymi:
- (i) gotówkę, czek, roszczenia pieniężne, weksle trasowane, przekazy pieniężne i inne instrumenty płatnicze;
 - (ii) depozyty złożone w instytucjach finansowych lub innych podmiotach, salda na rachunkach, długi i zobowiązania dłużne;
 - (iii) papiery wartościowe i instrumenty dłużne w obrocie publicznym lub niepublicznym, w tym akcje i udziały, certyfikaty reprezentujące papiery wartościowe, obligacje krótko- i długoterminowe, warranty, skrypty dłużne, kontrakty na instrumenty pochodne;
 - (iv) odsetki, dywidendy lub inne przychody z aktywów oraz wartości narosłe z tytułu aktywów lub wygenerowane przez te aktywa;
 - (v) kredyty, prawo do potrącenia, gwarancje, gwarancje należytego wykonania umowy lub inne zobowiązania finansowe;
 - (vi) akredytywy, konosamenty, kwity zastawne;
 - (vii) dokumenty poświadczające udział w środkach finansowych lub zasobach finansowych;
- h) „terytorium Unii” oznacza terytoria państw członkowskich, do których ma zastosowanie Traktat o Unii Europejskiej (TUE), na warunkach ustalonych w TUE, w tym ich przestrzeń powietrzną.

Artykuł 2

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do:

- a) ludobójstwa;
- b) zbrodni przeciwko ludzkości;
- c) następujących poważnych pogwałceń lub naruszeń praw człowieka:
 - (i) tortury oraz inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie albo karanie,
 - (ii) niewolnictwo,
 - (iii) pozasądowe, doraźne lub arbitralne egzekucje lub zabójstwa,
 - (iv) wymuszone zaginięcie osób,
 - (v) arbitralne aresztowania lub zatrzymania;
- d) innych pogwałceń lub naruszeń praw człowieka, które obejmują między innymi następujące pogwałcenia lub naruszenia, w zakresie, w jakim są one szeroko rozpowszechnione, systematyczne lub w inny sposób poważne w odniesieniu do celów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa określonych w art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej:
 - (i) handel ludźmi, jak również naruszenia praw człowieka przez przemytników migrantów, o czym mowa w niniejszym artykule,
 - (ii) przemoc seksualna i przemoc ze względu na płeć,

▼B

- (iii) pogwałcenia lub naruszenia wolności pokojowego zgromadzania się i zrzeszania się,
- (iv) pogwałcenia lub naruszenia wolności wyrażania opinii i wolności wypowiedzi,
- (v) pogwałcenia lub naruszenia wolności religii lub przekonań.

2. Do celów stosowania ust. 1 należy uwzględnić międzynarodowe prawo zwyczajowe i powszechnie przyjęte instrumenty prawa międzynarodowego, takie jak:

- a) Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych;
- b) Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych;
- c) Konwencja w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa;
- d) Konwencja w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania;
- e) Międzynarodowa konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej;
- f) Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet;
- g) Konwencja o prawach dziecka;
- h) Międzynarodowa konwencja o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem;
- i) Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych;
- j) Protokół o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniający Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej;
- k) Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego;
- l) Europejska Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

3. Do celów stosowania niniejszego rozporządzenia osoby fizyczne lub prawne, podmioty lub organy mogą obejmować:

- a) podmioty państwowe;
- b) inne podmioty, które sprawują faktyczną kontrolę nad danym terytorium lub sprawują na nim faktyczną władzę;
- c) inne podmioty niepaństwowe, z zastrzeżeniem art. 1 ust. 4 decyzji (WPZiB) 2020/1999

Artykuł 3

1. Zamraża się wszelkie środki finansowe i zasoby gospodarcze należące do osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów wymienionych w wykazie w załączniku I, należące do nich, będące ich własnością, znajdujące się w ich posiadaniu lub pod ich kontrolą.

▼B

2. Nie udostępnia się – bezpośrednio ani pośrednio – osobom fizycznym lub prawnym, podmiotom lub organom wymienionym w wykazie w załączniku I ani na ich rzecz żadnych środków finansowych ani zasobów gospodarczych.

3. W załączniku I uwzględnia się, stosownie do ustaleń Rady zgodnie z art. 3 decyzji (WPZiB) 2020/1999

- a) osoby fizyczne lub prawne, podmioty lub organy, które są odpowiedzialne za czyny wymienione w art. 2 ust. 1;
- b) osoby fizyczne lub prawne, podmioty lub organy, które udzielają finansowego, technicznego lub materialnego wsparcia przy popełnianiu czynów wymienionych w art. 2 ust. 1 lub w inny sposób uczestniczą w popełnianiu tych czynów, w tym poprzez planowanie tych czynów, kierowanie nimi, zlecanie ich, udzielanie pomocy w ich popełnianiu oraz ich przygotowywanie, ułatwianie ich lub zachęcanie do nich;
- c) osoby fizyczne lub prawne, podmioty lub organy powiązane z osobami fizycznymi lub prawnymi, podmiotami lub organami, o których mowa w lit. a) i b).

Artykuł 4

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 3 właściwe organy państw członkowskich mogą zezwolić na uwolnienie niektórych zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub na udostępnienie niektórych środków finansowych lub zasobów gospodarczych na warunkach, jakie uznają za stosowne, po ustaleniu, że dane środki finansowe lub zasoby gospodarcze są:

- a) niezbędne do zaspokojenia podstawowych potrzeb osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów wymienionych w wykazie w załączniku I oraz członków rodzin pozostających na utrzymaniu takich osób fizycznych, w tym do dokonania płatności za żywność, płatności z tytułu najmu lub kredytu hipotecznego, płatności za leki i leczenie, płatności podatków, składek ubezpieczeniowych oraz opłat za usługi użyteczności publicznej;
- b) przeznaczone wyłącznie na pokrycie uzasadnionych kosztów honorariów lub zwrotu poniesionych wydatków związanych z usługami prawniczymi;
- c) przeznaczone wyłącznie na pokrycie opłat lub należności za usługi polegające na zwykłym przechowywaniu lub utrzymywaniu zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych;
- d) niezbędne do pokrycia nadzwyczajnych wydatków, pod warunkiem że odpowiedni właściwy organ powiadomił właściwe organy pozostałych państw członkowskich oraz Komisję o powodach, dla których uważa, że należy udzielić szczególnego zezwolenia, co najmniej dwa tygodnie przed jego udzieleniem; lub
- e) przedmiotem wpłaty na rachunek lub wypłaty z rachunku misji dyplomatycznej lub konsularnej lub organizacji międzynarodowej posiadającej immunitet na mocy prawa międzynarodowego, w zakresie, w jakim płatności te są przeznaczone na oficjalne cele misji dyplomatycznej lub konsularnej lub organizacji międzynarodowej.

2. Dane państwo członkowskie informuje pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o każdym zezwoleniu udzielonym na podstawie ust. 1 w terminie dwóch tygodni od udzielenia zezwolenia.

▼B*Artykuł 5***▼M16**

-1. Art. 3 ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do udostępniania środków finansowych lub zasobów gospodarczych niezbędnych do zapewnienia terminowego dostarczania pomocy humanitarnej lub do wspierania innych działań wspierających podstawowe potrzeby ludzkie, w przypadku gdy takiej pomocy dostarczają lub takie działania realizują:

- a) Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ), w tym jej programy, fundusze oraz inne jednostki i organy, a także jej wyspecjalizowane agencje i organizacje powiązane;
- b) organizacje międzynarodowe;
- c) organizacje humanitarne posiadające status obserwatora w Zgromadzeniu Ogólnym ONZ oraz członkowie tych organizacji humanitarnych;
- d) dwustronnie lub wielostronnie finansowane organizacje pozarządowe uczestniczące w organizowanych przez ONZ programach pomocy humanitarnej, programach pomocy ONZ na rzecz uchodźców, innych apelach ONZ lub klastrach pomocy humanitarnej koordynowanych przez Biuro ONZ ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej;
- e) organizacje i agencje, którym Unia wydała certyfikat partnerstwa humanitarnego lub które zostały certyfikowane lub uznane przez państwo członkowskie zgodnie z procedurami krajowymi;
- f) wyspecjalizowane agencje państw członkowskich; lub
- g) pracownicy, beneficjenci, jednostki zależne lub partnerzy wykonawczy podmiotów o których mowa w lit. a)–f), w czasie i w zakresie, w jakim działają w takim charakterze.

-1a. Zwolnienie określone w ust. -1 nie ma zastosowania do osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów oznaczonych gwiazdką w załączniku I.

1. Bez uszczerbku dla ust. -1 i na zasadzie odstępstwa od art. 3 ust. 1 i 2 właściwe organy państwa członkowskiego mogą zezwolić na uwolnienie niektórych zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych lub na udostępnienie niektórych środków finansowych lub zasobów gospodarczych, na warunkach, jakie uznają za stosowne, po ustaleniu, że przekazanie takich środków lub zasobów gospodarczych jest niezbędne do zapewnienia terminowego dostarczania pomocy humanitarnej lub do wspierania innych działań wspierających podstawowe potrzeby ludzkie.

1a. W przypadku gdy w terminie pięciu dni roboczych od dnia otrzymania wniosku o udzielenie zezwolenia na podstawie ust. 1 brak jest ze strony odpowiedniego właściwego organu decyzji odmownej, wniosku o udzielenie informacji lub zawiadomienia o dodatkowym terminie, zezwolenie uważa się za udzielone.

▼M16

2. Dane państwo członkowskie informuje pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o wszelkich zezwoleniach udzielonych na podstawie niniejszego artykułu, w terminie czterech tygodni od udzielenia takiego zezwolenia.

▼B*Artykuł 6*

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 3 ust. 1 właściwe organy państw członkowskich mogą zezwolić na uwolnienie niektórych zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych, pod warunkiem że spełnione są następujące warunki:

- a) środki finansowe lub zasoby gospodarcze są przedmiotem orzeczenia arbitrażowego wydanego przed dniem, w którym osobę fizyczną lub prawną, podmiot lub organ, o których mowa w art. 3, wymieniono w wykazie w załączniku I, lub orzeczenia sądowego lub decyzji administracyjnej wydanych w Unii, lub orzeczenia sądowego wykonanego w danym państwie członkowskim, przed tym dniem lub później;
- b) środki finansowe lub zasoby gospodarcze zostaną wykorzystane wyłącznie w celu zaspokojenia roszczeń zabezpieczonych takim orzeczeniem lub taką decyzją lub uznanych za zasadne w takim orzeczeniu lub takiej decyzji, w granicach określonych przez mające zastosowanie przepisy ustawowe i wykonawcze regulujące prawa osób, którym takie roszczenia przysługują;
- c) orzeczenie lub decyzja nie zostały wydane na korzyść osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu wymienionych w wykazie w załączniku I; oraz
- d) uznanie tego orzeczenia lub tej decyzji nie jest sprzeczne z porządkiem publicznym danego państwa członkowskiego.

2. Dane państwo członkowskie informuje pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o każdym zezwoleniu udzielonym na podstawie ust. 1 w terminie dwóch tygodni od udzielenia zezwolenia.

Artykuł 7

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 3 ust. 1 i pod warunkiem że płatność dokonywana przez osobę fizyczną lub prawną, podmiot lub organ wymienione w wykazie w załączniku I jest należna z tytułu umowy lub porozumienia zawartego przez daną osobę fizyczną lub prawną, dany podmiot lub organ lub zobowiązania powstałego dla danej osoby fizycznej lub prawnej, danego podmiotu lub organu, zanim daną osobę fizyczną lub prawną, dany podmiot lub organ wymieniono w wykazie w załączniku I, właściwe organy państw członkowskich mogą zezwolić, na warunkach, jakie uznają za stosowne, na uwolnienie niektórych zamrożonych środków finansowych lub zasobów gospodarczych, pod warunkiem że dany właściwy organ stwierdził, że:

▼B

a) środki finansowe lub zasoby gospodarcze zostaną wykorzystane do dokonania płatności przez osobę fizyczną lub prawną, podmiot lub organ wymienione w wykazie w załączniku I; oraz

b) dokonanie płatności nie narusza art. 3 ust. 2.

2. Dane państwo członkowskie informuje pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o każdym zezwoleniu udzielonym na podstawie ust. 1 w terminie dwóch tygodni od udzielenia zezwolenia.

Artykuł 8

1. Art. 3 ust. 2 nie stoi na przeszkodzie temu, by instytucje finansowe lub kredytowe, które otrzymują środki finansowe przekazywane przez osoby trzecie na rachunek wymienionych w wykazie osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów, zapisywały te otrzymane środki w dobro zamrożonych rachunków, pod warunkiem że wszelkie dodatkowe kwoty, którymi uznano te rachunki, również podlegają zamrożeniu. Instytucja finansowa lub kredytowa niezwłocznie informuje odpowiedni właściwy organ o wszelkich takich transakcjach.

2. Art. 3 ust. 2 nie stosuje się do uznawania zamrożonych rachunków:

- a) odsetkami lub innymi dochodami z tych rachunków;
- b) płatnościami należnymi z tytułu umów, porozumień lub zobowiązań, które zostały zawarte lub powstały przed dniem ujęcia osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu, o których mowa w art. 3, w wykazie w załączniku I; lub
- c) płatnościami należnymi na podstawie orzeczenia sądowego, decyzji administracyjnej lub orzeczenia arbitrażowego wydanych w państwie członkowskim lub wykonalnych w danym państwie członkowskim;

pod warunkiem że wszelkie takie odsetki, inne dochody i płatności pozostają objęte środkami przewidzianymi w art. 3 ust. 1.

Artykuł 9

1. Bez uszczerbku dla mających zastosowanie przepisów dotyczących sprawozdawczości, poufności i tajemnicy zawodowej osoby fizyczne i prawne, podmioty i organy:

- a) dostarczają natychmiast wszelkie informacje, które ułatwiłyby przestrzeganie przepisów niniejszego rozporządzenia, takie jak informacje dotyczące rachunków i kwot zamrożonych zgodnie z art. 3 ust. 1, właściwemu organowi państwa członkowskiego, w którym te osoby fizyczne i prawne, podmioty lub organy mają miejsce zamieszkania lub siedzibę, i przekazują takie informacje Komisji, bezpośrednio albo za pośrednictwem państw członkowskich; oraz
- b) współpracują z właściwym organem przy weryfikacji informacji, o których mowa w lit. a).

2. Wszelkie dodatkowe informacje otrzymane bezpośrednio przez Komisję udostępnia się państwom członkowskim.

▼B

3. Wszelkie informacje przekazane lub otrzymane zgodnie z niniejszym artykułem wykorzystuje się jedynie w celu, w jakim je przekazano lub otrzymano.

Artykuł 10

Zakazuje się świadomego i umyślnego udziału w działaniach, których celem lub skutkiem jest obejście środków, o których mowa w art. 3.

Artykuł 11

1. Osoby fizyczne lub prawne, podmioty lub organy lub ich dyrektorzy lub pracownicy nie ponoszą żadnej odpowiedzialności w związku z zamrożeniem środków finansowych i zasobów gospodarczych lub odmową ich udostępnienia, dokonanymi w dobrej wierze i w przekonaniu, że działania takie są zgodne z niniejszym rozporządzeniem, chyba że dowiedziono, że środki finansowe i zasoby gospodarcze zamrożono lub zatrzymano na skutek niedbalstwa.

2. Osoby fizyczne lub prawne, podmioty lub organy nie ponoszą żadnej odpowiedzialności, jeżeli nie wiedziały i nie miały uzasadnionego powodu, by przypuszczać, że ich działania mogą naruszać środki określone w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 12

1. Nie są zaspokajane żadne roszczenia w związku z umową lub transakcją, których wykonanie zostało zakłócone, bezpośrednio lub pośrednio, w całości lub części, przez środki nałożone na podstawie niniejszego rozporządzenia, w tym roszczenia o naprawienie szkody lub wszelkie inne roszczenia tego rodzaju, takie jak roszczenia o odszkodowanie lub roszczenia wynikające z gwarancji, w szczególności roszczenia o przedłużenie terminu płatności lub o spłatę obligacji, gwarancji lub zabezpieczeń” w szczególności gwarancji finansowych lub zabezpieczeń finansowych w dowolnej formie, jeżeli wystąpiły z nimi:

- a) osoby fizyczne lub prawne, podmioty lub organy wymienione w wykazie w załączniku I;
- b) osoby fizyczne lub prawne, podmioty lub organy działające za pośrednictwem lub w imieniu osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów, o których mowa w lit. a).

2. We wszelkich postępowaniach zmierzających do zaspokojenia roszczenia ciężar dowodu, że zaspokojenie roszczenia nie jest zakazane na podstawie ust. 1, spoczywa na osobie fizycznej lub prawnej, podmiocie lub organie dochodzącym zaspokojenia tego roszczenia.

3. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla prawa osób fizycznych lub prawnych, podmiotów i organów, o których mowa w ust. 1, o przeprowadzenie kontroli sądowej dotyczącej zgodności z prawem niewykonania zobowiązań umownych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 13

1. Komisja i państwa członkowskie informują się o środkach zastosowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia i dzielą się wszelkimi innymi dostępnymi im istotnymi informacjami związanymi z niniejszym rozporządzeniem, w szczególności informacjami dotyczącymi:

- a) środków finansowych zamrożonych na podstawie art. 3 oraz zezwoleń udzielonych na podstawie art. 4, 5, 6 i 7;

▼B

b) naruszeń przepisów i trudności z ich egzekwowaniem oraz wyroków wydanych przez sądy krajowe.

2. Państwa członkowskie natychmiast przekazują sobie oraz Komisji wszelkie inne dostępne im istotne informacje, które mogłyby mieć wpływ na skuteczne wykonanie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 14

1. W przypadku gdy Rada podejmie decyzję o objęciu osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu środkami, o których mowa w art. 3, dokonuje stosownych zmian załącznika I.

2. Rada przekazuje decyzję, o której mowa w ust. 1, wraz z uzasadnieniem umieszczenia w wykazie, danej osobie fizycznej lub prawnej, danemu podmiotowi lub danemu organowi bezpośrednio — jeżeli adres jest znany — albo w drodze opublikowania ogłoszenia, umożliwiając tej osobie fizycznej lub prawnej, takiemu podmiotowi lub takiemu organowi przedstawienie uwag.

3. W przypadku gdy zostaną zgłoszone uwagi lub przedstawione istotne nowe dowody, Rada dokonuje przeglądu decyzji, o których mowa w ust. 1, i odpowiednio informuje daną osobę fizyczną lub prawną, dany podmiot lub dany organ.

4. Wykaz w załączniku I jest poddawany regularnym przeglądom, które odbywają się co najmniej raz na 12 miesięcy.

5. Komisja jest upoważniona do zmiany załącznika II na podstawie informacji przekazywanych przez państwa członkowskie.

Artykuł 15

1. W załączniku I zamieszcza się uzasadnienie umieszczenia w wykazie osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów.

2. W załączniku I zamieszcza się informacje, które są niezbędne do zidentyfikowania danych osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów, o ile informacje te są dostępne. W przypadku osób fizycznych informacje takie mogą obejmować: imiona i nazwiska oraz pseudonimy; datę i miejsce urodzenia; obywatelstwo; numer paszportu i numer dowodu tożsamości; płeć; adres, jeżeli jest znany; oraz funkcję lub zawód. W przypadku osób prawnych, podmiotów lub organów informacje takie mogą obejmować nazwy, miejsce i datę rejestracji, numer ewidencyjny i miejsce prowadzenia działalności.

Artykuł 16

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar mających zastosowanie w przypadkach naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia oraz wprowadzają wszelkie środki niezbędne do zapewnienia ich stosowania. Przewidziane kary muszą być skuteczne, proporcjonalne oraz odstraszające.

▼B

2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o przepisach, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia oraz powiadamiają ją o wszelkich późniejszych zmianach tych przepisów.

Artykuł 17

1. Rada, Komisja i Wysoki Przedstawiciel przetwarzają dane osobowe w celu realizacji zadań wynikających z niniejszego rozporządzenia. Do zadań tych należy:

- a) w przypadku Rady: przygotowywanie oraz wprowadzanie zmian do załącznika I;
- b) w przypadku Wysokiego Przedstawiciela: przygotowywania zmian do załącznika I;
- c) w przypadku Komisji:
 - (i) uwzględnianie treści załącznika I w publicznie dostępnym elektronicznym skonsolidowanym wykazie osób, grup i podmiotów podlegających sankcjom finansowym Unii oraz na publicznie dostępnej interaktywnej mapie sankcji;
 - (ii) przetwarzanie informacji na temat skutków, jakie wywierają środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, takich jak wartość zamrożonych środków finansowych i informacje o zezwoleniach udzielonych przez właściwe organy.

2. Rada, Komisja i Wysoki Przedstawiciel mogą przetwarzać w stosownych przypadkach odpowiednie dane dotyczące przestępstw popełnionych przez osoby fizyczne wymienione w wykazie, wyroków skazujących takie osoby lub środków bezpieczeństwa dotyczących takich osób, jedynie w zakresie, w jakim przetwarzanie to jest niezbędne do opracowania załącznika I.

3. Do celów niniejszego rozporządzenia Rada, służba Komisji wymieniona w załączniku II do niniejszego rozporządzenia i Wysoki Przedstawiciel zostają wyznaczeni jako „administrator” w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia (UE) 2018/1725 w celu zapewnienia, by zainteresowane osoby fizyczne mogły wykonywać swoje prawa zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1725.

Artykuł 18

1. Państwa członkowskie wyznaczają właściwe organy, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, i podają ich nazwy na stronach internetowych wymienionych w załączniku II. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wszelkich zmianach swoich adresów stron internetowych wymienionych w załączniku II.

2. Państwa członkowskie zgłaszają Komisji swoje właściwe organy, w tym dane kontaktowe tych właściwych organów, niezwłocznie po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, oraz powiadamiają ją o wszelkich późniejszych zmianach.

▼B

3. W przypadku gdy w niniejszym rozporządzeniu przewidziano wymóg powiadamiania, informowania lub innego porozumiewania się z Komisją, na potrzeby takiego porozumiewania się stosuje się adres i inne dane kontaktowe wskazane w załączniku II.

Artykuł 19

Niniejsze rozporządzenie stosuje się:

- a) na terytorium Unii, w tym także w jej przestrzeni powietrznej;
- b) na pokładach wszelkich statków powietrznych lub jednostek pływających podlegających jurysdykcji państwa członkowskiego;
- c) wobec każdej osoby fizycznej będącej obywatelem jednego z państw członkowskich, przebywającej na terytorium Unii lub poza nim;
- d) wobec każdej osoby prawnej, każdego podmiotu lub organu, na terytorium Unii lub poza nim, zarejestrowanych lub utworzonych na mocy prawa państwa członkowskiego;
- e) wobec każdej osoby prawnej, każdego podmiotu lub organu w odniesieniu do wszelkiego rodzaju działalności gospodarczej prowadzonej całkowicie lub częściowo w Unii.

Artykuł 20

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

ZAŁĄCZNIK I

Wykaz osób fizycznych i prawnych, podmiotów i organów, o których mowa w art. 3

A. Osoby fizyczne

▼M1

	►M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	►M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
▼M6					
1.	Alexander (Alexandr) Petrovich KALASHNIKOV ►M17 (*) ◀	Александр Петрович КАЛАШНИКОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): były dyrektor rosyjskiej Federalnej Służby Więziennej (FSIN) Data urodzenia: 27.1.1964 Miejsce urodzenia: Tatarsk, obwód nowosybirski, rosyjska FSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: męczyzna	Aleksander Kałasznikow był od 8 października 2019 r. do 25 listopada 2021 r. dyrektorem rosyjskiej Federalnej Służby Więziennej (FSIN). Z racji piastowania tego stanowiska nadzorował całą działalność FSIN. Jako dyrektor FSIN odpowiadał za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym arbitralne aresztowania i zatrzymania. W sprawie Aleksieja Nawalnego, gdy wracał on do zdrowia w Niemczech (wrzesień 2020 r. – styczeń 2021 r.) po próbie otrucia go toksycznym środkiem paralityczno-drgawkowym z grupy nowiczków, FSIN zażądał 28 grudnia 2020 r., by stawiał się on niezwłocznie przed kuratorem sądowym, w przeciwnym razie groziła mu kara pozbawienia wolności za niezastosowanie się do warunków kary z zawieszeniem wykonania orzeczonej w sprawie oszustwa. W 2018 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka uznał wyrok skazujący w sprawie oszustwa za arbitralny i niesprawiedliwy. 17 stycznia 2021 r. funkcjonariusze FSIN, działając na rozkaz Aleksandra Kałasznikowa, zatrzymali Aleksieja Nawalnego po jego przylocie na lotnisko w Moskwie. Podstawą aresztowania Aleksieja Nawalnego było postanowienie sądu miejskiego w Chimbach, które zostało z kolei wydane na wniosek FSIN. Już pod koniec grudnia 2020 r. FSIN wystąpiło z wnioskiem o to, by sąd zamienił orzeczoną wobec Aleksieja Nawalnego karę z zawieszeniem wykonania na karę pozbawienia wolności. 17 lutego 2021 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka nakazał, aby rząd Federacji Rosyjskiej uwolnił Aleksieja Nawalnego.	2.3.2021

▼ M1

▼ M13

▼ M1

	► <u>M2</u> Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► <u>M2</u> Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
2.	Alexander (Alexandr) Ivanovich BASTRYKIN ► <u>M17</u> (*) ◄	Александр Иванович БАСТРЫКИН	Stanowisko(a): przewodniczący Komitetu Śledczego Federacji Rosyjskiej Data urodzenia: 27.8.1953 Miejsce urodzenia: Psków, rosyjska FSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: męczyzna	Alexander Bastrykin zajmuje stanowisko przewodniczącego Komitetu Śledczego Federacji Rosyjskiej (zwanego dalej „Komitetem”) od stycznia 2011 r. (a od października do grudnia 2010 r. pełnił obowiązki przewodniczącego). Z racji zajmowanego stanowiska nadzoruje całą działalność Komitetu. Oficjalnie Komitetowi przewodniczy rosyjski prezydent. Jako przewodniczący Komitetu Alexander Bastrykin odpowiada za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym arbitralne aresztowania i zatrzymania. Alexander Bastrykin odpowiada za prowadzone przez ten Komitet szeroko zakrojone i systematyczne kampanie represji wobec rosyjskiej opozycji, wymierzone przeciwko jej członkom i polegające na prowadzeniu przeciwko nim postępowań. W dniu 29 grudnia 2020 r. Komitet wszczął postępowanie przeciwko przywódcy opozycji Aleksiejowi Nawalnemu, oskarżając go o oszustwo na dużą skalę. Aleksiej Nawalny i inne osoby publikowały artykuły na temat posiadania przez Alexandra Bastrykina w pierwszej dekadzie XXI wieku czeskiego przedsiębiorstwa LAW Bohemia zajmującego się nieruchomościami. W 2022 r. Komitet Śledczy, któremu Alexander Bastrykin nadal przewodniczy, postawiła 92 ukraińskim żołnierzom zarzut popełnienia zbrodni przeciwko ludzkości podczas wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie.	2.3.2021
3.	Igor Viktorovich KRASNOV ► <u>M17</u> (*) ◄	Игорь Викторович КРАСНОВ	Stanowisko(-a): prokurator generalny Federacji Rosyjskiej Data urodzenia: 24.12.1975 Miejsce urodzenia: Archan-gielsk, rosyjska FSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: męczyzna	Igor Krasnov jest prokuratorem generalnym Federacji Rosyjskiej od 22 stycznia 2020 r. oraz byłym zastępcą przewodniczącego Komitetu Śledczego Federacji Rosyjskiej. Z racji piastowanego stanowiska prokuratora generalnego nadzoruje prokuratury w Federacji Rosyjskiej, prokuratury specjalne i prokuraturę wojskową. Jako prokurator generalny odpowiada za poważne pogwałcenia praw człowieka, w tym arbitralne zatrzymania protestujących, oraz za szeroko zakrojone i systematyczne represjonowanie wolności pokojowego zgromadzania się i zrzeszania się, jak również wolności opinii i wypowiedzi.	2 marca 2021 r.

▼ M1

	► <u>M2</u> Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► <u>M2</u> Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				Przed protestami 23 stycznia 2021 r. prokuratura generalna ostrzegła, że ich uczestnicy zostaną pociągnięci do odpowiedzialności. Ponadto prokuratura generalna zażądała, by Federalna Służba Nadzoru w zakresie Komunikacji, Informatyki i Środków Masowego Przekazu (Roskomnadzor) ograniczyła dostęp do należących do opozycji stron internetowych i kont w mediach społecznościowych zawierających informacje o planowanych zgromadzeniach zwolenników Aleksieja Nawalnego. 29 stycznia 2021 r. prokuratura generalna ponownie zażądała, by Roskomnadzor ograniczył dostęp do należących do opozycji stron internetowych i kont w mediach społecznościowych, tym razem przed protestami w obronie Nawalnego mającymi się odbyć 30 i 31 stycznia 2021 r. Do firm internetowych (Facebook, TikTok, Twitter, Google, grupy Mail.ru) wysłano ostrzeżenia. Prokuratura generalna zapowiedziała także, że osoby biorące udział w demonstracjach zostaną postawione w stan oskarżenia. Prokuratura Generalna poparła wniosek rosyjskiej Federalnej Służby Więziennej (FSIN) o zmianę orzeczonej wobec Aleksieja Nawalnego w sprawie domniemanego oszustwa kary z zawieszeniem wykonania na karę pozbawienia wolności. Mimo że w 2018 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka uznał wydany w sprawie Aleksieja Nawalnego wyrok skazujący za arbitralny i niesprawiedliwy, 17 stycznia 2021 r. został on aresztowany po przylocie na lotnisko w Moskwie.	
▼ <u>M3</u>					
4.	Viktor Vasilievich (Vasilyevich) ZOLOTOV ► <u>M17</u> (*) ◄	Виктор Васильевич ЗОЛОТОВ	Stanowisko(-a): dyrektor Federalnej Służby Wojsk Gwardii Narodowej Federacji Rosyjskiej (Rosgwardia) Data urodzenia: 27.1.1954 Miejsce urodzenia: Sasowo, rosyjska FSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: męczyzna	Viktor Zolotov jest od 5 kwietnia 2016 r. dyrektorem Federalnej Służby Wojsk Gwardii Narodowej Federacji Rosyjskiej (Rosgwardia), a zatem jest głównodowodzącym wojsk gwardii narodowej Federacji Rosyjskiej, a także dowódcą OMON – Oddziału Mobilnego Specjalnego Przeznaczenia będącego częścią Rosgwardii. Z racji piastowanego stanowiska nadzoruje całą działalność Rosgwardii i OMON. Jako dyrektor Rosgwardii odpowiada za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym arbitralne aresztowania i zatrzymania oraz systematyczne i szeroko zakrojone pogwałcenia wolności pokojowego zgromadzania się i zrzeszania się, w szczególności poprzez brutalne tłumienie protestów i demonstracji.	2.3.2021

▼ **M3**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				Rosgwardia została użyta do stłumienia protestów w obronie Aleksieja Nawalnego 23 stycznia i 21 kwietnia 2021 r.; zgodnie z doniesieniami, wielu funkcjonariuszy Rosgwardii i OMON stosowało brutalną przemoc wobec protestujących. Siły bezpieczeństwa stosowały agresywne środki wobec wielu dziennikarzy, w tym korespondentki „Meduzy” Kristiny Safronowej, którą uderzył funkcjonariusz OMON, i dziennikarki „Nowej Gazety” Jelizawiety Kirpanowej, którą uderzono w głowę pałką, co spowodowało krwotok. Podczas protestów 23 stycznia 2021 r. siły bezpieczeństwa arbitralnie zatrzymały ponad 300 nieletnich.	
5.	ZHU Hailun	朱海仑 (pisownia chińska)	Stanowisko(-a): członek Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych XIII kadencji (na lata 2018–2023) reprezentujący Region Autonomiczny Sinciang-Ujgur; członek Komitetu Nadzoru i Spraw Sądowych Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych (od 19 marca 2018 r.) Data urodzenia: styczeń 1958 r. Miejsce urodzenia: Lianshui, Jiangsu (Chiny) Obywatelstwo: chińskie Płeć: mężczyzna	Były sekretarz Komitetu ds. Politycznych i Prawnych Regionu Autonomicznego Sinciang-Ujgur (XUAR) i były zastępca sekretarza Komitetu Partii regionu XUAR (2016–2019). Były wiceprzewodniczący Stałego Komitetu Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych XIII kadencji regionu XUAR – regionalnego organu ustawodawczego (od 2019 r. do 5 lutego 2021 r., ale był nadal aktywny co najmniej do marca 2021 r.). Członek Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych XIII kadencji (na lata 2018–2023) reprezentujący region XUAR. Od 19 marca 2018 r. członek Komitetu Nadzoru i Spraw Sądowych Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych. Jako sekretarz Komitetu ds. Politycznych i Prawnych regionu XUAR (2016–2019) Zhu Hailun był odpowiedzialny za utrzymanie bezpieczeństwa wewnętrznego i ochronę porządku publicznego w tym regionie. Z tego względu odegrał kluczową polityczną rolę w monitorowaniu i realizowaniu zakrojonego na szeroką skalę programu nadzorowania, zatrzymywania i indoktrynowania Ujgurów i osób należących do innych muzułmańskich mniejszości etnicznych. Zhu Hailuna opisuje się jako „architekta” tego programu. Dlatego też jest odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Chinach, w szczególności za masowe arbitralne zatrzymania Ujgurów i osób należących do innych muzułmańskich mniejszości etnicznych. Jako wiceprzewodniczący Stałego Komitetu Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych XIII kadencji regionu XUAR (od 2019 r. do 5 lutego 2021 r.) Zhu Hailun nadal miał decydujący głos w regionie XUAR, w którym nadal trwa zakrojony na szeroką skalę program nadzorowania, zatrzymywania i indoktrynowania Ujgurów i osób należących do innych muzułmańskich mniejszości etnicznych.	22.3.2021

▼ M2

▼ M13

	► <u>M2</u> Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► <u>M2</u> Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
6.	WANG Junzheng	王君正 (pisownia chińska)	Stanowisko(a): członek 20. Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chin (CCP) (grudzień 2022 – grudzień 2026 r.); deputowany 14. Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych (NPC, luty 2023 r. – luty 2027 r.); sekretarz partii Komunistycznej Partii Chin w Tybetańskim Regionie Autonomicznym; były sekretarz partii w Xinjiang Production and Construction Corps (Korpus Produkcyjno-Budowlany Sinciangu) (XPCC) i zastępca sekretarza Komitetu Partii w Regionie Autonomicznym Sinciang-Ujgur; komisarz polityczny XPCC i dyrektor generalny China Xinjian Group Data urodzenia: maj 1963 Miejsce urodzenia: Linyi, Szantung (Chiny) Obywatelstwo: chińskie Płeć: mężczyzna	Od października 2021 r. sekretarz partii Komunistycznej Partii Chin w Tybetańskim Regionie Autonomicznym; członek 20. Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chin (CCP) (grudzień 2022 – grudzień 2026 r.); deputowany 14. Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych (NPC, luty 2023 r. – luty 2027 r.); Były sekretarz partii w Xinjiang Production and Construction Corps (Korpus Produkcyjno-Budowlany Sinciangu) (XPCC) oraz zastępca sekretarza Komitetu Partii w Regionie Autonomicznym Sinciang-Ujgur (XUAR) od kwietnia 2020 r. do października 2021 r., a od maja 2020 r. do października 2021 r. także komisarz polityczny XPCC. Były sekretarz Komitetu ds. Politycznych i Prawnych XUAR od lutego 2019 r. do września 2020 r. Wang Junzheng zajmował też inne wysokie stanowiska w XPCC. XPCC jest państwową organizacją gospodarczą i paramilitarną w XUAR, sprawującą władzę administracyjną i kontrolującą działalność gospodarczą w Sinciangu. Jako sekretarz partii i komisarz polityczny XPCC, Wang Junzheng uczestniczył w nadzorowaniu wszystkich polityk realizowanych przez XPCC. Z racji swojego stanowiska był odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Chinach, w szczególności za masowe arbitralne zatrzymywania i poniżające traktowanie Ujgurów i osób należących do innych muzułmańskich mniejszości etnicznych, a także za systematyczne pogwałcenia ich wolności religii lub przekonań, związane między innymi z realizowaniem przez XPCC zakrojonego na szeroką skalę programu nadzorowania, zatrzymywania i indoktrynowania Ujgurów i osób należących do innych muzułmańskich mniejszości etnicznych. Był także odpowiedzialny za systematyczne wykorzystywanie przez XPCC Ujgurów i osób należących do innych muzułmańskich mniejszości etnicznych do pracy przymusowej, w szczególności na polach bawełny.	22.3.2021

▼ **M13**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				Jako zastępca sekretarza Komitetu Partii w XUAR Wang Junzheng uczestniczył w nadzorowaniu wszystkich polityk dotyczących bezpieczeństwa realizowanych w Sinciangu, w tym wspomnianego powyżej programu wymierzonego w Ujgurów i osoby należące do innych muzułmańskich mniejszości etnicznych. Jako sekretarz Komitetu ds. Politycznych i Prawnych regionu XUAR od lutego 2019 r. do września 2020 r. Wang Junzheng był odpowiedzialny za utrzymywanie bezpieczeństwa wewnętrznego i ochronę porządku publicznego w tym regionie. Z tego względu odegrał kluczową polityczną rolę w monitorowaniu i realizowaniu wspomnianego powyżej programu.	
7.	WANG Mingshan	王明山 (pisownia chińska)	Stanowisko(a): deputowany 14. Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych (NPC, luty 2023 r. – luty 2027 r.); członek Stałego Komitetu Partii Regionu Autonomicznego Sinciang-Ujgur (XUAR); sekretarz Komitetu ds. Spraw Politycznych i Prawnych regionu XUAR Data urodzenia: styczeń 1964 r. Miejsce urodzenia: Wuwei, Gansu (Chiny) Obywatelstwo: chińskie Płeć: mężczyzna	Członek Stałego Komitetu Partii w Regionie Autonomicznym Sinciang-Ujgur (XUAR) oraz sekretarz Komitetu ds. Politycznych i Prawnych regionu XUAR od września 2020 r. Deputowany 14. Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych (NPC, luty 2023 r. – luty 2027 r.). Były dyrektor i zastępca sekretarza partii w Biurze Bezpieczeństwa Publicznego Sinciangu (XPSB) w okresie od 2017 r. do stycznia 2021 r. Jako sekretarz Komitetu ds. Politycznych i Prawnych regionu XUAR od września 2020 r., Wang Mingshan jest odpowiedzialny za utrzymywanie bezpieczeństwa wewnętrznego i ochronę porządku publicznego w tym regionie. Z tego względu odgrywa kluczową polityczną rolę w monitorowaniu zakrojonego na szeroką skalę programu nadzorowania, zatrzymywania i indoktrynowania Ujgurów i osób należących do innych muzułmańskich mniejszości etnicznych. Jako były dyrektor i zastępca sekretarza partii XPSB (2017 r. – styczeń 2021 r.) sprawował kluczową funkcję w aparacie bezpieczeństwa Sinciangu i był bezpośrednio odpowiedzialny za realizowanie wspomnianego powyżej programu. W szczególności XPSB uruchomiło „zintegrowaną platformę wspólnych działań”, czyli dużą bazę danych, wykorzystywaną do monitorowania milionów Ujgurów zamieszkujących region Sinciang i oznaczenia w niej tych, którzy zostali uznani za „potencjalnie niebezpiecznych”, w celu wysłania ich do obozów detencyjnych.	22.3.2021

▼ M13

	► <u>M2</u> Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► <u>M2</u> Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				Na obecnym stanowisku i z racji wcześniej pełnionych funkcji Wang Mingshan jest odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Chinach, w szczególności za masowe arbitralne zatrzymania i poniżające traktowanie Ujgurów i osób należących do innych muzułmańskich mniejszości etnicznych, a także za systematyczne pogwałcenia ich wolności religii lub przekonań.	

▼ M2

8.	CHEN Mingguo	陈明国 (pisownia chińska)	Stanowisko(-a): dyrektor Biura Bezpieczeństwa Publicznego Sinciang (XPSB) i wiceprzewodniczący rządu ludowego Regionu Autonomicznego Sinciang-Ujgur (XUAR) Data urodzenia: październik 1966 r. Miejsce urodzenia: Yilong, Syczuan (Chiny) Obywatelstwo: chińskie Płeć: mężczyzna	Dyrektor Biura Bezpieczeństwa Publicznego Sinciang (XPSB) od stycznia 2021 r. i wiceprzewodniczący rządu ludowego Regionu Autonomicznego Sinciang-Ujgur (XUAR). Jako dyrektor XPSB Chen Mingguo sprawuje kluczową funkcję w aparacie bezpieczeństwa Sinciang i bezpośrednio uczestniczy w realizowaniu zakrojonego na szeroką skalę programu nadzorowania, zatrzymywania i indoktrynowania Ujgurów i osób należących do innych muzułmańskich mniejszości etnicznych. W szczególności XPSB uruchomiło zintegrowaną platformę wspólnych działań, czyli dużą bazę danych, wykorzystywaną do monitorowania milionów Ujgurów zamieszkujących region Sinciang i oznaczenia w niej tych, którzy zostali uznani za „potencjalnie	22.3.2021
----	--------------	-------------------------------	---	--	-----------

▼ M2

	► <u>M2</u> Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► <u>M2</u> Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				niebezpiecznych”, w celu wysłania ich do obozów detencyjnych. Z tego względu Chen Mingguo jest odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Chinach, w szczególności za arbitralne zatrzymania i poniżające traktowanie Ujgurów i osób należących do innych muzułmańskich mniejszości etnicznych, a także za systematyczne pogwałcenia ich wolności religii lub przekonań.	

▼ M6

9.	JONG Kyong-thaek (alias CHO'NG Kyo'ng-t'aek)	정경택 (pisownia koreańska)	Stanowisko(-a): Dyrektor Biura Polityki Ogólnej Koreańskiej Armii Ludowej. były minister bezpieczeństwa państwowego Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej (KRLD) Data urodzenia: między 1.1.1961 a 31.12.1963 Obywatelstwo: Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna (KRLD) Płeć: mężczyzna	Dyrektor Biura Polityki Ogólnej Koreańskiej Armii Ludowej. W latach 2017–2022 był ministrem bezpieczeństwa państwowego Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej (KRLD). Ministerstwo Bezpieczeństwa Państwowego KRLD to jedna z czołowych instytucji zajmujących się realizacją represyjnych strategii bezpieczeństwa KRLD, skupiających się na identyfikowaniu i tłumieniu sprzeciwu politycznego, „wywrotowych” informacji napływających z zagranicy oraz wszelkich innych zachowań uznawanych za poważne zagrożenie polityczne dla ustroju politycznego i jego przywództwa. Jako były szef Ministerstwa Bezpieczeństwa Państwowego Jong Kyong-thaek jest odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w KRLD, w szczególności za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie albo karanie, egzekucje pozasądowe, wymuszone zaginięcia oraz arbitralne aresztowania lub zatrzymania, jak również za szeroko zakrojoną pracę przymusową i przemoc seksualną wobec kobiet.	22.3.2021
----	--	--------------------------	---	---	-----------

▼ M6

	► <u>M2</u> Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► <u>M2</u> Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
▼ <u>M13</u>					
10.	RI Yong Gil alias RI Yong Gi, RI Yo'ng-kil, YI Yo'ng-kil	리영길 (pisownia koreańska)	Stanowisko(a): szef sztabu generalnego Koreańskiej Armii Ludowej (KPA) Stopień: wicemarszałek Data urodzenia: 1955 r. Obywatelstwo: Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna (KRLD) Płeć: męczyzna	Ri Yong Gil jest szefem sztabu generalnego Koreańskiej Armii Ludowej (KPA). W okresie od czerwca lub lipca 2021 r. do grudnia 2022 r. był ministrem obrony narodowej Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej (KRLD). Był ministrem ds. bezpieczeństwa społecznego od stycznia 2021 r. do czerwca lub lipca 2021 r. W okresie od 2018 r. do stycznia 2021 r. był również szefem sztabu generalnego KPA. W dniu 14 kwietnia 2022 r. awansowany na stanowisko wicemarszałka KPA. Jako szef sztabu generalnego KPA oraz były minister obrony narodowej Ri Yong Gil jest odpowiedzialny za powszechne poważne pogwałcenia praw człowieka popełniane przez KPA, w tym przez członków dowództwa wojskowych sił bezpieczeństwa i innych jednostek KPA. Ministerstwo Bezpieczeństwa Społecznego KRLD (wcześniejsze nazwy: Ministerstwo Bezpieczeństwa Ludności lub Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego) oraz dowództwo wojskowych sił bezpieczeństwa to wiodące instytucje zajmujące się realizacją represyjnych strategii bezpieczeństwa KRLD, w tym przesłuchiwaniami i karaniem osób „nielegalnie” uciekających z KRLD. W szczególności Ministerstwo Bezpieczeństwa Społecznego jest odpowiedzialne – za pośrednictwem swojego Biura Więziennictwa – za prowadzenie kolonii karnych i obozów pracy związanych z krótkotermiновym zatrzymaniem, w których więźniowie/zatrzymani są rozmyślnie głodzeni i poddawani innym formom nieludzkiego i poniżającego traktowania. Jako były szef Ministerstwa Bezpieczeństwa Społecznego Ri Yong Gil jest odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w KRLD, w szczególności za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, pozasądowe, doraźne lub arbitralne egzekucje i zabójstwa, wymuszone zaginięcia osób oraz arbitralne aresztowania lub zatrzymania, a także za szeroko zakrojoną pracę przymusową i przemoc seksualną wobec kobiet.	22.3.2021
▼ <u>M3</u>					

▼ **M2**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
▼ M6					
12.	Abderrahim AL-KANI (alias Abdul-Rahim AL-KANI, Abd-al-Rahim AL-KANI, Abdel Rahim KHALIFA Abdel Rahim AL-SHAQAQI)	عبد الرحيم الكاني (pisownia arabska)	Stanowisko(-a): członek bojówki Kaniyat Data urodzenia: 7.9.1997 Obywatelstwo: libijskie Numer paszportu: PH3854LY Numer identyfikacyjny: 119970331820 Płeć: mężczyzna	Abderrahim Al-Kani jest jednym z kluczowych członków bojówki Kaniyat, a także bratem przywódcy tej bojówki, Mohammeda Khalify Al-Khaniego (zmarłego w lipcu 2021 r.). Bojówka Kaniyat sprawowała kontrolę nad libijskim miastem Tarhuna w okresie między 2015 r. a czerwcem 2020 r. Abderrahim Al-Kani w ramach bojówki Kaniyat odpowiada za bezpieczeństwo wewnętrzne. Z racji piastowania tego stanowiska jest odpowiedzialny za poważne naruszenia praw człowieka w Libii, w szczególności za egzekucje pozasądowe i wymuszone zaginięcia w okresie między 2015 r. a czerwcem 2020 r. w Tarhunie. Na początku czerwca 2020 r. Abderrahim Al-Kani i członkowie bojówki Kaniyat zbiegli z Tarhuny na wschód Libii. Potem w Tarhunie odkryto liczne masowe groby przypisywane bojówce Kaniyat.	22.3.2021
▼ M3					
13.	Aiub Vakhaevich KATAEV (alias Ayubkhan Vakhaevich KATAEV) ► M17 (*) ◀	Аиуб Вахаевич КАТАЕВ (alias Аюбхан Вахаевич КАТАЕВ) (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): były szef wydziału w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Federacji Rosyjskiej w mieście Argun w Republice Czecheńskiej Data urodzenia: 1.12.1980 lub 1.12.1984 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Do 2018 r. szef wydziału w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Federacji Rosyjskiej w mieście Argun w Republice Czecheńskiej. Jako szef wydziału w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Federacji Rosyjskiej w Argunie Aiub Kataev nadzorował działania miejscowych służb bezpieczeństwa państwowego i policji. Piastując to stanowisko osobiście nadzorował szeroko zakrojone i systematyczne prześladowania w Czechenii, które rozpoczęły się w 2017 r. Prześladowania te wymierzone są w lesbijki, gejów, osoby biseksualne, transpłciowe i interseksualne (LGBTI), osoby uważane za osoby LGBTI, oraz inne osoby podejrzewane o przynależność do opozycji wobec szefa Republiki Czecheńskiej Ramzana Kadyrowa. Aiub Kataev i podległe mu uprzednio służby są odpowiedzialni za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w szczególności za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie, a także za arbitralne aresztowania i zatrzymywania oraz egzekucje pozasądowe. Według licznych świadków Aiub Kataev osobiście nadzorował torturowanie zatrzymanych i uczestniczył w ich torturowaniu.	22.3.2021

▼ **M3**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
14.	Abuzaid (Abuzayed) Dzhandarovich VISMURADOV ► M17 (*) ◄	Абузайд Джандарович ВИСМУРАДОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): były dowódca jednostki „Terek” w ramach Specjalnego Oddziału Szybkiego Reagowania (SOBR); wicepremier Republiki Czeczeńskiej, nieoficjalny ochroniarz szefa Republiki Czeczeńskiej Ramzana Kadyrowa Data urodzenia: 24.12.1975 Miejsce urodzenia: Miejsce urodzenia: Achmat-Jurt/Chosi-Jurt, była Czeczeńsko-Inguska Autonomiczna Socjalistyczna Republika Radziecka (ASSR), obecnie Republika Czeczeńska (Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Były dowódca jednostki „Terek” w ramach Specjalnego Oddziału Szybkiego Reagowania (SOBR). Od 23 marca 2020 r. wicepremier Republiki Czeczeńskiej. Nieoficjalny ochroniarz szefa Republiki Czeczeńskiej Ramzana Kadyrowa. Abuzaid Vismuradov był dowódcą jednostki „Terek” w ramach Specjalnego Oddziału Szybkiego Reagowania (SOBR) od marca 2012 r. do marca 2020 r. Piastując to stanowisko osobiście nadzorował szeroko zakrojone i systematyczne prześladowania w Czeczenii, które rozpoczęły się w 2017 r. Prześladowania te wymierzone są w lesbijki, gejów, osoby biseksualne, transpłciowe i interseksualne (LGBTI), osoby uważane za osoby LGBTI, oraz inne osoby podejrzewane o przynależność do opozycji wobec szefa Republiki Czeczeńskiej Ramzana Kadyrowa. Abuzaid Vismuradov i podległa mu uprzednio jednostka „Terek” są odpowiedzialni za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w szczególności za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie, a także za arbitralne aresztowania i zatrzymania oraz egzekucje pozasądowe. Według licznych świadków Abuzaid Vismuradov osobiście nadzorował torturowanie zatrzymanych i uczestniczył w ich torturowaniu. Jest on bliskim współpracownikiem Ramzana Kadyrowa, szefa Republiki Czeczeńskiej, który od wielu lat prowadzi kampanię represji wobec swoich przeciwników politycznych.	22.3.2021
15.	Gabriel Moses LOKUJO	-	Stanowisko(-a): generał dywizji Sił Zbrojnych Sudanu Południowego (SSPDF) Obywatelstwo: południowosudańskie Płeć: mężczyzna	Generał dywizji Sił Zbrojnych Sudanu Południowego (SSPDF). Gabriel Moses Lokujo jest odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Sudanie Południowym, w szczególności za egzekucje pozasądowe. W maju 2020 r. trzech oficerów Opozycyjnej Ludowej Armii Wyzwolenia Sudanu (SPLA-IO) zostało uprowadzonych i straconych na rozkaz generała dywizji Gabriela Mosesa Lokujo.	22.3.2021

▼ **M2**

▼ M2

	► <u>M2</u> Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► <u>M2</u> Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				We wrześniu 2020 r. generał dywizji Gabriel Moses Lokujo przeszedł z SPLA-IO na stronę SSPDF i jest odpowiedzialny za starcia, które wskutek tej decyzji wywiązały się na terenie i wokół ośrodka szkoleniowego Moroto na południu stanu Ekwatoria Środkowa. W ich wyniku w ostatnim kwartale 2020 r. po obu stronach wiele osób zostało zabitych lub rannych; doszło też do przemieszczenia się ludności cywilnej, zwłaszcza w okolicach Kajo-Keji w stanie Ekwatoria Środkowa. Siły generała dywizji Gabriela Mosesa Lokujo pozostały na tym obszarze; są doniesienia o dalszych licznych starciach, a bezpieczeństwo ludności cywilnej jest nadal zagrożone.	

▼ M6

16.	Dimitri (Dimitry, Dmitri, Dmitry) Valerievich UTKIN ► <u>M17</u> (*) ◄	Дмитрий Валерьевич Уткин (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): założyciel i dowódca Grupy Wagnera; Stopień: podpułkownik (rezerwy) Sygnał wywoławczy: Vagner, Wagner, Dziewiąty Numer identyfikacyjny w Grupie Wagnera: M-0209 Data urodzenia: 1.6.1970 lub 11.6.1970 Miejsce urodzenia: Asbiest, obwód swierdłowski, rosyjska FSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Adres: Psków, Federacja Rosyjska Płeć: męczyzna	Dimitrij Utkin, były oficer rosyjskiego wywiadu wojskowego (GRU), jest założycielem Grupy Wagnera i odpowiada za koordynację i planowanie operacji rozmieszczania najemników w różnych krajach. Jako dowódca Grupy Wagnera jest odpowiedzialny za poważne naruszenia praw człowieka popełniane przez tę grupę, obejmujące tortury oraz pozasądowe, doraźne lub arbitralne egzekucje i zabójstwa. Jednym z przykładów poważnych naruszeń praw człowieka popełnionych przez Grupę Wagnera jest zakatowanie syryjskiego dezertera przez czterech członków Grupy Wagnera w czerwcu 2017 r. w prowincji Homs w Syrii. Według byłego członka Grupy Wagnera Dimitrij Utkin osobiście nakazał zakatowanie dezertera, a także filmowanie tego czynu.	13.12.2021
-----	--	---	---	---	------------

▼ **M4**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
17.	Stanislav Evgenievitch DYCHKO ► M17 (*) ◄	Станислав Евгеньевич Дычко (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): najemnik Grupy Wagnera Data urodzenia: 1990 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: męczyzna	Stanislav Dychko, były pracownik policji w Stawropolu, jest najemnikiem Grupy Wagnera. Wraz z trzema innymi najemnikami Grupy Wagnera uczestniczył w torturowaniu syryjskiego dezertera aż do jego śmierci w czerwcu 2017 r. w prowincji Homs w Syrii. Jest zatem odpowiedzialny za poważne naruszenia praw człowieka w Syrii.	13.12.2021
18.	Valery (Valeriy) Nikolaevich ZAKHAROV ► M17 (*) ◄	Валерий Николаевич Захаров (pisownia rosyjska)	Stanowisko(a): doradca prezydenta Republiki Środkowoafrykańskiej ds. bezpieczeństwa Numer identyfikacyjny w Grupie Wagnera: M-5658 Data urodzenia: 12.1.1970 Miejsce urodzenia: Leningrad, rosyjska FSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: męczyzna	Valery Zakharov, były członek Federalnej Służby Bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej (FSB), jest byłym doradcą prezydenta Republiki Środkowoafrykańskiej ds. bezpieczeństwa. Jest jedną z kluczowych postaci w strukturze dowodzenia Grupy Wagnera i utrzymuje ściśle powiązania z władzami rosyjskimi. Ze względu na zajmowane uprzednio wpływowe stanowisko w Republice Środkowoafrykańskiej i wiodącą rolę w Grupie Wagnera Valery Zakharov jest odpowiedzialny za poważne naruszenia praw człowieka popełnione przez Grupę Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej, w tym pozasądowe, doraźne lub arbitralne egzekucje i zabójstwa. Obejmuje to zamordowanie w 2018 r. trzech rosyjskich dziennikarzy, za bezpieczeństwo których odpowiadał Valery Zakharov.	13.12.2021
19.	Maxim SHUGALEY alias Maksim SHUGALEI ► M17 (*) ◄	Максим ШУГАЛЕЙ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(a): prezes Fundacji na rzecz Obrony Wartości Narodowych (FDNV) Data urodzenia: 24.2.1966 Miejsce urodzenia: Leningrad, były ZSRR (obecnie Sankt Petersburg, Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: męczyzna Numer paszportu lub dowodu tożsamości: 710508436 (paszport rosyjski)	Maksim Szugalej jest szefem Fundacji na rzecz Obrony Wartości Narodowych (FDNV), podmiotu powiązanego z Grupą Wagnera. FDNV jest podmiotem odpowiadającym za public relations Grupy Wagnera, a rolą Maksima Szugaleja w FDNV jest między innymi kierowanie prowagnerowską propagandą i kampaniami dezinformacyjnymi, w tym po to, aby poprawić reputację Grupy Wagnera i wspomóc jej rozmieszczanie; podejmuje on też niejawne ingerencje w imieniu Grupy Wagnera w różnych krajach, w których grupa ta działa. Grupa Wagnera została umieszczona w wykazie za poważne naruszenia praw człowieka, w tym tortury oraz pozasądowe, doraźne lub arbitralne egzekucje i zabójstwa, w szeregu krajów, w tym w Libii, Mali i Republice Środkowoafrykańskiej. Maksim Szugalej jest powiązany z Grupą Wagnera i jest odpowiedzialny za wspieranie działań Grupy Wagnera i zachęcanie do tych działań poprzez prowagnerowską propagandę i dezinformację.	25.2.2023

▼ M1

	► <u>M2</u> Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► <u>M2</u> Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
▼ <u>M7</u>					
20.	Aleksandr Grigorievitch MALOLETKO ► <u>M17</u> (*) ◄	Александр Григорьевич МАЛОЛЕТКО (pisownia rosyjska)		Aleksandr Grigorjewicz Małoletko jest bliskim współpracownikiem Jewgienija Prigożyna. Jego działanie jako „obrońcy ojczyzny” i szefa „Ligi Obrony Interesów Weteranów” spotkało się z publicznym uznaniem ze strony Jewgienija Prigożyna. Pracował jako instruktor dla Grupy Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej. Jest powiązany z Grupą Wagnera, został umieszczony w wykazie za poważne naruszenia praw człowieka w szeregu krajów, w tym w Republice Środkowoafrykańskiej i odpowiada za wspieranie działań Grupy Wagnera.	25.2.2023
▼ <u>M13</u>					
21.	Konstantin Alexandrovich PIKALOV ► <u>M17</u> (*) ◄	Константин Александрович ПИКАЛОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(a): jeden z dowódców PMC Grupy Wagnera w Afryce Data urodzenia: 23.7.1968 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Konstantin Pikałow (pseudonim „Mazał”) (Mazay) jest jednym z przywódców Grupy Wagnera i odpowiada za działania operacyjne Grupy Wagnera w Afryce, zwłaszcza w Republice Środkowoafrykańskiej. Jest on oskarżony o podżeganie do zabójstwa trzech rosyjskich dziennikarzy w lipcu 2018 r. Od kwietnia 2023 r. jest również szefem nowej grupy paramilitarnej (Konwój) utworzonej w listopadzie 2022 r. w celu podejmowania działań w związku z wojną napastniczą Rosji przeciwko Ukrainie. Grupa Wagnera została umieszczona w wykazie za poważne naruszenia praw człowieka, w tym tortury oraz pozasądowe, doraźne lub arbitralne egzekucje i zabójstwa, w szeregu krajów, w tym w Republice Środkowoafrykańskiej. Pełniąc funkcję przywódcą w Grupie Wagnera, Konstantin Pikałow jest odpowiedzialny za poważne naruszenia praw człowieka popełniane przez Grupę Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej.	25.2.2023
▼ <u>M7</u>					
22.	Dimitri SYTH alias Dimitri SYTYI ► <u>M17</u> (*) ◄	Дмитрий СЫТИЙ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): dyrektor Rosyjskiego Domu (Russian House) w Bangi Data urodzenia: 23.3.1989 Miejsce urodzenia: Mińsk (Białoruś) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna Adres: NA-SYTAIA/A1-TANKISTAZ KHRUSTITSKOGO 62 APT25/ZP-198217/CI St Petersburg, Russian Federation	Dmitrij Sytij odgrywa wiodącą rolę w Grupie Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej i ma bliskie powiązania z Jewgienijem Prigożynem. Odpowiada za prowadzenie polityki Grupy Wagnera w zakresie wywierania wpływu w Republice Środkowoafrykańskiej. Jest szefem lokalnego oddziału Rosyjskiego Domu, który jest organem rosyjskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych zajmującym się kulturą. Grupa Wagnera została umieszczona w wykazie za poważne naruszenia praw człowieka, obejmujące tortury i egzekucje pozasądowe, doraźne lub arbitralne oraz zabójstwa w szeregu krajów, w tym w Republice Środkowoafrykańskiej. Ze względu na wpływowe stanowisko w Republice Środkowoafrykańskiej i wiodącą rolę w Grupie Wagnera jest odpowiedzialny za poważne naruszenia praw człowieka popełniane przez Grupę Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej.	25.2.2023

▼ M7

	► <u>M2</u> Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► <u>M2</u> Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
23.	Mikhail Sergeyevich POTEPKIN ► <u>M17</u> (*) ◄	Михаил Сергеевич ПОТЕПКИН (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): dyrektor Meroe Gold Data urodzenia: 19 lub 29.9.1981 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: męczyzna Numer paszportu: 651697952 (paszport rosyjski) Adres: Sudan Powiązane przedsiębiorstwa: Megaline; Concord; IT-Debugger	Michaił Siergiejewicz Potiepkin jest dyrektorem Meroe Gold, podmiotu będącego przykrywką dla działań Grupy Wagnera w Sudanie; jest także zaangażowany w M-Invest, spółkę dominującą Meroe. Pełni rolę przywódczą w ramach Grupy Wagnera w Sudanie i ma bliskie powiązania z Jewgienijem Prigożynem. Dzięki powiązaniom z sudańskim wojskiem Grupa Wagnera zapewniła sobie eksploatację i eksport sudańskiego złota do Rosji. Michaił Siergiejewicz Potiepkin jest powiązany z Grupą Wagnera i odpowiada za planowanie działań Grupy Wagnera, umieszczonej w wykazie za poważne naruszenia praw człowieka, obejmujące tortury i egzekucje pozasądowe, doraźne lub arbitralne oraz zabójstwa w szeregu krajów, w tym w Sudanie.	25.2.2023
24.	Alexander Alexandrovich IVANOV alias Aleksandr Alexandrovich IVANOV; Alexandre Alexandrovich IVANOV ► <u>M17</u> (*) ◄	Александр Александрович ИВАНОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(a): przedstawiciel instruktorów Grupy Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej Data urodzenia: 14.6.1960 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: męczyzna Adres: Bangi, Republika Środkowoafrykańska	Aleksandr Iwanow jest rzecznikiem prasowym Grupy Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej. Jest także dowódcą rosyjskiej „Unii oficerów na rzecz bezpieczeństwa międzynarodowego”, zwanej również „Wspólnotą oficerów ds. bezpieczeństwa międzynarodowego” (COSI), firmy przykrywką Wagnera, która wysłała rosyjskich instruktorów wojskowych do Republiki Środkowoafrykańskiej. Ci instruktorzy są najemnikami z Grupy Wagnera. Grupa Wagnera została umieszczona w wykazie za poważne naruszenia praw człowieka, w tym tortury oraz pozasądowe, doraźne lub arbitralne egzekucje i zabójstwa, w szeregu krajów, w tym w Republice Środkowoafrykańskiej. Jako oficjalny przedstawiciel rosyjskich instruktorów wojskowych Aleksandr Iwanow jest zaangażowany w poważne naruszenia praw człowieka popełniane przez Grupę Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej.	25.2.2023
25.	Vitalii Viktorovitch PERFILEV ► <u>M17</u> (*) ◄	Виталий Викторович ПЕРФИЛЬЕВ (pisownia rosyjska)	Data urodzenia: 11.9.1983 Miejsce urodzenia: Nowosybirsk, ZSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Adres: Bangi, Republika Środkowoafrykańska. Płeć: męczyzna Numer paszportu: NR 75 2987491 Data wydania: 30.3.2016 Data ważności: 30.3.2026	Witalij Wiktorowicz Pierfiljew jest doradcą prezydenta Republiki Środkowoafrykańskiej w kwestiach bezpieczeństwa. Jest jedną z kluczowych postaci w Grupie Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej. Grupa Wagnera została umieszczona w wykazie za poważne naruszenia praw człowieka, obejmujące tortury i egzekucje pozasądowe, doraźne lub arbitralne oraz zabójstwa, w szeregu krajów, w tym w Republice Środkowoafrykańskiej. Ze względu na wpływowe stanowisko w Republice Środkowoafrykańskiej i wiodącą rolę w Grupie Wagnera jest odpowiedzialny za poważne naruszenia praw człowieka popełnione przez Grupę Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej.	25.2.2023

▼ **M7**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
26.	Andrei Sergeevich MANDEL ► M17 (*) ◄	Андрей Сергеевич МАНДЕЛЬ (pisownia rosyjska)	Data urodzenia: 2.3.1990 Miejsce urodzenia: Niemcy Płeć: mężczyzna Numer paszportu: 753615660	Andriej Siergiejewicz Mandel kieruje M-Invest, podmiotem będącym przykrywką działań Grupy Wagnera w Sudanie; jest także zaangażowany w jego jednostkę zależną Meroe Gold. Pełni rolę przywódczą w ramach Grupy Wagnera w Sudanie i ma bliskie powiązania z Jewgienijem Prigożynem. Dzięki bliskim powiązaniom z sudańskim wojskiem Grupa Wagnera zapewniła sobie eksploatację i eksport sudańskiego złota do Rosji. Andriej Siergiejewicz Mandel jest powiązany z Grupą Wagnera, umieszczoną w wykazie za poważne naruszenia praw człowieka, obejmujące tortury i egzekucje pozasądowe, doraźne lub arbitralne oraz zabójstwa w szeregu krajów, w tym w Sudanie. Poprzez swoje działania wspiera on również takie naruszenia popełnione w Sudanie.	25.2.2023
27.	Neda Mohammad NADEEM	نداء محمد نديم (pisownia pasztuńska)	Stanowisko(-a): p.o. talibskiego ministra szkolnictwa wyższego Obywatelstwo: afgańskie Płeć: mężczyzna	Od 22 października 2022 r. pełni obowiązki talibskiego ministra szkolnictwa wyższego. Od czasu objęcia przez niego stanowiska talibowie opublikowali dekrety zakazujące kobietom dostępu do szkolnictwa wyższego w całym kraju. Dekrety te pozbawiają kobiety przysługującego im prawa do edukacji oraz równego dostępu do edukacji i stanowią pogwałcenie zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn. Jako p.o. talibskiego ministra szkolnictwa wyższego Neda Mohammed Nadeem jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Afganistanie, w szczególności za powszechne pogwałcenia prawa kobiet do edukacji i prawa do równego traktowania mężczyzn i kobiet w dziedzinie edukacji.	7.3.2023
28.	Sheikh Muhammad Khalid HANAFL	شيخ محمد خالد (pisownia pasztuńska)	Stanowisko(-a): p.o. talibskiego ministra krzewienia cnót i zapobiegania wadom Data urodzenia: ok. 1970 r.	Pełni obowiązki talibskiego ministra krzewienia cnót i zapobiegania wadom, zastępującego ministra ds. kobiet. Od czasu objęcia przez niego stanowiska talibowie opublikowali dekrety ograniczające wolność i godność kobiet i dziewcząt w całym kraju poprzez ograniczenie przysługującej im wolności słowa i wypowiedzi oraz nakładające surowe kary na osoby, które nie przestrzegają talibskich nakazów, i prowadzące do aktów przemocy wobec tych osób. W szczególności podczas jego kadencji opublikowano dekrety dotyczące hidżabu, a także harmonogramy korzystania z przestrzeni publicznej przewidujące segregację płciową.	7.3.2023

▼ **M8**

▼ **M8**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
			Miejsce urodzenia: wioska Kolam Shaheed, dystrykt Doabi, prowincja Nurestan, Afganistan Obywatelstwo: afgańskie Płeć: mężczyzna	Jako p.o. talibskiego ministra krzewienia cnót i zapobiegania wadom szejk Muhammad Khalid Hanafi jest odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Afganistanie, w szczególności za powszechne pogwałcenie praw kobiet, np. wolności wypowiedzi, a także przysługującego im prawa do równego traktowania mężczyzn i kobiet.	
29.	Alexander Georgievich FEDORINOV ► M17 (*) ◀	Александр Георгиевич ФЕДОРИНОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): dowódca w komisariacie policji w Moskwie Stopień: podpułkownik Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Jest dowódcą w komisariacie policji w Moskwie. Jako p.o. szefa w komisariacie policji w marcu 2022 r. wyraził zgodę na arbitralne aresztowania i zatrzymania, a następnie na torturowanie kobiet protestujących przeciwko wojnie. Jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w szczególności za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne aresztowania lub zatrzymania, a także za systematyczne akty przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć.	7.3.2023
30.	Ivan RYABOV ► M17 (*) ◀	Иван РЯБОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): funkcjonariusz policji w komisariacie policji w Moskwie Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Jest funkcjonariuszem policji w komisariacie policji w Moskwie. Na rozkaz podpułkownika Alexandra Fedorinova w marcu 2022 r. arbitralnie zatrzymał i torturował kobiety protestujące przeciwko wojnie. Ofiary twierdzą, że je bił i dusił przy użyciu plastikowych toreb oraz że znęcał się nad nimi fizycznie i słownie przez sześć godzin. Jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w szczególności za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie oraz za arbitralne aresztowania lub zatrzymania.	7.3.2023

	► <u>M2</u> Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► <u>M2</u> Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
31.	Nikolay Anatolevich KUZNETSOV alias Nikolaj Anatolevich Kuznetsov, Nikolaj Kuznetsov, Nikolay Kuznetsov ► <u>M17</u> (*) ◀	Николай Анатольевич Кузнецов (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): członek sił zbrojnych Federacji Rosyjskiej, dowódca dywizji Dzierżyńskiego jednostki służb specjalnych Rosgwardii (Federalnej Służby Wojsk Gwardii Narodowej Federacji Rosyjskiej) Stopień: generał dywizji Data urodzenia: 13.4.1978 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna Numer identyfikacji podatkowej: 645407737871	Jest członkiem sił zbrojnych Federacji Rosyjskiej i dowódcą dywizji Dzierżyńskiego jednostki służb specjalnych Rosgwardii (Federalnej Służby Wojsk Gwardii Narodowej Federacji Rosyjskiej). Jego jednostka brała udział w nielegalnej rosyjskiej inwazji na Ukrainę, a członkowie tej jednostki systematycznie uczestniczyli w aktach przemocy seksualnej i gwałtach w Ukrainie w marcu i kwietniu 2022 r. Skala i powaga aktów przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć popełnianych na okupowanych przez Rosję obszarach Ukrainy sugeruje, że były one „planowane w bardziej systematyczny sposób” i że rosyjscy dowódcy – świadomi przemocy seksualnej, jakiej dopuszcza się personel wojskowy na terenie Ukrainy, a w niektórych przypadkach „zachęcali do niej, a nawet ją nakazywali”. Jako dowódca jednostki Kuznetsov jest odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Ukrainie, w tym za systematyczne akty przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć.	7.3.2023
32.	Ramil Rakhmatulovich IBATULLIN ► <u>M17</u> (*) ◀	Рамиль Рахматуллович Ибатуллин (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): członek sił zbrojnych Federacji Rosyjskiej, były dowódca 90. gwardyjskiej dywizji pancerniej Stopień: pułkownik Data urodzenia: 22.10.1976 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna Numer identyfikacji podatkowej: 631409144707 Numer osobowy rosyjskich sił zbrojnych: U-927425	Służył w rosyjskich oddziałach okupacyjnych w regionie Donbasu (2014-2017) i uczestniczył w nielegalnej rosyjskiej inwazji na Ukrainę jako dowódca 90. gwardyjskiej dywizji pancerniej. W marcu 2022 r. dowodzona przez niego dywizja brała udział w ofensywie na Czernihów i Kijów. Podczas tej ofensywy członkowie tej dywizji dopuszczali się aktów przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć wobec ukraińskiej ludności cywilnej. Po upublicznieniu tych faktów rosyjskie Ministerstwo Obrony awansowało Ibatullina na stopień pułkownika. Władze ukraińskie oskarżyły kilku członków 90. gwardyjskiej dywizji pancerniej o domniemaną przemoc seksualną i przemoc ze względu na płeć, w tym gwałt na ciężarnej kobiecie w pobliżu Kijowa, i zabójstwo osoby cywilnej po wielokrotnym zgwałceniu jego żony w obecności małego dziecka; członków tej dywizji oskarżono również o udział w gwałtach zbiorowych.	7.3.2023

▼ **M8**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				Skala i powaga aktów przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć popełnianych na okupowanych przez Rosję obszarach Ukrainy sugeruje, że były one „planowane w bardziej systematyczny sposób” i że rosyjscy dowódcy – świadomi przemocy seksualnej, jakiej dopuszcza się personel wojskowy na terenie Ukrainy, a w niektórych przypadkach „zachęcali do niej, a nawet ją nakazywali”. Ibatullin jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Ukrainie, w tym za systematyczne akty przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć.	
33.	Gatluak Nyang HOTH		Stanowisko(-a): komisarz okręgowy okręgu Mayiandit Obywatelstwo: Sudan Południowy Płeć: męczyzna	Od lutego 2021 r. jest komisarzem okręgowym okręgu Mayiandit (stan Unity, Sudan Południowy). Piastując to stanowisko, dowodził prężnymi bojówkami w atakach przeprowadzonych w południowej części stanu Unity od lutego do maja 2022 r. W tym okresie dowodzone przez niego oddziały powszechnie i systematycznie stosowały przemoc seksualną jako taktikę wojenną oraz jako nagrodę i uprawnienie przysługujące mężczyznom uczestniczącym w konflikcie. Jako komisarz okręgowy Hoth jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Sudanie Południowym, w tym za systematyczne i powszechne akty przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć.	7.3.2023
34.	Gordon Koang BIEL alias Gordon Koang Char BIEL, Koang Biel CHAR, Koang NYALUALGO		Stanowisko(-a): komisarz okręgowy okręgu Koch Miejsce urodzenia: Sudan Południowy Obywatelstwo: Sudan Południowy Płeć: męczyzna	Od lutego 2021 r. jest komisarzem okręgowym okręgu Koch (stan Unity, Sudan Południowy). Piastując to stanowisko, dowodził prężnymi bojówkami w atakach przeprowadzonych w południowej części stanu Unity od lutego do maja 2022 r. W tym okresie dowodzone przez niego oddziały powszechnie i systematycznie stosowały przemoc seksualną jako taktikę wojenną oraz jako nagrodę i uprawnienie przysługujące mężczyznom uczestniczącym w konflikcie. Jako komisarz okręgowy Biel jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Sudanie Południowym, w tym za systematyczne i powszechne akty przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć.	7.3.2023

▼ **M8**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
▼ M13					
35.	Toe UI alias Toe YI		Stanowisko(a): zastępca ministra spraw wewnętrznych Stopień: generał dywizji Obywatelstwo: Mjanma/Birma Płeć: mężczyzna	W dniu 3 lutego 2023 r. Toe Ui został mianowany zastępcą ministra spraw wewnętrznych. Jest byłym zastępcą szefa Biura Dowódcy ds. Bezpieczeństwa Wojskowego (OCMSA). OCMSA jest odpowiedzialne za zarządzanie ośrodkami detencyjnymi i ośrodkami przesłuchań w Mjanmie/Birmie i zajmuje się także gromadzeniem danych wywiadowczych. Podlegający Toe Ui pracownicy OCMSA zmuszają kobiety, mężczyzn i członków społeczności LGBTIQ, którzy zostali arbitralnie zatrzymani i poddani przesłuchaniu, do obnażania się, gwałcą ich, poddają ich elektro-wstrząsom, przypalają im genitalia i stosują wobec nich nadmierną przemoc. Jako zastępca szefa OCMSA Toe Ui jest odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Mjanmie/Birmie, w tym arbitralne zatrzymanie i tortury, a także za systematyczne i powszechne akty przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć.	7.3.2023
▼ M9					
36.	Oleg Mikhailovich SVIRIDENKO ► M17 (*) ◀	Олег Михайлович СВИРИДЕНКО (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): wiceminister sprawiedliwości Federacji Rosyjskiej Data urodzenia: 29.7.1962 Miejsce urodzenia: Potapowka, rejon Buda-Koszelewo, obwód homelski, Białoruś Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna Indywidualny numer podatnika: 772704610955	Jako wiceminister sprawiedliwości Federacji Rosyjskiej bezpośrednio nadzoruje Departament Legislacji i Egzekwowania Prawa w Obszarze Organizacji Niehandlowych, a także Departament Ochrony Interesów Narodowych przed Wpływami Zewnętrznymi, które to departamenty są odpowiedzialne za egzekwowanie przepisów dotyczących „agentów zagranicznych”, w tym uprawnione do podejmowania decyzji o wpisaniu do „wykazu agentów zagranicznych”. Prawodawstwo dotyczące „agentów zagranicznych” znalazło się w centrum fali represyjnych przepisów, które uderzają w niezależne społeczeństwo obywatelskie, media, a także w przeciwników reżimu, naruszając ich wolność opinii i wypowiedzi. W rezultacie setki organizacji pozarządowych i osób fizycznych, wiele wybitnych osobistości rosyjskiego społeczeństwa obywatelskiego i przeciwników politycznych Kremla, w tym Władimir Kara-Murza, zostało wpisanych do wykazu agentów zagranicznych podlegającego bezpośrednio kompetencjom Olega Sviridenki w Ministerstwie Sprawiedliwości Federacji Rosyjskiej. W związku z tym Oleg Sviridenko ponosi odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Rosji, w tym za naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	5.6.2023

▼ M9

	► <u>M2</u> Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► <u>M2</u> Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
37.	Andrei Andreevich ZADACHIN ► <u>M17</u> (*) ◀	Андрей Андреевич ЗАДАЧИН (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): śledczy Główniej Jednostki Dochodzeniowej przy Komisji Śledczej Federacji Rosyjskiej; major Data urodzenia: 22.8.1990 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna Indywidualny numer podatkowy: 771577190559	Jako śledczy Główniej Jednostki Dochodzeniowej przy Komisji Śledczej Federacji Rosyjskiej skierował politycznie umotywowane oskarżenie karne przeciwko Władimirowi Kara-Murzy. Zwrócił się również do sądu o zatrzymanie Władimira Kara-Murzy i uzasadnił ten wniosek w sądzie. Władimir Kara-Murza jest czołowym działaczem opozycji w Rosji. Po tym, jak oskarżył Kreml o popełnienie zbrodni wojennych w Ukrainie i publicznie potępił rosyjską agresję, w 2022 r. wszczęto przeciwko niemu oparte na fałszywych zarzutach postępowanie sądowe o podłożu politycznym. W kwietniu 2023 r. został skazany na 25 lat więzienia o podwyższonym rygorze bezpieczeństwa / obozu pracy. Postępowanie sądowe przeciwko niemu było wymierzone w jego aktywizm i służyło jako proces pokazowy w Rosji w celu stłumienia głosów krytykujących rządzący reżim i sprzeciwiających się wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie. Rosyjski reżim wykorzystuje krajowe sądownictwo jako powszechne narzędzie w przypadku licznych poważnych naruszeń praw człowieka. System wymiaru sprawiedliwości nie jest niezależny i – poprzez naruszanie wolności opinii i wypowiedzi osób sprzeciwiających się reżimowi rządzącemu – jest wykorzystywany do systematycznego i poważnego naruszania ich praw człowieka. W związku z tym Andrei Zadachin ponosi odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Rosji, w tym za naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	5.6.2023
38.	Danila Yurievich MIKHEEV ► <u>M17</u> (*) ◀	Данила Юрьевич МИХЕЕВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): dyrektor organizacji nienastawionej na zysk „Independent expert” („Niezależny ekspert”) Data urodzenia: 1.3.1999 Miejsce urodzenia: Moskwa, Federacja Rosyjska Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna Indywidualny numer podatkowy: 771577190559	Służy rządowi rosyjskiemu jako „biegły” w sprawach sądowych o podłożu politycznym. Pełnił funkcję biegłego w umotywowanym politycznie postępowaniu sądowym przeciwko Władimirowi Kara-Murzy. Władimir Kara-Murza jest czołowym działaczem opozycji w Rosji. Po tym, jak oskarżył Kreml o popełnienie zbrodni wojennych w Ukrainie i publicznie potępił rosyjską agresję, w 2022 r. wszczęto przeciwko niemu oparte na fałszywych zarzutach postępowanie sądowe o podłożu politycznym. W kwietniu 2023 r. został skazany na 25 lat więzienia o podwyższonym rygorze bezpieczeństwa / obozu pracy. Postępowanie sądowe przeciwko niemu było wymierzone w jego aktywizm i służyło jako proces pokazowy w Rosji w celu stłumienia głosów krytykujących rządzący reżim i sprzeciwiających się wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie. Rosyjski reżim wykorzystuje krajowe sądownictwo jako powszechne narzędzie w przypadku	5.6.2023

▼ **M9**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				licznych poważnych naruszeń praw człowieka. System wymiaru sprawiedliwości nie jest niezależny i – poprzez naruszanie wolności opinii i wypowiedzi osób sprzeciwiających się reżimowi rządzącemu – jest wykorzystywany do systematycznego i poważnego naruszania ich praw człowieka. W związku z tym ze względu na swoje działania Danila Mikheev ponosi odpowiedzialność za wspieranie poważnych naruszeń praw człowieka w Rosji, w tym naruszeń wolności opinii i wypowiedzi.	
39.	Denis Vladimirovich KOLESNIKOV ► M17 (*) ◀	Денис Владимирович КОЛЕСНИКОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): szef Jednostki Dochodzeniowej przy Komisji Śledczej Federacji Rosyjskiej Stopień wojskowy: generał broni Data urodzenia: 29.6.1976 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Jako szef Jednostki Dochodzeniowej przy Komisji Śledczej Federacji Rosyjskiej zezwolił na skierowanie politycznie umotywowanego oskarżenia karnego przeciwko Władimirowi Kara-Murzy. Władimir Kara-Murza jest czołowym działaczem opozycji w Rosji. Po tym, jak oskarżył Kreml o popełnienie zbrodni wojennych w Ukrainie i publicznie potępił rosyjską agresję, w 2022 r. wszczęto przeciwko niemu oparte na fałszywych zarzutach postępowanie sądowe o podłożu politycznym. W kwietniu 2023 r. został skazany na 25 lat więzienia o podwyższonym rygorze bezpieczeństwa / obozu pracy. Postępowanie sądowe przeciwko niemu było wymierzone w jego aktywizm i służyło jako proces pokazowy w Rosji w celu stłumienia głosów krytykujących rządzący reżim i sprzeciwiających się wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie. Rosyjski reżim wykorzystuje krajowe sądownictwo jako powszechne narzędzie w przypadku licznych poważnych naruszeń praw człowieka. System wymiaru sprawiedliwości nie jest niezależny i – poprzez naruszanie wolności opinii i wypowiedzi osób sprzeciwiających się reżimowi rządzącemu – jest wykorzystywany do systematycznego i poważnego naruszania ich praw człowieka. W związku z tym, pełniąc to stanowisko, Denis Kolesnikov ponosi odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Rosji, w tym za naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	5.6.2023

▼ **M9**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
40.	Diana Igorevna MISH-CHENKO (Nazwisko rodowe: GARIPOVA) ► M17 (*) ◀	Диана Игоревна МИЩЕНКО (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): sędzia sądu dla rejonu Chamowniki w Moskwie Data urodzenia: 12.5.1977 Miejsce urodzenia: Moskwa, Federacja Rosyjska Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: kobieta	Jako sędzia sądu dla rejonu Chamowniki w Moskwie jest zaangażowana w mającą podłoże polityczne sprawę sądową przeciwko Władimirowi Kara-Murzy. Wydała wyrok w celu zatwierdzenia jego zatrzymania administracyjnego na 15 dni. Władimir Kara-Murza jest czołowym działaczem opozycji w Rosji. Po tym, jak oskarżył Kreml o popełnienie zbrodni wojennych w Ukrainie i publicznie potępił rosyjską agresję, w 2022 r. wszczęto przeciwko niemu oparte na fałszywych zarzutach postępowanie sądowe o podłożu politycznym. W kwietniu 2023 r. został skazany na 25 lat więzienia o podwyższonym rygorze bezpieczeństwa / obozu pracy. Postępowanie sądowe przeciwko niemu było wymierzone w jego aktywizm i służyło jako proces pokazowy w Rosji w celu stłumienia głosów krytykujących rządzący reżim i sprzeciwiających się wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie. Rosyjski reżim wykorzystuje krajowe sądownictwo jako powszechne narzędzie w przypadku licznych poważnych naruszeń praw człowieka. System wymiaru sprawiedliwości nie jest niezależny i – poprzez naruszanie wolności opinii i wypowiedzi osób sprzeciwiających się reżimowi rządzącemu – jest wykorzystywany do systematycznego i poważnego naruszania ich praw człowieka. W związku z tym Diana Mishchenko ponosi odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Rosji, w tym za naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	5.6.2023
41.	Elena Anatolievna LENSKAYA ► M17 (*) ◀	Елена Анатольевна ЛЕНСКАЯ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): sędzia sądu dla rejonu Basmannyj w Moskwie Data urodzenia: 22.1.1979 Miejsce urodzenia: Moskwa, Federacja Rosyjska Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: kobieta Indywidualny numer podatnika: 770905658030	Jako sędzia sądu dla rejonu Basmannyj w Moskwie jest zaangażowana w mającą podłoże polityczne sprawę sądową przeciwko Władimirowi Kara-Murzy. Wydała orzeczenie w celu zatwierdzenia jego zatrzymania na dwa miesiące. Władimir Kara-Murza jest czołowym działaczem opozycji w Rosji. Po tym, jak oskarżył Kreml o popełnienie zbrodni wojennych w Ukrainie i publicznie potępił rosyjską agresję, w 2022 r. wszczęto przeciwko niemu oparte na fałszywych zarzutach postępowanie sądowe o podłożu politycznym. W kwietniu 2023 r. został skazany na 25 lat więzienia o podwyższonym rygorze bezpieczeństwa / obozu pracy. Postępowanie sądowe przeciwko niemu było wymierzone w jego aktywizm i służyło jako proces pokazowy w Rosji w celu stłumienia głosów krytykujących rządzący reżim i sprzeciwiających się wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie. Rosyjski reżim wykorzystuje krajowe sądownictwo jako powszechne narzędzie w przypadku	5.6.2023

▼ **M9**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				licznych poważnych naruszeń praw człowieka. System wymiaru sprawiedliwości nie jest niezależny i – poprzez naruszanie wolności opinii i wypowiedzi osób sprzeciwiających się reżimowi rządzącemu – jest wykorzystywany do systematycznego i poważnego naruszania ich praw człowieka. W związku z tym Elena Lenskaya ponosi odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Rosji, w tym za naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	
42.	Ilya Pavlovich KOZLOV ► M17 (*) ◄	Илья Павлович КОЗЛОВ (pisownia rosyjska)	Funkcja: sędzia sądu miejskiego w Moskwie Data urodzenia: 17.10.1973 Miejsce urodzenia: Moskwa, Federacja Rosyjska Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Jako sędzia sądu miejskiego w Moskwie jest zaangażowany w mającą podłoże polityczne sprawę sądową przeciwko Władimirowi Kara-Murzy. Oddalił jego apelację wobec zatrzymania administracyjnego. Władimir Kara-Murza jest czołowym działaczem opozycji w Rosji. Po tym, jak oskarżył Kreml o popełnienie zbrodni wojennych w Ukrainie i publicznie potępił rosyjską agresję, w 2022 r. wszczęto przeciwko niemu oparte na fałszywych zarzutach postępowanie sądowe o podłożu politycznym. W kwietniu 2023 r. został skazany na 25 lat więzienia o podwyższonym rygorze bezpieczeństwa / obozu pracy. Postępowanie sądowe przeciwko niemu było wymierzone w jego aktywizm i służyło jako proces pokazowy w Rosji w celu stłumienia głosów krytykujących rządzący reżim i sprzeciwiających się wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie. Rosyjski reżim wykorzystuje krajowe sądownictwo jako powszechne narzędzie w przypadku licznych poważnych naruszeń praw człowieka. System wymiaru sprawiedliwości nie jest niezależny i – poprzez naruszanie wolności opinii i wypowiedzi osób sprzeciwiających się reżimowi rządzącemu – jest wykorzystywany do systematycznego i poważnego naruszania ich praw człowieka. W związku z tym Ilya Kozlov ponosi odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Rosji, w tym za naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	5.6.2023

	► <u>M2</u> Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► <u>M2</u> Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
43.	Sergei Gennadievich PODOPRIGOROV ► <u>M17</u> (*) ◄	Сергей Геннадьевич ПОДОПРИГОРОВ (pisownia rosyjska)	Funkcja: sędzia sądu miejskiego w Moskwie Data urodzenia: 8.1.1974 Miejsce urodzenia: Moskwa, Federacja Rosyjska Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna Adres Shmitovskiy Proyezd, 16c2, Moscow, Russia, 123100. Apartment 52. (Шмитовский пр-д, 16с2, Москва, Россия, 123100. Квартира 52)	Jako sędzia sądu miejskiego w Moskwie jest zaangażowany w mającą podłoże polityczne sprawę sądową przeciwko Władimirowi Kara-Murzy. Przewodniczył kolegium sędziów sądu miejskiego w Moskwie, który 17 kwietnia 2023 r. skazał opozycyjnego aktywistę Władimira Kara-Murzę na 25 lat więzienia o podwyższonym rygorze bezpieczeństwa / obozu pracy. Władimir Kara-Murza jest czołowym działaczem opozycji w Rosji. Po tym, jak oskarżył Kreml o popełnienie zbrodni wojennych w Ukrainie i publicznie potępił rosyjską agresję, w 2022 r. wszczęto przeciwko niemu oparte na fałszywych zarzutach postępowanie sądowe o podłożu politycznym. W kwietniu 2023 r. został skazany na 25 lat więzienia o podwyższonym rygorze bezpieczeństwa / obozu pracy. Postępowanie sądowe przeciwko niemu było wymierzone w jego aktywizm i służyło jako proces pokazowy w Rosji w celu stłumienia głosów krytykujących rządzący reżim i sprzeciwiających się wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie. Rosyjski reżim wykorzystuje krajowe sądownictwo jako powszechne narzędzie w przypadku licznych poważnych naruszeń praw człowieka. System wymiaru sprawiedliwości nie jest niezależny i – poprzez naruszanie wolności opinii i wypowiedzi osób sprzeciwiających się reżimowi rządzącemu – jest wykorzystywany do systematycznego i poważnego naruszania ich praw człowieka. Wcześniej Sergei Podoprigorov, jako sędzia sądu dla rejonu Twierskiej w Moskwie, wydał dwa orzeczenia w sprawie Siergieja Magnickiego, który ujawnił korupcję i nadużycia ze strony rosyjskich urzędników rządowych, po czym był prześladowany i zmarł w rosyjskim więzieniu. W związku z tym Sergei Podoprigorov ponosi odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Rosji, w tym za naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	5.6.2023
44.	Dmitriy Viktorovich KOMNOV ► <u>M17</u> (*) ◄	Дмитрий Викторович КОМНОВ (pisownia rosyjska)	Funkcja: podpułkownik, szef aresztu tymczasowego w Moskwie SIZO-5 „Vodnik”. Data urodzenia: 17.5.1977 Miejsce urodzenia: region Kaszira, Moskwa, Federacja Rosyjska Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Jest wyższym rangą oficerem rosyjskiego systemu penitencjarnego. Jest szefem aresztu tymczasowego SIZO-5 „Vodnik”, w którym przebywa Władimir Kara-Murza. Władimir Kara-Murza jest czołowym działaczem opozycji w Rosji. Po tym, jak oskarżył Kreml o popełnienie zbrodni wojennych w Ukrainie i publicznie potępił rosyjską agresję, w 2022 r. wszczęto przeciwko niemu oparte na fałszywych zarzutach postępowanie sądowe o podłożu politycznym. W kwietniu 2023 r. został skazany na 25 lat więzienia o podwyższonym rygorze bezpieczeństwa / obozu pracy. Postępowanie sądowe przeciwko niemu było wymierzone w jego aktywizm i służyło jako proces pokazowy w Rosji w celu stłumienia głosów krytykujących rządzący reżim i sprzeciwiających się wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie. Rosyjski reżim	5.6.2023

▼ **M9**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				wykorzystuje krajowe sądownictwo jako powszechne narzędzie w przypadku licznych poważnych naruszeń praw człowieka. System wymiaru sprawiedliwości nie jest niezależny i – poprzez naruszanie wolności opinii i wypowiedzi osób sprzeciwiających się reżimowi rządzącemu – jest wykorzystywany do systematycznego i poważnego naruszania ich praw człowieka. Stan zdrowia Władimira Kara-Murzy znacznie się pogorszył od czasu jego zatrzymania w kwietniu 2022 r. Dmitriy Komnov ponosi odpowiedzialność za poniżające traktowanie Władimira Kara-Murzy, który został wysłany do karceru pomimo ciężkiego zaburzenia neurologicznego spowodowanego dwoma wcześniejszymi otruciami. Złe traktowanie Władimira Kara-Murzy w areszcie tymczasowym prowadzonym przez Dmitriya Komnova potwierdza utrwaloną praktykę niehumanitarnego traktowania zatrzymanych przeciwników reżimu. Dmitriy Komnov był strażnikiem w areszcie tymczasowym „Butyrka” w okresie, gdy panujące w nim niehumane warunki doprowadziły do śmierci działacza antykorupcyjnego Siergieja Magnickiego. W związku z tym ponosi odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Rosji, w tym za poniżające traktowanie oraz za naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	

▼ **M10**

45.	Oleg Anatolyevich BARANOV ► M17 (*) ◄	Олег Анатольевич БАРАНОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): naczelnik Głównej Dyrekcji Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa; generał broni policji Data urodzenia: 16.3.1969 Miejsce urodzenia: Poczdam, Niemcy Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Oleg Baranov jest naczelnikiem Głównej Dyrekcji Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa. W tej funkcji nadzoruje siły policyjne, śledczych, obiekty penitencjarne, Centrum Zwalczania Ekstremizmu i inne jednostki ochrony porządku publicznego w Moskwie. Pod jego kierownictwem Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa monitorowała i arbitralnie zatrzymywała niezależnych dziennikarzy i opozycyjnych aktywistów uczestniczących w pokojowych demonstracjach poparcia dla Aleksieja Nawalnego i sprzeciwu wobec korupcji rosyjskiego rządu i wobec inwazji Rosji na Ukrainę. Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa namierzała też i zatrzymywała poborowych starających się uniknąć mobilizacji na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie. W tym celu dyrekcja ta stosowała w Moskwie jako narzędzie represji system rozpoznawania twarzy.	20.7.2023
-----	--	---	--	---	-----------

▼ **M10**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
			Powiązane podmioty: Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa Centrum Zwalczania Ekstremizmu; Departament Technologii Informacyjnych Miasta Moskwa; NTechLab; Tevian	Oleg Baranov jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za arbitralne aresztowania i zatrzymania, za pogwałcenia i naruszenia wolności pokojowego zgromadzania się i zrzeszania.	
46.	Eduard Anatolyevich LYSENKO ► M17 (*) ◀	Эдуард Анатольевич ЛЫСЕНКО (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): minister rządu Moskwy; naczelnik Departamentu Technologii Informacyjnych Miasta Moskwa; Data urodzenia: 22.1.1975 Miejsce urodzenia: Jarosław, rosyjska FSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna Powiązane osoby: Natalia Sergunina Powiazane podmioty: Departament Technologii Informacyjnych Miasta Moskwa; Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa	Eduard Lysenko jest ministrem rządu Moskwy i naczelnikiem Departamentu Technologii Informacyjnych Miasta Moskwa. Departament ten opracowuje i stosuje w Moskwie system rozpoznawania twarzy. Dane z systemu przekazuje jednostkom ochrony porządku publicznego w Głównej Dyrekcji Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa. Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa stosowała ten system w Moskwie jako narzędzie represji, zwłaszcza do monitorowania i arbitralnego zatrzymywania niezależnych dziennikarzy i opozycyjnych aktywistów uczestniczących w pokojowych demonstracjach poparcia dla Aleksieja Nawalnego i sprzeciwu wobec korupcji rosyjskiego rządu i wobec inwazji Rosji na Ukrainę. Dyrekcja ta stosowała ten system także do namierzania i zatrzymywania poborowych starających się uniknąć mobilizacji na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie. Eduard Lysenko jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za arbitralne aresztowania i zatrzymania, za pogwałcenia i naruszenia wolności pokojowego zgromadzania się i zrzeszania.	20.7.2023

▼ **M10**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
47.	Natalia Alekseevna SERGUNINA ► M17 (*) ◀	Наталья Алексеевна СЕРГУНИНА (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): wiceprezydent w rządzie Moskwy szefowa aparatu prezydenta i rządu Moskwy Data urodzenia: 22.8.1978 Miejsce urodzenia: Moskwa, rosyjska FSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: kobieta Adres: (biurowy) Voznesensky pereulok, 22, 125009 Moscow, Russian Federation Powiązane osoby: Eduard Lysenko Powiązane podmioty: Departament Technologii Informacyjnych Miasta Moskwa; Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa Inne informacje identyfikacyjne: tel.: +74956298447 (biuro)	Natalia Sergunina jest wiceprezydentem Moskwy. Podlega jej Departament Technologii Informacyjnych Miasta Moskwa, który opracowuje i stosuje w Moskwie system rozpoznawania twarzy. Dane z systemu departament przekazuje jednostkom ochrony porządku publicznego w Głównej Dyrekcji Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa. Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa stosowała ten system w Moskwie jako narzędzie represji, zwłaszcza do monitorowania i arbitralnego zatrzymywania niezależnych dziennikarzy i opozycyjnych aktywistów uczestniczących w pokojowych demonstracjach poparcia dla Aleksieja Nawalnego i sprzeciwu wobec korupcji rosyjskiego rządu i wobec inwazji Rosji na Ukrainę. Dyrekcja ta stosowała ten system także do namierzania i zatrzymywania poborowych starających się uniknąć mobilizacji na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie. Natalia Sergunina jest zatem odpowiedzialna za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za arbitralne aresztowania i zatrzymania, za pogwałcenia i naruszenia wolności pokojowego zgromadzania się i zrzeszania.	20.7.2023
48.	Dmitry Yurievich NOZH-KIN ► M17 (*) ◀	Дмитрий Юрьевич НОЖКИН (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): naczelnik więzienia IK-6 w obwodzie włodzimierskim Data urodzenia: 3.7.1981 Adres: Suzdalskaya St., 2, 118, Vladimir, Vladimir region, Russia, 600009 Indywidualny numer podatkowy: 583520944622	Dmitry Nozhkin jest naczelnikiem kolonii karnej IK-6 w miejscowości Melekhovo w obwodzie włodzimierskim. Od wyroku z marca 2022 r. jest tam przetrzymywany rosyjski przywódca opozycyjny Aleksiej Nawalny. Od sierpnia 2022 r. Aleksiej Nawalny został poddany kilkakrotnie izolacji w karcerze przez ponad 100 dni, co spowodowało znaczne pogorszenie stanu jego zdrowia. Metody stosowane przez kierownictwo kolonii karnej IK-6 (m.in. wykorzystywanie świateł LED o wysokiej jasności) są okrutnymi, niehumanitarnymi i poniżającymi karami, za które Dmitry Nozhkin odpowiada bezpośrednio jako naczelnik.	20.7.2023

▼ **M10**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				Dmitry Nozhkin jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne aresztowania i zatrzymania, pogwałcenia lub naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	
49.	Yuri Alexandrovich FOMIN ► M17 (*) ◄	Юрий Александрович ФОМИН (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): zastępca naczelnika więzienia IK-6 w obwodzie włodzimierskim Data urodzenia: 28.08.1986 Adres: Komsomolskaya St., 95/2, 13, Kovrov, Vladimir region, Russia, 601914	Yuri Fomin jest zastępcą naczelnika kolonii karnej IK-6 w miejscowości Melekhovo w obwodzie włodzimierskim. Od wyroku z marca 2022 r. jest tam przetrzymywany rosyjski przywódca opozycyjny Aleksiej Nawalny. Od sierpnia 2022 r. Aleksiej Nawalny został poddany kilkakrotnie izolacji w karcerze przez ponad 100 dni, co spowodowało znaczne pogorszenie jego zdrowia. Metody stosowane przez kierownictwo kolonii karnej IK-6 (m.in. wykorzystywanie świateł LED o wysokiej jasności) są okrutnymi, nieludzkimi i poniżającymi karami, za które Yuri Fomin odpowiada bezpośrednio jako zastępca naczelnika. Yuri Fomin jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne aresztowania i zatrzymania, pogwałcenia lub naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	20.7.2023
50.	Danila Andreevich SINYUKHIN ► M17 (*) ◄	Данила Андреевич СИНЮХИН (pisownia rosyjska)	Stanowisko(a): zastępca naczelnika więzienia IK-6 w obwodzie włodzimierskim Data urodzenia: 8.8.1990 Adres: Narodnaya St., 8, 91, Vladimir, Vladimir region, Russia, 600026	Danila Sinyukhin jest zastępcą naczelnika kolonii karnej IK-6 w miejscowości Melekhovo w obwodzie włodzimierskim. Od wyroku z marca 2022 r. jest tam przetrzymywany rosyjski przywódca opozycyjny Aleksiej Nawalny. Od sierpnia 2022 r. Aleksiej Nawalny został poddany kilkakrotnie izolacji w karcerze przez ponad 100 dni, co spowodowało znaczne pogorszenie jego zdrowia. Metody stosowane przez kierownictwo kolonii karnej IK-6 (m.in. wykorzystywanie świateł LED o wysokiej jasności) są okrutnymi, nieludzkimi i poniżającymi karami, za które Danila Sinyukhin odpowiada bezpośrednio jako zastępca naczelnika.	20.7.2023

▼ M10

	► <u>M2</u> Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► <u>M2</u> Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				Daniła Sinyukhin jest zatem odpowiedzialna za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne aresztowania i zatrzymania, pogwałcenia lub naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	
51.	Anatoly Alekseevich GORSHKOV ► <u>M17</u> (*) ◀	Анатолий Алексеевич ГОРШКОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): zastępca naczelnika więzienia IK-6 w obwodzie włodzimierskim Data urodzenia: 6.5.1984 Adres: Sergey Lazo St., 4/1, 75, Kovrov, Vladimir region, Russia, 601911	Anatoly Gorshkov jest zastępcą naczelnika kolonii karnej IK-6 w miejscowości Melekhovo w obwodzie włodzimierskim. Od wyroku z marca 2022 r. jest tam przetrzymywany rosyjski przywódca opozycyjny Aleksiej Nawalny. Od sierpnia 2022 r. Aleksiej Nawalny został poddany kilkakrotnie izolacji w karcerze przez ponad 100 dni, co spowodowało znaczne pogorszenie jego zdrowia. Metody stosowane przez kierownictwo kolonii karnej IK-6 (m.in. wykorzystywanie świateł LED o wysokiej jasności) są okrutnymi, nieludzkimi i poniżającymi karami, za które Anatoly Gorshkov odpowiada bezpośrednio jako zastępca naczelnika. Anatoly Gorshkov jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne aresztowania i zatrzymania, pogwałcenia lub naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	20.7.2023
52.	Dmitry Ivanovich MAKORIN ► <u>M17</u> (*) ◀	Дмитрий Иванович МАКОРИН (pisownia rosyjska)	Stanowisko(a): zastępca naczelnika więzienia IK-6 w obwodzie włodzimierskim Data urodzenia: 23.6.1984 Adres: Dachny proezd, 3, apt. 3, Melekhovo, Vladimir region, Russia	Dmitry Makorin jest zastępcą naczelnika kolonii karnej IK-6 w miejscowości Melekhovo w obwodzie włodzimierskim. Od wyroku z marca 2022 r. jest tam przetrzymywany rosyjski przywódca opozycyjny Aleksiej Nawalny. Od sierpnia 2022 r. Aleksiej Nawalny został poddany kilkakrotnie izolacji w karcerze przez ponad 100 dni, co spowodowało znaczne pogorszenie jego zdrowia. Metody stosowane przez kierownictwo kolonii karnej IK-6 (m.in. wykorzystywanie świateł LED o wysokiej jasności) są okrutnymi, nieludzkimi i poniżającymi karami, za które Dmitry Makorin odpowiada bezpośrednio jako zastępca naczelnika.	20.7.2023

▼ **M10**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				Dmitry Makorin jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne aresztowania i zatrzymania, pogwałcenia lub naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	
53.	Mikhail Alekseevich NEIMOVICH ► M17 (*) ◄	Михаил Алексеевич НЕИМОВИЧ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): porucznik w więzieniu IK-6 w obwodzie włodzimierskim Data urodzenia: 25.11.1997 Adres: Muromskaya St., 9, 22, Kovrov, Vladimir region, Russia, 601909	Mikhail Neimovich jest porucznikiem rosyjskiej Federalnej Służby Więziennej w kolonii karnej IK-6 w miejscowości Melekhovo w obwodzie włodzimierskim. Od wyroku z marca 2022 r. jest tam przetrzymywany rosyjski przywódca opozycyjny Aleksiej Nawalny. Od sierpnia 2022 r. Aleksiej Nawalny został poddany kilkakrotnie izolacji w karcerze przez ponad 100 dni, co spowodowało znaczne pogorszenie jego zdrowia. Metody stosowane przez kierownictwo kolonii karnej IK-6 (m.in. wykorzystywanie świateł LED o wysokiej jasności) są okrutnymi, niehumanitarnymi i poniżającymi karami, za które Mikhail Neimovich odpowiada bezpośrednio. Mikhail Neimovich jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne aresztowania i zatrzymania, pogwałcenia lub naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	20.7.2023
54.	Alexey Ivanovich GIRICHEV ► M17 (*) ◄	Алексей Иванович ГИРИЧЕВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): (były) naczelnik regionalny of the FSIN (Federalnej Służby Więziennej) w obwodzie włodzimierskim do marca 2023 r.; obecnie wicedyrektor FSIN Data urodzenia: 3.8.1975	Alexey Girichev jest wicedyrektorem rosyjskiej Federalnej Służby Penitencjarnej (FSIN), która więzi rosyjskiego przywódcę opozycyjnego Aleksieja Nawalnego od wyroku z marca 2022 r. Od sierpnia 2022 r. Aleksiej Nawalny został poddany kilkakrotnie izolacji w karcerze przez ponad 100 dni, co spowodowało znaczne pogorszenie jego zdrowia. Metody stosowane przez kierownictwo kolonii karnej IK-6 (m.in. wykorzystywanie świateł LED o wysokiej jasności) są okrutnymi, niehumanitarnymi i poniżającymi karami, za które Alexey Girichev odpowiada bezpośrednio jako wicedyrektor FSIN.	20.7.2023

▼ **M10**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
			Miejsce urodzenia: Kałacze, rejon kałaczewski, obwód woroneski, rosyjska FSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Adres: (wcześniej) Zoe Kosmodemyanskaya St., 5 Corps 1, 95, Kovrov, Vladimir Region, Russia, 601911 Indywidualny numer podatkowy: 382101379684	Zatem Alexey Girichev odpowiada za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne aresztowania i zatrzymania.	
55.	Arkady Alexandrovich GOSTEV ► M17 (*) ◄	Аркадий Александрович ГОСТЕВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): dyrektor FSIN (wcześniej – do 2021 r. – wiceminister spraw wewnętrznych) Data urodzenia: 11.2.1961 Miejsce urodzenia: rejon szacki, obwód riazański, rosyjska FSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Adres: Iobachevskogo, 92-12, Moscow, 117453 Nr paszportu: 620120675	Arkady Gostev jest dyrektorem rosyjskiej Federalnej Służby Penitencjarnej (FSIN), która więzi rosyjskiego przywódcę opozycyjnego Aleksieja Nawalnego od wyroku z marca 2022 r. Od sierpnia 2022 r. Aleksiej Nawalny został poddany kilkakrotnie izolacji w karcerze przez ponad 100 dni, co spowodowało znaczne pogorszenie jego zdrowia. Metody stosowane przez kierownictwo kolonii karnej IK-6 (m.in. wykorzystywanie świateł LED o wysokiej jasności) są okrutnymi, niehumanitarnymi i poniżającymi karami, za które Arkady Gostev odpowiada bezpośrednio jako dyrektor FSIN. Arkady Gostev jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne aresztowania i zatrzymania.	20.7.2023
56.	Alexander Alexandrovitch SAMOFAL ► M17 (*) ◄	Александр Александрович САМОФАЛ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(- a): agent Federalnej Służby Bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej Data urodzenia: 23.8.1981	Alexander Samofal jest agentem Federalnej Służby Bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej (FSB). Z tej racji był osobiście zaangażowany w zamach FSB na czołowego rosyjskiego opozycjonistę Władimira Kary-Murzę przy użyciu neurotoksyny. Niemal śmiertelne zatrucie poważnie odbiło się na zdrowiu Władimira Kary-Murzy, poważnie osłabiając jego długofalowy stan fizyczny.	20.7.2023

▼ **M10**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
			Miejsce urodzenia: Moskwa, rosyjska FSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Adres: (wcześniej) Military Unit 2568, FSB Border Service Academy, Golitsyno, Russian Federation	Władimir Kara-Murza jest ważnym działaczem opozycji w Rosji. Po tym, jak oskarżył Kreml o popełnienie zbrodni wojennych w Ukrainie i publicznie potępił rosyjską agresję, wszczęto przeciwko niemu w 2022 r. politycznie motywowane postępowanie sądowe oparte na fałszywych zarzutach. W kwietniu 2023 r. skazano go na 25 lat pobytu w więzieniu o podwyższonym rygorze bezpieczeństwa / w obozie pracy. Postępowanie sądowe przeciwko niemu było wymierzone w jego aktywizm i służyło w Rosji za proces pokazowy mający stłumić głosy krytykujące rządzący reżim i sprzeciwiające się wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie. Alexander Samofal jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie.	

▼ **M11**

57.	Habibullah AGHA alias Mawlawi, Maulvi, Hadith, Sheikh	حبيب الله اغا (pisownia pasztuńska)	Stanowisko(-a): pełniący obowiązki talibskiego ministra edukacji Data urodzenia: 1954 lub 1955 r. Miejsce urodzenia: Vach Bakhto, dystrykt Shah Wali Kot, prowincja Kandahar, Afganistan Obywatelstwo: afgańskie Płeć: mężczyzna	We wrześniu 2022 r. Habibullah Agha został mianowany pełniącym obowiązki talibskiego ministra edukacji. Pełniąc tę funkcję, wdrażał politykę talibów polegającą na odmawianiu dziewczętom dostępu do kształcenia średniego poprzez przedłużanie zakazu nauki w szkołach średnich powyżej szóstej klasy wobec uczennic. Ponadto osobiście zaostrzył istniejące talibskie polityki powodujące dyskryminację ze względu na płeć, nakazując zamknięcie prywatnych i prowadzonych przez organizacje pozarządowe ośrodków edukacyjnych, które wcześniej służyły kształceniu dziewcząt. W związku z tym ponosi osobistą odpowiedzialność za naruszenia praw człowieka w Afganistanie, w szczególności za systematyczne represje ze względu na płeć w sektorze edukacji. Jest osobiście odpowiedzialny za ciągłe naruszanie podstawowego prawa afgańskich dziewcząt do kształcenia średniego oraz prawa do równego traktowania chłopców i dziewcząt w dziedzinie szkolnictwa średniego, a tym samym za dalsze wykluczanie dziewcząt ze społeczeństwa. Jako pełniący obowiązki talibskiego ministra edukacji jest zatem odpowiedzialny za poważne naruszenia praw człowieka w Afganistanie, w szczególności za naruszanie prawa dziewcząt i kobiet do kształcenia oraz prawa do równego traktowania mężczyzn i kobiet.	20.7.2023
-----	---	--	--	---	-----------

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
58.	Abdul Hakim HAQQANI alias Mawlawi Sheikh Abdul Hakim Haqqani Ishaqzai; „Shaikhul Hadis” Maulvi Abdul Hakim „Haqqani”	شيخ الحديث مولوي عبدالحكيم حقاني لقضات شيخ عبدالحكيم حقاني (pisownia pasztuńska)	Stanowisko(-a): pełniący obowiązki talibskiego prezesa Sądu Najwyższego Afganistanu Qazi al-Quzzat (sędzia Sądu Najwyższego) Data urodzenia: 1967 r. Miejsce urodzenia: Panjwayi, prowincja Kandahar, Afganistan Obywatelstwo: afgańskie Płeć: męczyzna	Abdul Hakim Haqqani pełni obecnie obowiązki talibskiego prezesa Sądu Najwyższego Afganistanu, na które to stanowisko został mianowany przez talibskich przywódców w 2021 r. Pełniąc tę funkcję, skutecznie wykorzystuje system prawny do stosowania wobec kobiet represji ze względu na płeć poprzez wykluczanie kobiet wykonujących zawód sędziego z afgańskiego systemu sądowego i poprzez systematyczne ograniczanie kobietom dostępu do wymiaru sprawiedliwości, a zatem narusza zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn. Sprawuje funkcję pełniącego obowiązki talibskiego prezesa Sądu Najwyższego, ale też talibskiego przywódcy ideologicznego. Poprzez osobiste kontakty z talibskim przywódcą Haibatullahem Akhundzadą wywiera wpływ polityczny w celu kształtowania talibskiej ideologii represji ze względu na płeć, w szczególności wydając wytyczne dotyczące systematycznego wykluczania kobiet i dziewcząt z życia publicznego w Afganistanie. Jako pełniący obowiązki talibskiego prezesa Sądu Najwyższego jest zatem odpowiedzialny za poważne naruszenia praw człowieka w Afganistanie, w szczególności za naruszanie prawa kobiet w zakresie dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz prawa do równego traktowania mężczyzn i kobiet.	20.7.2023
59.	Abdul-Hakim SHAREI alias Sharae; Sharie; Shara'i	عبدالحكيم شيرى (pisownia pasztuńska)	Stanowisko(-a): pełniący obowiązki talibskiego ministra sprawiedliwości Tytuł: Shaikh-al-Hadith Mawlawi Data urodzenia: 1961 r. Miejsce urodzenia: Ayub-Khil, prowincja Chost, Afganistan Obywatelstwo: afgańskie Płeć: męczyzna	Po przejęciu władzy w Afganistanie przez talibów Abdul-Hakim Sharei, jako pełniący obowiązki talibskiego ministra sprawiedliwości, zapoczątkował zmasowane wysiłki, by zwrócić krajowy system wymiaru sprawiedliwości przeciwko afgańskim kobietom. Skutecznie utrudniał kobietom odbywanie aplikacji adwokackich, uniemożliwiał kobietom korzystanie z zastępstwa procesowego oraz usuwał kobiety ze stanowisk w systemie wymiaru sprawiedliwości. Przeprowadzony z jego polecenia przegląd całości ram prawnych Afganistanu sprawił również, że ustawa o likwidacji przemocy wobec kobiet przestała być stosowana. Polityki te są częścią zmasowanych wysiłków, by wykorzystywać odmowę ochrony prawnej jako skuteczne narzędzie wspierania systemu represji ze względu na płeć poprzez narażanie kobiet i dziewcząt na stan bezprawia i bezkarności, za co Abdul-Hakim Sharei ponosi bezpośrednią i osobistą odpowiedzialność.	20.7.2023

▼ **M11**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				Jako pełniący obowiązki talibskiego ministra sprawiedliwości jest zatem odpowiedzialny za poważne naruszenia praw człowieka w Afganistanie, w szczególności za naruszanie prawa kobiet w zakresie dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz prawa do równego traktowania mężczyzn i kobiet.	
60.	James Mark NANDO		Stanowisko(-a): generał dywizji Sił Zbrojnych Sudanu Południowego (SSPDF) Miejsce urodzenia: Ezo, hrabstwo Ezo, stan Ekwatoria Zachodnia, Sudan Południowy Adres: Dżuba, Sudan Południowy Obywatelstwo: południowosudańskie Płeć: mężczyzna	James Nando jest wyższym rangą oficerem Sił Zbrojnych Sudanu Południowego (SSPDF) w stopniu generała dywizji. Dowodzi siłami w Sudanie Południowym w stanie Ekwatoria Zachodnia, które to siły przeprowadziły szeroko zakrojone ataki na ludność cywilną. Jego siły systematycznie stosowały przemoc seksualną i przemoc ze względu na płeć, by terroryzować ludność. Jako generał dywizji jest zatem odpowiedzialny za poważne naruszenia praw człowieka w Sudanie Południowym, w tym za przemoc seksualną i przemoc ze względu na płeć.	20.7.2023
61.	Mahamat SALLEH Adoum Kette alias Mahamet Salleh		Stanowisko(-a): generał, Ludowy Ruch na rzecz Odrodzenia Afryki Środkowej (FPRC) Obywatelstwo: środkowoafrykańskie Miejsce urodzenia: prefektura Haute-Kotto, Republika Środkowoafrykańska Płeć: mężczyzna	Jako jeden z przywódców Ludowego Ruchu na rzecz Odrodzenia Afryki Środkowej (FPRC) Mahamat Salleh dowodził w Republice Środkowoafrykańskiej siłami, które przeprowadziły szeroko zakrojone ataki na ludność cywilną. Od lat Mahamat Sallehi siły pod jego dowództwem wielokrotnie popełniały przestępstwa związane z przemocą seksualną i przemocą ze względu na płeć na masową skalę, by terroryzować ludność cywilną. Jako generał FPRC jest zatem odpowiedzialny za poważne naruszenia praw człowieka w Republice Środkowoafrykańskiej, w tym za przemoc seksualną i przemoc ze względu na płeć.	20.7.2023

▼ **M11**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
62.	Igor Leonidovich KOLEDA ► M17 (*) ◄	Ігор Леонідович КОЛЕДА (pisownia ukraińska) Игорь Леонидович КОЛЕДА (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): dowódca 30. zmotoryzowanej dywizji strzeleckiej Stopień: pułkownik Data urodzenia: 11.12.1973 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna Numer identyfikacyjny sił zbrojnych: 540530367155	Igor Leonidowicz Koleda jest dowódcą 30. zmotoryzowanej dywizji strzeleckiej rosyjskich sił zbrojnych w stopniu pułkownika. Dowodzona przez niego dywizja uczestniczyła w nielegalnej rosyjskiej inwazji na Ukrainę na początku 2022 r. Na początku 2022 r. członkowie 30. zmotoryzowanej dywizji strzeleckiej dopuścili się aktów przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć wobec ukraińskiej ludności cywilnej, w tym wobec co najmniej jednego małoletniego. Władze Ukrainy uznały jednego członka 30. zmotoryzowanej dywizji strzeleckiej za osobę podejrzaną o przemoc seksualną wobec kobiet. Skala i dotkliwość aktów przemocy seksualnej mających miejsce na okupowanych przez Rosję obszarach Ukrainy sugerują ich systematyczne planowanie oraz że rosyjscy dowódcy są świadomi przemocy seksualnej ze strony wojskowych w Ukrainie, a w niektórych przypadkach zachęcają do jej stosowania lub nawet ją zlecają. Igor Leonidowicz Koleda, jako dowódca 30. zmotoryzowanej dywizji strzeleckiej, jest zatem odpowiedzialny za naruszenia praw człowieka w Ukrainie, w tym za przemoc seksualną i przemoc ze względu na płeć.	20.7.2023

▼ **M12**

63.	Elena Victorovna PODOLNAYA ► M17 (*) ◄	Елена Викторовна ПОДОЛЬНАЯ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): prokurator rosyjska; wiceprokurator w „sądzie okręgowym dla Symferopola w Republice Krymu” Data urodzenia: 5.9.1978 Płeć: kobieta Numer identyfikacji podatkowej: 261803847664	Elena Podolnaya jest wiceprokuratorem w „sądzie okręgowym dla Symferopola w Republice Krymu” ustanowionego przez rosyjskie siły okupacyjne na nielegalnie zaanektowanym Krymie. Na tym stanowisku Elena Podolnaya wzięła udział w politycznie umotywowanym postępowaniu sądowym przeciwko dziennikarzowi Władysławowi Jesypence i wnioskuje dla niego o karę 11 lat pozbawienia wolności. Władysław Jesypenko został skazany na sześć lat pozbawienia wolności. Postępowanie sądowe przeciwko Władysławowi Jesypence było wymierzone w jego aktywizm i służyło w Rosji za proces pokazowy mający stłumić głosy krytykujące reżim i sprzeciwiające się wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie. Rosyjski reżim wykorzystuje krajowe sądownictwo jako powszechne narzędzie w licznych przypadkach poważnych naruszeń praw człowieka. System wymiaru sprawiedliwości nie jest niezależny jest wykorzystywany do systematycznego i poważnego naruszania wolności opinii i wolności wypowiedzi osób sprzeciwiających się obecnemu reżimowi poprzez naruszanie ich wolności opinii i wypowiedzi. W związku z tym ponosi ona odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Federacji Rosyjskiej i na okupowanych przez nią terytoriach, w tym za naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	8.9.2023
-----	---	--	---	--	----------

▼ **M12**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
64.	Denis Vladimirovich KOROVIN ► M17 (*) ◄	Денис Владимирович КОРОВИН (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): oficer Federalnej Służby Bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej (FSB) Płeć: mężczyzna	Denis Korovin jest oficerem Federalnej Służby Bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej (FSB). Na tym stanowisku brał udział w torturowaniu dziennikarza Władysława Jesypenki, który został skazany na sześć lat pozbawienia wolności. Postępowanie sądowe przeciwko Władysławowi Jesypence było wymierzone w jego aktywizm i służyło w Rosji za proces pokazowy mający stłumić głosy krytykujące reżim i sprzeciwiające się wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie. Rosyjski reżim wykorzystuje krajowe sądownictwo jako powszechne narzędzie w licznych przypadkach poważnych naruszeń praw człowieka. System wymiaru sprawiedliwości nie jest niezależny jest wykorzystywany do systematycznego i poważnego naruszania wolności opinii i wolności wypowiedzi osób sprzeciwiających się obecnemu reżimowi poprzez naruszanie ich wolności opinii i wypowiedzi. W związku z tym ponosi on odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Federacji Rosyjskiej i na okupowanych przez nią terytoriach, w tym za tortury, nieludzkie i poniżające traktowanie oraz naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	8.9.2023
65.	Dliaver Memetovich BERBEROV ► M17 (*) ◄	Длявер Меметович БЕРБЕРОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): sędzia „sądu okręgowego w Republice Krymu” Data urodzenia: 17.8.1978 Miejsce urodzenia: Uzbekistan Płeć: mężczyzna	Dliaver Berberov jest sędzią „sądu okręgowego dla Symferopola w Republice Krymu” ustanowionego przez rosyjskie siły okupacyjne na nielegalnie zaanektowanym Krymie. Na tym stanowisku Dliaver Berberov wziął udział w politycznie umotywowanym postępowaniu sądowym przeciwko dziennikarzowi Władysławowi Jesypence. W dniu 16 lutego 2021 r. Dliaver Berberov ogłosił wyrok w sprawie Władysława Jesypenki i skazał go na sześć lat pozbawienia wolności.	8.9.2023
			Adres: ul. Turkenicza 6, Symferopol, Krym, Ukraina AP Крим, г. Симферополь, ул. Туркенича 6 Kod DRFO: 2871801456	Postępowanie sądowe przeciwko Władysławowi Jesypence było wymierzone w jego aktywizm i służyło w Rosji za proces pokazowy mający stłumić głosy krytykujące obecny reżim i sprzeciwiające się wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie. Rosyjski reżim wykorzystuje krajowe sądownictwo jako powszechne narzędzie w licznych przypadkach poważnych naruszeń praw człowieka. System wymiaru sprawiedliwości nie jest niezależny jest wykorzystywany do systematycznego i poważnego naruszania wolności opinii i wolności wypowiedzi osób sprzeciwiających się obecnemu reżimowi poprzez naruszanie ich wolności opinii i wypowiedzi. W związku z tym ponosi on odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Federacji Rosyjskiej i na okupowanych przez nią terytoriach, w tym za naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	

▼ **M12**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
66.	Vitaliy Olegovich VLASOV ► M17 (*) ◄	Виталий Олегович ВЛАСОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): śledczy Federalnej Służby Bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej (FSB) Data urodzenia: 7.5.1986 Miejsce urodzenia: Szimanowsk/obwód amurski/Federacja Rosyjska Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Vitaliy Vlasov jest śledczym Federalnej Służby Bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej (FSB) Na tym stanowisku prowadził postępowania w sprawach dziennikarza Władysława Jesypenki, członków społeczności Tatarów krymskich na Krymie, w tym Narimana Dżelialowa, a także członków społeczności Świadków Jehowy, w tym Aleksandra Dubowenki i Aleksandra Litwiniuka. W tym kontekście Vitaliy Vlasov był zaangażowany w systematyczne kampanie prześladowania skierowane przeciwko społeczności Tatarów krymskich i członków Świadków Jehowy ze względu na ich przekonania religijne. W związku z tym Vitaliy Vlasov ponosi odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Federacji Rosyjskiej i na okupowanych przez nią terytoriach, w tym za tortury, niehumanitarne i poniżające traktowanie, arbitralne aresztowania lub zatrzymania, oraz naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	8.9.2023
67.	Viktor Viktorovich KRAPKO ► M17 (*) ◄	Виктор Викторович КРАПКО (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): sędzia „Sądu Najwyższego Republiki Krymu”, były sędzia sądu okręgowego w Symferopolu Data urodzenia: 22.1.1989 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Viktor Krapko jest sędzią „Sądu Najwyższego Republiki Krymu” ustanowionego przez rosyjskie siły okupacyjne na nielegalnie zaanektowanym Krymie. Na tym stanowisku wziął udział w politycznie umotywowanym postępowaniu sądowym przeciwko dziennikarzowi Władysławowi Jesypence oraz przeciwko Narimanowi Dżelialowowi, członkowi społeczności Tatarów krymskich. Viktor Krapko jest również odpowiedzialny za udzielenie w 2021 r. zezwoleń na przeszukiwanie w domach Świadków Jehowy na okupowanym przez Rosję Krymie. Rosyjski reżim wykorzystuje krajowe sądownictwo jako powszechne narzędzie w licznych przypadkach poważnych naruszeń praw człowieka. System wymiaru sprawiedliwości nie jest niezależny jest wykorzystywany do systematycznego i poważnego naruszania wolności opinii i wolności wypowiedzi osób sprzeciwiających się obecnemu reżimowi poprzez naruszanie ich wolności opinii i wypowiedzi. W tym kontekście Viktor Krapko był zaangażowany w systematyczne kampanie prześladowania skierowane przeciwko społeczności Tatarów krymskich i członków Świadków Jehowy ze względu na ich przekonania religijne. W związku z tym ponosi on odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Federacji Rosyjskiej i na okupowanych przez nią terytoriach, w tym za naruszenia wolności opinii i wypowiedzi.	8.9.2023

▼ **M12**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
68.	Anastasia Ivanovna SUPRYAGA ► M17 (*) ◄	Анастасия Ивановна СУПРЯГА (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): prokurator w „Prokuraturze Krymskiej” Data urodzenia: 15.3.1983 Miejsce urodzenia: Winohradowe, obwód saski, Autonomiczna Republika Krymu, Ukraina Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: kobieta	Anastasia Supryaga jest prokuratorem w „prokuraturze krymskiej” ustanowionej przez rosyjskie siły okupacyjne na nielegalnie zaanektowanym Krymie. Na tym stanowisku uczestniczyła w politycznie umotywowanych postępowaniach sądowych i ściganiu Achtema Chijgoza, wiceprzewodniczącego Medżlisu Tatarów krymskich i członków społeczności Tatarów krymskich, w tym Narimana Dżelialowa. W tym kontekście Anastasia Supryaga była zaangażowana w systematyczne kampanie prześladowania skierowane przeciwko społeczności Tatarów krymskich i członków Świadków Jehowy ze względu na ich przekonania religijne. W związku z tym ponosi ona odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Federacji Rosyjskiej i na okupowanych przez nią terytoriach, w tym za arbitralne aresztowania lub zatrzymania.	8.9.2023

▼ **M14**

69.	Ekaterina Mikhailovna MIZULINA ► M17 (*) ◄	Екатерина Михайловна МИЗУЛИНА (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): przewodnicząca Safe Internet League (Ligi Bezpiecznego Internetu); Członkini Izby Społecznej Federacji Rosyjskiej. Data urodzenia: 1.9.1984 Miejsce urodzenia: Jarosław, rosyjska FSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: kobieta Powiązane osoby: Elena Borisovna Mizulina; Konstantin Valerevich Malofeev	Ekaterina Mizulina jest rosyjską postacią publiczną i przewodniczącą Safe Internet League (Ligi Bezpiecznego Internetu). Na tym stanowisku stosuje cenzurę wobec twórców treści internetowych i artystów sprzyjającą rosyjskiemu rządowi i jego politykom. Jako przewodnicząca Safe Internet League (Ligi Bezpiecznego Internetu) Ekaterina Mizulina wnosi oficjalne skargi do rosyjskich organów ścigania przeciwko twórcom treści internetowych, tj. blogerom, a także muzykom, celebrytom i influencerom. W rezultacie Ekaterina Mizulina zmusza rosyjskich twórców treści internetowych i artystów do usuwania treści antyrządowych lub do tworzenia treści pochlebnych dla rosyjskiego rządu i jego polityk. Ekaterina Mizulina jest zatem odpowiedzialna za poważne i systematyczne naruszenia wolności opinii i wypowiedzi, które budzą również poważne obawy w odniesieniu do celów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa określonych w art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej.	29.1.2024
-----	---	--	--	---	-----------

▼ **M14**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
70.	Valentina Evgenievna LEVASHOVA alias Valentina Evgen'yevna LEVASHOVA ► M17 (*) ◀	Валентина Евгеньевна ЛЕВАШОВА alias Валентина Євгеніївна ЛЄВАШОВА (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): sędzia sądu dla rejonu Basmannyj w Moskwie Data urodzenia: 14.10.1978 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: kobieta Adres: Preobrazhenskiy Val St., 24 building 1, Flat 69, Moscow, Russia, 107061	Valentina Levashova jest sędzią sądu dla rejonu Basmannyj w Moskwie. Pełniąc tę funkcję uczestniczy w poważnych i systematycznych naruszeniach praw człowieka przywódców rosyjskiej opozycji. Jest przedstawicielką wymiaru sprawiedliwości, która podejmowała stronnicze decyzje w umotywowanych politycznie procesach przeciwko osobom sprzeciwiającym się inwazji wojskowej na Ukrainę lub decyzje uzasadniające wojskowe i inne działania Federacji Rosyjskiej na terytorium Ukrainy, w tym w procesie przeciwko Władimirowi Karze-Murzie. Władimir Kara-Murza jest ważnym działaczem opozycji w Rosji. Po tym, jak oskarżył Kreml o popełnianie zbrodni wojennych na Ukrainie i publicznie potępił rosyjską agresję, w 2022 r. wszczęto przeciwko niemu oparte na fałszywych zarzutach postępowanie sądowe o podłożu politycznym. W kwietniu 2023 r. skazano go na 25 lat pobytu w więzieniu o podwyższonym rygorze bezpieczeństwa/w obozie pracy. Postępowanie sądowe przeciwko niemu było wymierzone w jego aktywizm i służyło w Rosji za proces pokazowy mający stłumić głosy krytykujące rządzący reżim i sprzeciwiające się wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie. Rosyjski reżim powszechnie wykorzystuje krajowe sądownictwo jako narzędzie w licznych przypadkach poważnych naruszeń praw człowieka. System wymiaru sprawiedliwości nie jest niezależny i – poprzez naruszanie wolności opinii i wypowiedzi osób sprzeciwiających się reżimowi rządzącemu – jest wykorzystywany do systematycznego i poważnego naruszania ich praw człowieka. W związku z tym Valentina Levashova ponosi odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Rosji, w tym za arbitralne aresztowania lub zatrzymywania.	29.1.2024

▼ **M14**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
71.	Oleg Viktorovich ALYPOV ► M17 (*) ◀	Олег Викторович АЛЫПОВ Олег Вікторович АЛИПОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): prokurator okręgu Gołowńskiego w Moskwie Data urodzenia: 7.3.1981 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Oleg Alypov jest prokurator okręgu Gołowńskiego w Moskwie. Jako prokurator uczestniczył w poważnych i systematycznych naruszeniach praw człowieka przywódców rosyjskiej opozycji, w tym w procesie przeciwko Władimirowi Karze-Murzie. Władimir Kara-Murza jest ważnym działaczem opozycji w Rosji. Po tym, jak oskarżył Kreml o popełnianie zbrodni wojennych na Ukrainie i publicznie potępił rosyjską agresję, w 2022 r. wszczęto przeciwko niemu oparte na fałszywych zarzutach postępowanie sądowe o podłożu politycznym. W kwietniu 2023 r. skazano go na 25 lat pobytu w więzieniu o podwyższonym rygorze bezpieczeństwa/w obozie pracy. Postępowanie sądowe przeciwko niemu było wymierzone w jego aktywizm i służyło w Rosji za proces pokazowy mający stłumić głosy krytykujące rządzący reżim i sprzeciwiające się wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie. Rosyjski reżim powszechnie wykorzystuje krajowe sądownictwo jako narzędzie w licznych przypadkach poważnych naruszeń praw człowieka. System wymiaru sprawiedliwości nie jest niezależny i – poprzez naruszanie wolności opinii i wypowiedzi osób sprzeciwiających się reżimowi rządzącemu – jest wykorzystywany do systematycznego i poważnego naruszania ich praw człowieka. W związku z tym Oleg Alypov ponosi odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Rosji, w tym za arbitralne aresztowania lub zatrzymania.	29.1.2024
72.	Ludmila Mikhailovna SMOLKINA ► M17 (*) ◀	Людмила Михайловна СМОЛКИНА Людмила Михайлівна СМОЛКІНА (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): sędzia sądu miejskiego w Moskwie Data urodzenia: 6.8.1961 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: kobieta Adres: 45 Angarskaya St., building 1, 51, Moscow, Russia, 125412	Ludmila Smolkina jest sędzią sądu miejskiego w Moskwie. Pełniąc tę funkcję uczestniczyła w poważnych i systematycznych naruszeniach praw człowieka przywódców rosyjskiej opozycji, w tym w procesie przeciwko Władimirowi Karze-Murzie. Rosyjskie władze wykorzystywały oskarżenia, by aresztować, ścigać i skazać obrońców praw człowieka, dziennikarzy i przeciwników politycznych wyrażających sprzeciw wobec inwazji na Ukrainę. Władimir Kara-Murza jest ważnym działaczem opozycji w Rosji. Po tym, jak oskarżył Kreml o popełnianie zbrodni wojennych na Ukrainie i publicznie potępił rosyjską agresję, w 2022 r. wszczęto przeciwko niemu oparte na fałszywych zarzutach postępowanie sądowe o podłożu politycznym.	29.1.2024

▼ M14

	► <u>M2</u> Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► <u>M2</u> Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				W kwietniu 2023 r. skazano go na 25 lat pobytu w więzieniu o podwyższonym rygorze bezpieczeństwa/w obozie pracy. Postępowanie sądowe przeciwko niemu było wymierzone w jego aktywizm i służyło w Rosji za proces pokazowy mający stłumić głosy krytykujące rządzący reżim i sprzeciwiające się wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie. Rosyjski reżim powszechnie wykorzystuje krajowe sądownictwo jako narzędzie w licznych przypadkach poważnych naruszeń praw człowieka. System wymiaru sprawiedliwości nie jest niezależny i – poprzez naruszanie wolności opinii i wypowiedzi osób sprzeciwiających się reżimowi rządzącemu – jest wykorzystywany do systematycznego i poważnego naruszania ich praw człowieka. W związku z tym Ludmila Smolkina ponosi odpowiedzialność za poważne naruszenia praw człowieka w Rosji, w tym za arbitralne aresztowania lub zatrzymywania.	

▼ M15

73.	Yuri KONO-VEEV ► <u>M17</u> (*) ◄	Юрий КОНОБЕЕВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): szef komórki SUS „PKT” w kolonii karnej IK-3 Data urodzenia: 7.5.1987 Miejsce urodzenia: Równe, były ZSRR (obecnie Ukraina) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: męczyzna	Yuri Konoveev jest szefem komórki SUS i karnych izolatek PKT (czyli szefem tzw. wydziału pracy edukacyjnej) w kolonii karnej IK-3, w której pracuje co najmniej od 2019 r. Aleksiej Nawalny był pod jego kuratelą od dnia 25 grudnia 2023 r. do dnia swojej śmierci 16 lutego 2024 r. Z racji tego stanowiska, Yuri Konoveev sprawował nadzór nad strażnikami odpowiedzialnymi za brutalne traktowanie Aleksieja Nawalnego i bezpośrednio kontaktował się z nim co najmniej raz w miesiącu. Jako że był odpowiedzialny za karne izolatki, dbał o to, aby Aleksiej Nawalny podlegał reżimowi maksymalnej izolacji fizycznej. W ramach nadzoru nad (re-)edukacją zatrzymanych był odpowiedzialny za wspieranie systemu opartego na łamaniu woli zatrzymanych, tworzącego poczucie całkowitego braku nadziei i nieludzkie warunki życia. Świadkowie zeznali, że w ramach pracy edukacyjnej zatrzymanych dochodziło do naruszeń praw człowieka oraz że w dokumentach operacyjnych poszczególnych departamentów bezpośrednio zlecano stosowanie tortur. Yuri Konoveev był również odpowiedzialny za badania śledcze i za dziedzince spacerowe, na których Aleksiej Nawalny miał źle się poczuć. Wiadomo, że w kolonii karnej IK-3 na więźniów wywiera się presję fizyczną i psychiczną i że stosuje się wobec nich pełną izolację, tortury i przemoc.	22.3.2024
-----	-----------------------------------	-----------------------------------	---	--	-----------

▼ **M15**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				Yuri Konoveev jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	
74.	Alexei Vassilyevich LISYUK alias: Alexei Vassilyevich LYSYUK ► M17 (*) ◄	Алексей Васильевич ЛИСЮК (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): lekarz ds. higieny ogólnej; szef oddziału medycznego w kolonii karnej IK-3 Data urodzenia: 1984 r. Miejsce urodzenia: Moskwa, były ZSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: męczyzna	Alexei Lisyuk jest lekarzem ds. higieny ogólnej i szefem oddziału medycznego kolonii karnej IK-3 co najmniej od sierpnia 2023 r. Z racji tego stanowiska, odpowiadał za zdrowie Aleksieja Nawalnego od 25 grudnia 2023 r. aż do jego śmierci 16 lutego 2024 r. Alexei Lisyuk zlekceważył tragiczne warunki przetrzymywania i ciężki stan zdrowia Aleksieja Nawalnego, nie zadbał o to, by jego oddział posiadał odpowiednie zdolności w zakresie resuscytacji i kiedy Aleksiej Nawalny zasłabł 16 lutego 2024 r., nie zlecił przetransportowania go na czas do najbliższego szpitala. Wiadomo, że w kolonii karnej IK-3 na więźniów wywiera się presję fizyczną i psychiczną i że stosuje się wobec nich pełną izolację, tortury i przemoc, a zapewniana opieka medyczna jest bardzo niskiej jakości. Alexei Vassilyevich Lisyuk jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie.	22.3.2024
75.	Wadim Konstantinowitsch KALININ ► M17 (*) ◄	Вадим Константинович КАЛИНИН	Stanowisko(-a): szef kolonii karnej IK-3 Data urodzenia: 7.3.1973	Wadim Konstantinowitsch Kalinin jest szefem kolonii karnej IK-3.	22.3.2024

▼ **M15**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
			Miejsce urodzenia: Rosja Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	W ramach łańcucha dowodzenia kolonią karną IK-3, będąc oficjalnie członkiem wyższego rangą personelu rosyjskiej Federalnej Służby Penitencjarnej (FSIN) oraz pełniąc rolę kierowniczą, bezpośrednio podejmuje decyzje wykonawcze, a zatem jest odpowiedzialny za ogólne warunki pobytu więźniów w kolonii karnej IK-3. W kolonii tej, powszechnie znanej pod nazwą „Wilk polarny”, w niewyjaśnionych okolicznościach zmarł więziony polityk opozycyjny Aleksiej Nawalny. Warunki jego pobytu w kolonii karnej IK-3 obejmowały przemoc fizyczną, taką jak tortury i pozbawianie ciepłej wody i odpowiedniej zimowej odzieży, pozbawianie pomocy medycznej, a także żywności i wody. Wadim Konstantinowitsch Kalinin jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymywania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	
76.	Siergiej Nikołajewicz KORZHOV ► M17 (*) ◀	Сергей Николаевич КОРЖОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): zastępca szefa kolonii karnej IK-3 Miejsce urodzenia: Rosja Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Sergey Nikolaevich Korzhov jest zastępcą szefa kolonii karnej IK-3. W ramach łańcucha dowodzenia kolonią karną IK-3, będąc oficjalnie członkiem wyższego rangą personelu rosyjskiej Federalnej Służby Penitencjarnej (FSIN) oraz pełniąc rolę kierowniczą, bezpośrednio podejmuje decyzje wykonawcze, a zatem jest odpowiedzialny za ogólne warunki pobytu więźniów w kolonii karnej IK-3. W kolonii tej, powszechnie znanej pod nazwą „Wilk polarny”, w niewyjaśnionych okolicznościach zmarł więziony polityk opozycyjny Aleksiej Nawalny. Warunki pobytu w kolonii karnej IK-3 obejmowały przemoc fizyczną, taką jak tortury i pozbawianie ciepłej wody i odpowiedniej zimowej odzieży, pozbawianie pomocy medycznej, a także żywności i wody. Siergiej Nikołajewicz Korzhov jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymywania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024

▼ **M15**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
77.	Vasily Alexandrovich VYDRIN ► M17 (*) ◄	Василий Александрович ВЫДРИН (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): zastępca szefa kolonii karnej IK-3 Miejsce urodzenia: Rosja Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: męczyzna	Vasily Alexandrovich Vydrin jest zastępcą szefa kolonii karnej IK-3. W ramach łańcucha dowodzenia kolonią karną IK-3, będąc oficjalnie członkiem wyższego rangą personelu rosyjskiej Federalnej Służby Penitencjarnej (FSIN) oraz pełniąc rolę kierowniczą, bezpośrednio podejmuje decyzje wykonawcze, a zatem jest odpowiedzialny za ogólne warunki pobytu więźniów w kolonii karnej IK-3. W kolonii tej, powszechnie znanej pod nazwą „Wilk polarny”, w niewyjaśnionych okolicznościach zmarł więziony polityk opozycyjny Aleksiej Nawalny. Warunki pobytu w kolonii karnej IK-3 obejmują przemoc fizyczną, taką jak tortury i pozbawianie ciepłej wody i odpowiedniej zimowej odzieży, pozbawianie pomocy medycznej, a także żywności i wody. Vasily Alexandrovich Vydrin jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024
78.	Vladimir Ivanovich PILIPCHIK ► M17 (*) ◄	Владимир Иванович ПИЛИПЧИК	Stanowisko(-a): zastępca szefa kolonii karnej IK-3 Miejsce urodzenia: Rosja Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: męczyzna	Vladimir Ivanovich Pilipchik jest zastępcą szefa kolonii karnej IK-3. W ramach łańcucha dowodzenia kolonią karną IK-3, będąc oficjalnie członkiem wyższego rangą personelu rosyjskiej Federalnej Służby Penitencjarnej (FSIN) oraz pełniąc rolę kierowniczą, bezpośrednio odpowiada za podejmowanie decyzji wykonawczych, a zatem jest odpowiedzialny za ogólne warunki pobytu więźniów w kolonii karnej IK-3. W kolonii tej, powszechnie znanej pod nazwą „Wilk polarny”, w niewyjaśnionych okolicznościach zmarł więziony polityk opozycyjny Aleksiej Nawalny. Warunki pobytu w kolonii karnej IK-3 obejmowały przemoc fizyczną, taką jak tortury i pozbawianie ciepłej wody i odpowiedniej zimowej odzieży, pozbawianie pomocy medycznej, a także żywności i wody. Vladimir Ivanovich Pilipchik jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024

▼ **M15**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
79.	Alexander Vladimirovich GOLYAKOV ► M17 (*) ◀	Александр Владимирович ГОЛЯКОВ	Stanowisko(-a): zastępca szefa kolonii karnej IK-3 Miejsce urodzenia: Rosja Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Alexander Vladimirovich Golyakov jest zastępcą szefa kolonii karnej IK-3. W ramach łańcucha dowodzenia kolonią karną IK-3, będąc oficjalnie członkiem wyższego rangą personelu rosyjskiej Federalnej Służby Penitencjarnej (FSIN) oraz pełniąc rolę kierowniczą, bezpośrednio odpowiada za podejmowanie decyzji wykonawczych, a zatem jest odpowiedzialny za ogólne warunki pobytu więźniów w kolonii karnej IK-3. W kolonii tej, powszechnie znanej pod nazwą „Wilk polarny”, w niewyjaśnionych okolicznościach zmarł więziony polityk opozycyjny Aleksiej Nawalny. Warunki pobytu w kolonii karnej IK-3 obejmowały przemoc fizyczną, taką jak tortury i pozbawianie ciepłej wody i odpowiedniej zimowej odzieży, pozbawianie pomocy medycznej, a także żywności i wody. Alexander Vladimirovich Golyakov jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024
80.	Alexander Valerievich OBRAZTSOV ► M17 (*) ◀	Александр Валерьевич ОБРАЗЦОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): zastępca szefa kolonii karnej IK-3 Miejsce urodzenia: Rosja Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Alexander Valerievich Obraztsov jest zastępcą szefa kolonii karnej IK-3. Na tym stanowisku jest bezpośrednio odpowiedzialny za warunki pobytu więźniów w kolonii karnej IK-3. W kolonii tej, powszechnie znanej pod nazwą „Wilk polarny”, w niewyjaśnionych okolicznościach zmarł więziony polityk opozycyjny Aleksiej Nawalny. Warunki pobytu w kolonii karnej IK-3 obejmowały przemoc fizyczną, taką jak tortury i pozbawianie ciepłej wody i odpowiedniej zimowej odzieży, pozbawianie pomocy medycznej, a także żywności i wody. Alexander Valerievich Obraztsov jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024

▼ **M15**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
81.	Igor Borisovich RAKITIN ► M17 (*) ◀	Игорь Борисович РАКИТИН (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): dyrektor Zarządu Federalnej Służby Penitencjarnej na Jamalsko-Nieniecki Okręg Autonomiczny Data urodzenia: 5.10.1973 Miejsce urodzenia: obwód tiumeński, były ZSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna Numer identyfikacji podatkowej: 100602094834	Od dnia 28 lipca 2020 r. Igor Borisovich Rakitin jest dyrektorem Zarządu Federalnej Służby Penitencjarnej na Jamalsko-Nieniecki Okręg Autonomiczny. Pod jego kierownictwem w koloniach więziennych w Jamalsko-Nienieckim Okręgu Autonomicznym wprowadzono powszechny i systematyczny system tortur. Pod jego dowództwem dochodziło do tortur w koloniach karnych IK-3 „Wilk polarny” i IK-8 „Niedźwiedź polarny”. System ten obejmuje pozbawianie opieki medycznej, bicie, długie okresy izolacji, pozbawianie żywności i wstrzykiwanie nieznanych substancji. Z racji swojego stanowiska jako dyrektor Zarządu Federalnej Służby Penitencjarnej na Jamalsko-Nieniecki Okręg Autonomiczny Igor Borisovich Rakitin jest odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024
82.	Valeriy Gennadyevich BOYARINEV ► M17 (*) ◀	Валерий Геннадьевич БОЯРИНЕВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): pierwszy zastępca dyrektora Federalnej Służby Penitencjarnej Federacji Rosyjskiej Stopień: generał dywizji Obywatelstwo: rosyjskie Data urodzenia: 2.9.1970 Miejsce urodzenia: Berezovskiy, Kraj Krasnojarski, były ZSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Płeć: mężczyzna Numer identyfikacji podatkowej: 190113308460	Od dnia 4 lipca 2022 r. Valeriy Gennadyevich Boyarinev jest pierwszym zastępcą dyrektora Federalnej Służby Penitencjarnej Federacji Rosyjskiej. Został mianowany dekretem prezydenta Federacji Rosyjskiej. Pod jego kierownictwem stosowano powszechny i systematyczny system tortur w rosyjskich koloniach więziennych, w tym w kolonii więziennej, w której przetrzymywany był Aleksiej Nawalny. System ten obejmuje pozbawianie opieki medycznej, bicie, długie okresy izolacji, pozbawianie żywności i wstrzykiwanie nieznanych substancji. Jako pierwszy zastępca dyrektora Valeriy Gennadyevich Boyarinev osobiście wydał nakaz ograniczenia ilości żywności, którą pozwalano kupować Aleksiejowi Nawalnemu podczas jego pobytu w kolonii karnej IK-6 w obwodzie włodzimierskim. Trzy dni po śmierci Aleksieja Nawalnego w kolonii więziennej będącej pod nadzorem Valerija Boyarineva został on prezydenckim dekretem awansowany na generała dywizji wydziału wewnętrznego. Valeriy Gennadyevich Boyarinev jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024

▼ **M15**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
83.	Dmitriy Andreevich ARTYUKHOV ► M17 (*) ◄	Дмитрий Андреевич АРТЮХОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): gubernator Jamalsko-Nienieckiego Okręgu Autonomicznego Obywatelstwo: rosyjskie Data urodzenia: 17.2.1988 Miejsce urodzenia: obwód tiumeński, były ZSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Płeć: mężczyzna Numer identyfikacji podatkowej: 720414941639	Od 29 maja 2018 r. Dmitriy Andreevich Artyukhov jest gubernatorem Jamalsko-Nienieckiego Okręgu Autonomicznego Federacji Rosyjskiej. Pod jego rządami udokumentowano stosowanie powszechnego i systematycznego systemu tortur w koloniach więziennych w całym regionie, w tym w kolonii, w której przetrzymywany był Aleksiej Nawalny. System ten obejmuje pozbawianie opieki medycznej, bicie, długie okresy izolacji, pozbawianie żywności i wstrzykiwanie nieznanych substancji. Spotkania Dmitriya Andreevicha Artyukhova z szefem systemu karnego dowodzą, że władze okręgu wiedziały o tych praktykach i je akceptowały, oraz wskazują na bliską współpracę między tymi władzami a służbą penitencjarną. Jako gubernator Jamalsko-Nienieckiego Okręgu Autonomicznego Dmitriy Andreevich Artyukhov popierał poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi, i uczestniczył w takich praktykach.	22.3.2024
84.	Kirill Sergeevich NIKIFOROV ► M17 (*) ◄	Кирилл Сергеевич НИКИФОРОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): sędzia Kowrowskiego Sądu Miejskiego Data urodzenia: 14.3.1992 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Kirill Sergeevich Nikiforov jest sędzią Kowrowskiego Sądu Miejskiego, który odrzucił powództwo lidera opozycji Aleksieja Nawalnego przeciwko IK-6; Aleksiej Nawalny odwoływał się w tym powództwie od decyzji o przeniesieniu go do karnej izolatki na 12 dni. Kiedy Aleksiej Nawalny odsiadywał wyrok w IK-6 funkcjonariusze regularnie umieszczali go w karnej izolatce za domniemane drobne wykroczenia. W związku z tym spędził kilka miesięcy w odosobnieniu, co doprowadziło do znacznego pogorszenia stanu jego zdrowia. Jako sędzia Kowrowskiego Sądu Miejskiego Kirill Sergeevich Nikiforov jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za arbitralne zatrzymania, tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi, co jest poważnym powodem zaniepokojenia, jeśli chodzi o cele wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa określone w art. 21 TUE.	22.3.2024

▼ **M15**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
85.	Andrey Aleksandrovich SUVOROV ► M17 (*) ◀	Андрей Александрович СУВОРОВ	Stanowisko(-a): sędzia Moskiewskiego Sądu Miejskiego Data urodzenia: 2.3.1980 Miejsce urodzenia: Rosja Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Andrey Aleksandrovich Suvorov jest sędzią Moskiewskiego Sądu Miejskiego, który w 2023 r. skazał Aleksieja Nawalnego na 19 lat pobytu w kolonii o specjalnym rygorze, w której panują nieludzkie warunki, co doprowadziło do poważnego pogorszenia stanu zdrowia Aleksieja Nawalnego. Jako sędzia Moskiewskiego Sądu Miejskiego Andrey Aleksandrovich Suvorov jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za arbitralne zatrzymania, tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, a także pogwałcanie wolności opinii i wypowiedzi, co jest poważnym powodem zaniepokojenia, jeśli chodzi o cele wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa określone w art. 21 TUE.	22.3.2024
86.	Aleksandr Aleksandrovich MUKHANOV ► M17 (*) ◀	Александр Александрович МУХАНОВ	Stanowisko(-a): dyrektor IK-2 Data urodzenia: 7.12.1984 Miejsce urodzenia: Rosja Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Aleksandr Aleksandrovich Mukhanov jest dyrektorem kolonii poprawczej nr 2 (IK-2), w której w okresie od marca 2021 r. do czerwca 2022 r. przebywał Aleksiej Nawalny. Wiadomo, że w kolonii IK-2 więźniowie przetrzymywani są w złych warunkach. Aleksiejowi Nawalnemu, który został niedługo przedtem otruty, odmówiono dostępu do cywilnych lekarzy w tej kolonii pomimo zagrożenia dla jego zdrowia. Z racji tego stanowiska Aleksandr Aleksandrovich Mukhanov jest odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w szczególności za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024

▼ **M15**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
87.	Roman Alexandrovitch VIDYUKOV ► M17 (*) ◄	Роман Александрович ВИДЮКОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): śledczy w Państwowej Komisji Śledczej Federacji Rosyjskiej Data urodzenia: 30.7.1980 Miejsce urodzenia: Rosja Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Roman Alexandrovitch Vidyukov jest śledczym w Państwowej Komisji Śledczej Federacji Rosyjskiej. Prowadził śledztwo w jednej ze spraw dotyczących Aleksieja Nawalnego, w której został on skazany w 2022 r. na 9 lat pozbawienia wolności. Był też członkiem zespołu prowadzącego postępowanie przygotowawcze w sprawie dotyczącej „prania pieniędzy” wytoczonej fundacji antykorupcyjnej Aleksieja Nawalnego. Prowadził także śledztwo przeciwko Lili Czanyaszewie, byłej szefowej sztabu Aleksieja Nawalnego w Ufie, oskarżonej o „stworzenie organizacji ekstremistycznej”. W 2023 r. Lilię Czanyaszewę skazano na 7,5 roku pozbawienia wolności. W trakcie tych postępowań sądowych Roman Alexandrovitch Vidyukov miał zastraszać świadka, by wymusić na nim zeznania, które byłyby korzystne dla śledztwa w wytoczonej Aleksiejowi Nawalnemu sprawie o oszustwo. Jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za arbitralne aresztowania lub zatrzymania, a także pogwałcenie wolności opinii i wypowiedzi, co jest poważnym powodem zaniepokojenia, jeśli chodzi o cele wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa określone w art. 21 TUE.	22.3.2024
88.	Evgenia Sergeevna NIKOLAEVA ► M17 (*) ◄	Евгения Сергеевна НИКОЛАЕВА (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): sędzia sądu dla rejonu Basmannyj w Moskwie Data urodzenia: 9.7.1981 Miejsce urodzenia: Rosja Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: kobieta	Evgenia Sergeevna Nikolaeva jest sędzią sądu dla rejonu Basmannyj w Moskwie od 2016 r. Wydała szereg wyroków wobec opozycjonistów politycznych (w tym Aleksieja Nawalnego, Ilji Jaszyna i Władimira Kara-Murzy), a tym samym przyczynia się do represji politycznych w Rosji. W październiku 2023 r. wydała nakaz tymczasowego aresztowania na 2 miesiące prawników Aleksieja Nawalnego – Aleksieja Lipcera i Igora Sergunina. Wcześniej wielokrotnie utrudniała życie więźniom politycznym, w tym np. wydłużając okres zatrzymania w areszcie tymczasowym byłej szefowej sztabu Aleksieja Nawalnego w Ufie, Lili Czanyaszewy. Odmówiła też rozpatrzenia skarg na bezczynność Komisji Śledczej Federacji Rosyjskiej w sprawie zarzutów dotyczących otrucia Aleksieja Nawalnego. Z racji tego stanowiska jest zatem odpowiedzialna za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za arbitralne aresztowania lub zatrzymania, a także pogwałcenie wolności opinii i wypowiedzi, co jest poważnym powodem zaniepokojenia, jeśli chodzi o cele wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa określone w art. 21 TUE.	22.3.2024

▼ **M15**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
89.	Natalia Nikolaevna DUDAR ► M17 (*) ◄	Наталья Николаевна ДУДАРЬ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): sędzia sądu dla rejonu Basmannyj w Moskwie Data urodzenia: 13.6.1974 Miejsce urodzenia: Rosja Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: kobieta	Natalia Nikolaevna Dudar jest sędzią sądu dla rejonu Basmannyj w Moskwie. W tym charakterze wydała szereg wyroków wobec pokojowych manifestantów i opozycjonistów politycznych, w tym pracowników Fundacji Walki z Korupcją (FBK) Aleksieja Nawalnego – Ilii Jaszyna i Władimira Kara-Murzy. Wydała nakazy przeszukania pracowników FBK i założenia podsłuchu w ich telefonach. Przedłużyła zatrzymanie w areszcie tymczasowym Lilii Czanyshewy, byłej szefowej sztabu Aleksieja Nawalnego w Ufie, którą oskarżono o stworzenie organizacji ekstremistycznej. Natalia Nikolaevna Duda jest zatem odpowiedzialna za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w szczególności za arbitralne aresztowania lub zatrzymania, a także pogwałcanie wolności opinii i wypowiedzi, co jest poważnym powodem zaniepokojenia, jeśli chodzi o cele wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa określone w art. 21 TUE.	22.3.2024
90.	Oleg Vladimirovich SEVOSTYANOV ► M17 (*) ◄	Олег Владимирович СЕВОСТЬЯНОВ	Stanowisko(-a): szef wydziału ds. Jamalsko-Nienieckiego Okręgu Autonomicznego w rosyjskim Ministerstwie Sprawiedliwości Data urodzenia: 16.10.1968 Miejsce urodzenia: Brack, obwód irkucki, były ZSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: męczyzna Numer identyfikacji podatkowej: 622701024605	Oleg Vladimirovich Sevostyanov jest wysokim rangą rosyjskim urzędnikiem. Jest szefem wydziału ds. Jamalsko-Nienieckiego Okręgu Autonomicznego w rosyjskim Ministerstwie Sprawiedliwości Z racji tego stanowiska jest odpowiedzialny za zapewnienie ochrony praw i swobód człowieka i obywatela w Jamalsko-Nienieckim Okręgu Autonomicznym. W okręgu tym znajduje się kolonia karna IK-3, w której zmarł opozycyjny polityk Aleksiej Nawalny. Wiadomo, że w kolonii tej na więźniów wywiera się presję fizyczną i psychiczną i że stosuje się wobec nich pełną izolację, tortury i przemoc, a zapewniana opieka medyczna jest bardzo niskiej jakości. Oleg Vladimirovich Sevostyanov jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024

▼ **M15**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
91.	Vsevolod Lvovich VUKOLOV ► M17 (*) ◄	Всеволод Львович ВУКОЛОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): wiceminister sprawiedliwości Federacji Rosyjskiej Data urodzenia: 7.4.1969 Miejsce urodzenia: Moskwa, były ZSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna Numer identyfikacji podatkowej: 770405292394	Vsevolod Lvovich Vukolov jest wysokim rangą rosyjskim urzędnikiem. Jest wiceministrem sprawiedliwości Federacji Rosyjskiej. Z racji tego stanowiska jest odpowiedzialny za nadzór nad Federalną Służbą Penitencjarną oraz Departamentem Polityki Państwowej ds. Systemu Więziennictwa. W związku z tym był odpowiedzialny za wykonywanie kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec rosyjskiego opozycjonisty Aleksieja Nawalnego, jego bezpieczeństwo i dobrostan w rosyjskich więzieniach. Ponieważ nadzorował pobyt Aleksieja Nawalnego w więzieniu, na nim ostatecznie spoczywa odpowiedzialność za jego śmierć w kolonii karnej IK-3. Vsevolod Lvovich Vukolov jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024
92.	Viktor Evdokimovich GAVRILOV ► M17 (*) ◄	Виктор Евдокимович ГАВРИЛОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): szef Departamentu Transportu w Służbie Bezpieczeństwa Gospodarczego w ramach Federalnej Służby Bezpieczeństwa (FSB) Federacji Rosyjskiej Data urodzenia: 1961 r. Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna Powiązane osoby: Aleksandr Vasilievich Bortnikov	Viktor Evdokimovich Gavrilov jest szefem Departamentu Transportu w Służbie Bezpieczeństwa Gospodarczego w FSB. Z racji tego stanowiska odpowiadał za koordynowanie rozmaitych agencji rządowych, po tym jak opozycyjny polityk Aleksiej Nawalny w 2021 r. powrócił do Moskwy po leczeniu z otrucia nowiczekiem. Jego działania ułatwiły i umożliwiły aresztowanie i uwięzienie Aleksieja Nawalnego. Viktor Evdokimovich Gavrilov jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne aresztowania i zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024

▼ **M15**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
93.	Ilya Nikolayevich KRUGLYSHEV ► M17 (*) ◄	Илья Николаевич КРУГЛЫШЕВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): starszy radca prawny w służbie prawnej Departamentu ds. Organizacji i Analizy w Federalnej Służbie Penitencjarnej obwodu włodzimierskiego Stopień: kapitan Data urodzenia: 23.2.1986 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Ilya Nikolayevich Kruglyshev jest wysokim rangą rosyjskim urzędnikiem. Jest starszym radcą prawnym w służbie prawnej Departamentu ds. Organizacji i Analizy w Federalnej Służbie Penitencjarnej obwodu włodzimierskiego; reprezentował kolonię karną IK-6 w sprawach sądowych wszczętych z powództwa Aleksieja Nawalnego przeciwko tej kolonii. Z racji tego stanowiska był bezpośrednio zaangażowany w tworzenie warunków umożliwiających stosowanie tortur wobec Aleksieja Nawalnego podczas jego pobytu w kolonii karnej nr 6 w Mielechowie w obwodzie włodzimierskim. Nie rozpatrzył też skarg na warunki odbywania kary pozbawienia wolności wniesionych przez Aleksieja Nawalnego (w tym skarg na niemożność zakupu dodatkowych porcji jedzenia). Ilya Nikolayevich Kruglyshev jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024
94.	Dmitry Evgenievich SAMOILOV ► M17 (*) ◄	Дмитрий Евгеньевич САМОЙЛОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): sędzia Kowrowskiego Sądu Miejskiego Data urodzenia: 6.4.1970 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Dmitry Evgenievich Samoilov jest rosyjskim sędzią pracującym w Kowrowskim Sądzie Miejskim. Pełniąc tę funkcję, wielokrotnie odmawiał rozpatrzenia skarg opozycyjnego polityka Aleksieja Nawalnego przeciwko kolonii poprawczej IK-6, w których domagał się on przywrócenia i ochrony przysługujących mu praw łamanych przez kierownictwo kolonii. Skargi Aleksieja Nawalnego dotyczyły dostępu do pomocy medycznej, dostępu do informacji i prawa do kontaktu z rodziną. Dmitry Evgenievich Samoilov jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024

▼ **M15**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
95.	Ilnar Irfanovich BASYROV ► M17 (*) ◀	Ильнар Ирфанович БАСЫРОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): sędzia Moskiewskiego Sądu Miejskiego Data urodzenia: 8.6.1981 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna Powiązane podmioty: Moskiewski Sąd Miejski	Ilnar Irfanovich Basyrov pracuje jako sędzia Moskiewskiego Sądu Miejskiego od 28 maja 2014 r. Został mianowany dekretem prezydenckim. Z racji stanowiska był bezpośrednio zaangażowany w postępowanie sądowe przeciwko opozycyjnemu politykowi Aleksiejowi Nawalnemu. W motywowanym politycznie postępowaniu uznał Aleksieja Nawalnego za winnego i skazał go na osadzenie w kolonii karnej o zastrzonym rygorze, by uniemożliwić mu działalność polityczną. Ilnar Irfanovich Basyrov jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024
96.	Sergey Anatolevich MOROZ ► M17 (*) ◀	Сергей Анатольевич МОРОЗ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): szef Federalnej Służby Penitencjarnej Federacji Rosyjskiej dla Moskwy Data urodzenia: 15.9. 1968 Miejsce urodzenia: Berdiańsk, Zaporozże, Ukraina SRR (obecnie Ukraina) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Sergey Anatolevich Moroz jest rosyjskim urzędnikiem. Jest szefem Federalnej Służby Penitencjarnej w Moskwie. Pełniąc tę funkcję, umieścił opozycyjnego polityka Aleksieja Nawalnego na federalnej liście osób poszukiwanych. Sergey Anatolevich Moroz jest oskarżany o stosowanie szczególnego poniżania i przemocy wobec zatrzymanych po ich przybyciu do aresztu. Sergey Anatolevich Moroz jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024

▼ **M15**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
97.	Elena Evgenievna MOROZOVA ► M17 (*) ◀	Елена Евгеньевна МОРОЗОВА (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): sędzia Chimskiego Sądu Miejskiego Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: kobieta	Elena Evgenievna Morozova jest rosyjską sędzią pracującą w Chimskim Sądzie Miejskim. Pełniąc tę funkcję, podjęła decyzję o zatrzymaniu opozycyjnego polityka Aleksieja Nawalnego na 30 dni, po tym jak wrócił do Moskwy po leczeniu po otruciu nowiczoikiem. Postępowanie, któremu przewodniczyła, było prowadzone niezgodnie ze standardami rzetelnego procesu sądowego, w tym z prawem do wglądu w treść aktu oskarżenia i dokumenty procesowe, prawem porozumienia się z adwokatem oraz jawnością rozprawy sądowej. Elena Evgenievna Morozova jest zatem odpowiedzialna za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne aresztowania i zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024
98.	Musa Abdurakhmanovich MUSAEV ► M17 (*) ◀	Муса Абдурахманович МУСАЕВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): sędzia Moskiewskiego Sądu Okręgowego Data urodzenia: 14.10.1951 Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Musa Abdurakhmanovich Musaev jest rosyjskim sędzią pracującym w Moskiewskim Sądzie Okręgowym. Pełniąc tę funkcję, wszczął postępowanie sądowe dotyczące aresztowania lidera rosyjskiej opozycji Aleksieja Nawalnego po jego powrocie z Niemiec, gdzie był leczony po otruciu nowiczoikiem. Podtrzymał decyzję o zatrzymaniu Aleksieja Nawalnego na 30 dni, odrzucając jego apelację. Decyzja została podjęta podczas krótkiej rozprawy, która trwała raptem pięć minut. Musa Abdurakhmanovich Musaev jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne aresztowania i zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024

▼ **M15**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► M2 Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
99.	Mikhail Yurievich PTITSYN ► M17 (*) ◄	Михаил Юрьевич ПТИЦЫН (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): prezes Moskiewskiego Sądu Miejskiego Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Mikhail Yurievich Ptitsyn jest prezesem Moskiewskiego Sądu Miejskiego. Pełniąc tę funkcję, przychylił się do wniosku rosyjskiej Federalnej Służby Penitencjarnej, by zamienić orzeczoną wobec lidera opozycji Aleksieja Nawalnego karę z zawieszeniem wykonania na karę pozbawienia wolności. W związku z tym Aleksiej Nawalny został pozbawiony możliwości uczestnictwa w życiu publicznym w Rosji, gdyż został uwięziony w kolonii karnej. Mikhail Yurievich Ptitsyn jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024
100.	Sergey Alekseevich RYABTSEV ► M17 (*) ◄	Сергей Алексеевич РЯБЦЕВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): sędzia sądu dla dzielnicy Lefortowo w Moskwie Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Sergey Alekseevich Ryabtsev jest rosyjskim sędzią pracującym w sądzie dla dzielnicy Lefortowo w Moskwie. Pełniąc tę funkcję, był zaangażowany w sabotowanie śledztwa dotyczącego otrucia Aleksieja Nawalnego poprzez odmowę rozpatrzenia skargi na bezczynność Zarządu Śledczego Federalnej Służby Bezpieczeństwa (FSB) Federacji Rosyjskiej. Ponadto stale wydaje on wyroki przeciwko wolności słowa w Rosji. Sergey Alekseevich Ryabtsev jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024

▼ **M15**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
101.	Petr Pavlovich SERKOV ► M17 (*) ◀	Пётр Павлович СЕРКОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): pierwszy wiceprezes Sądu Najwyższego Federacji Rosyjskiej Data urodzenia: 7.6.1955 Miejsce urodzenia: Połdama-sowo, obwód uljanowski, były ZSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Petr Pavlovich Serkov jest pierwszym wiceprezesem Sądu Najwyższego Federacji Rosyjskiej. Pełniąc tę funkcję, w 2018 r. podtrzymał wyrok w sprawie opozycyjnego polityka Aleksieja Nawalnego. W związku z tym Aleksiej Nawalny został skazany i uwięziony w kolonii karnej o zaostrzonym rygorze, by uniemożliwić mu działalność polityczną. Umieszczenie Aleksieja Nawalnego w kolonii karnej doprowadziło do jego śmierci. Petr Pavlovich Serkov jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024
102.	Yuri Vasilievich SITNI-KOV ► M17 (*) ◀	Юрий Васильевич СИТНИКОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): sędzia rosyjskiego Sądu Najwyższego (obecnie w stanie spoczynku) Data urodzenia: 17.4.1961 Miejsce urodzenia: Krutogorie, obwód lipiecki, były ZSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna	Yuri Vasilievich Sitnikov jest byłym sędzią rosyjskiego Sądu Najwyższego, który pełnił funkcję członka Izby Odwoławczej Sądu Najwyższego Federacji Rosyjskiej. Pełniąc tę funkcję, wykluczył Aleksieja Nawalnego z kandydowania w wyborach prezydenckich w Rosji w 2018 r. po politycznie umotywowanym procesie. Yuri Vasilievich Sitnikov jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym systematyczne pogwałcenia prawa do pokojowego zgromadzania się i zrzeszania się oraz wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024

▼ **M15**

	► M2 Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◀	► M2 Imię i nazwisko ◀	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
103.	Nikolay Viktorovich TIMOSHIN ► M17 (*) ◀	Николай Викторович ТИМОШИН (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): członek prezydium Sądu Najwyższego Federacji Rosyjskiej Data urodzenia: 14.8.1959 Miejsce urodzenia: wieś Żidkoje, rejon znamieński, obwód orłowski, były ZSRR (obecnie Federacja Rosyjska) Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: męczyzna	Nikolay Viktorovich Timoshin jest członkiem prezydium Sądu Najwyższego Federacji Rosyjskiej. Pełniąc tę funkcję, w 2018 r. podtrzymał wyrok w sprawie opozycyjnego polityka Aleksieja Nawalnego. W związku z tym Aleksiej Nawalny został skazany i uwięziony w kolonii karnej o zaostrzonym rygorze, by uniemożliwić mu działalność polityczną. Nikolay Viktorovich Timoshin jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024
104.	Vladimir Yurievich ZAITSEV ► M17 (*) ◀	Владимир Юрьевич ЗАЙЦЕВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): prezes Izby Odwoławczej Sądu Najwyższego Federacji Rosyjskiej Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: męczyzna	Vladimir Yurievich Zaitsev jest prezesem Izby Odwoławczej Sądu Najwyższego Federacji Rosyjskiej. Pełniąc tę funkcję, wykluczył Aleksieja Nawalnego z kandydowania w wyborach prezydenckich w Rosji w 2018 r. po politycznie umotywowanym procesie. Vladimir Yurievich Zaitsev jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym systematyczne pogwałcenia prawa do pokojowego zgromadzania się i zrzeszania się oraz wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024

▼ M15

	► <u>M2</u> Imię i nazwisko (transliteracja na alfabet łaciński) ◄	► <u>M2</u> Imię i nazwisko ◄	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
105.	Vladimir Sergeevich SHVEDOV ► <u>M17</u> (*) ◄	Владимир Сергеевич ШВЕДОВ (pisownia rosyjska)	Stanowisko(-a): szef Departamentu Polityki Państwowej w dziedzinie Wykonywania Wyroków Karnych w rosyjskim Ministerstwie Sprawiedliwości Obywatelstwo: rosyjskie Płeć: mężczyzna Powiązane osoby: Vsevolod Lvovich Vukolov Powiązane podmioty: rosyjskie Ministerstwo Sprawiedliwości	Vladimir Sergeevich Shvedov jest wysokim rangą rosyjskim urzędnikiem. Jest szefem Departamentu Polityki Państwowej w dziedzinie Wykonywania Wyroków Karnych w rosyjskim Ministerstwie Sprawiedliwości. Z racji tego stanowiska, ponieważ prowadzi politykę państwową w dziedzinie wykonywania wyroków karnych i rozpatruje odwołania obywateli, był odpowiedzialny za wykonywanie kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec rosyjskiego opozycyjnego polityka Aleksieja Nawalnego. Vladimir Sergeevich Shvedov jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne zatrzymania, a także za systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024

▼ M17

(*) Art. 5 ust. - 1 nie stosuje się do wpisów oznaczonych gwiazdką.

▼ B

B. Osoby prawne, podmioty i organy

▼ M2

	Nazwa (transliteracja na alfabet łaciński)	Nazwa	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
1.	Xinjiang Production and Construction Corps Public Security Bureau (Biuro Bezpieczeństwa Publicznego Korpusu Produkcyjno-Budowlanego Sinciangu)	新疆生产建设兵团公安局 (pisownia chińska)	Adres: 106 Guangming Road, Urumqi, Xinjiang Uyghur Autonomous Region (XUAR), China Numer telefonu: +86 991 598 8114	Biuro Bezpieczeństwa Publicznego Korpusu Produkcyjno-Budowlanego Sinciangu (XPCC) jest odpowiedzialne za realizowanie wszystkich strategii XPCC dotyczących kwestii bezpieczeństwa, w tym za zarządzanie ośrodkami detencyjnymi. XPCC jest państwową organizacją gospodarczą i paramilitarną działającą w chińskim Regionie Autonomicznym Sinciang-Ujgur, która sprawuje władzę administracyjną i kontroluje działalność gospodarczą w Sinciangu.	22.3.2021

	Nazwa (transliteracja na alfabet łaciński)	Nazwa	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				Jako organizacja zajmująca się strategiami bezpieczeństwa w ramach XPCC, Biuro Bezpieczeństwa Publicznego XPCC jest odpowiedzialne za poważne pogwałcenia praw człowieka w Chinach, w szczególności za masowe arbitralne zatrzymania i poniżające traktowanie Ujgurów i osób należących do innych muzułmańskich mniejszości etnicznych, a także za systematyczne pogwałcenia ich wolności religii lub przekonań, związane między innymi z realizowaniem przez XPCC zakrojonego na szeroką skalę programu nadzorowania, zatrzymywania i indoktrynowania muzułmańskich mniejszości etnicznych. W ramach wyżej wspomnianego programu XPCC wykorzystuje Ujgurów i osoby należące do innych muzułmańskich mniejszości etnicznych do pracy przymusowej, w szczególności na polach bawełny. Jako organizacja zajmująca się strategiami bezpieczeństwa w ramach XPCC, Biuro Bezpieczeństwa Publicznego XPCC jest odpowiedzialne za systematyczne korzystanie z pracy przymusowej.	
2.	Central Public Prosecutor's Office (alias Office of the Prosecutor of the DPRK) Prokuratura Centralna (alias Biuro Prokuratora Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej (KRLD))	조선민주주의인민공화국 중앙검찰소 (pisownia koreańska)		Prokuratura Centralna jest instytucją, która nadzoruje wszystkie postępowania karne w Koreańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej (KRLD), w tym postępowanie przygotowawcze, przesłuchanie, tymczasowe aresztowanie i proces.	22.3.2021

▼ M2

	Nazwa (transliteracja na alfabet łaciński)	Nazwa	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				Prokuratura Centralna jest wykorzystywana do ścigania i karania osób za przestępstwa polityczne po przeprowadzeniu z gruntu nierzetelnych procesów sądowych. Ponosi ona też odpowiedzialność instytucjonalną za poważne pogwałcenia praw człowieka, do jakich dochodzi w zwykłych więzieniach i ośrodkach detencyjnych, w których przeprowadza się przesłuchania, gdyż nie dba o egzekwowanie praw osób tymczasowo aresztowanych ani skazanych więźniów. Z racji ścisłej współpracy z Ministerstwem Bezpieczeństwa Państwowego i Ministerstwem Bezpieczeństwa Społecznego ponosi odpowiedzialność za poważne pogwałcenia praw człowieka, jakich dopuszcza się aparat bezpieczeństwa KRLD, w szczególności za tortury i inne okrutne, niehumanitarne lub poniżające traktowanie albo karanie, egzekucje pozasądowe, wymuszone zaginięcia oraz arbitralne aresztowania lub zatrzymania, i takie działania legitymizuje.	
3.	Bojówka Kaniyat (wcześniej znana jako 7. Brygada, 7. Brygada z Tarhuny, Brygada z Tarhuny); (alias 9. Brygada, Bojówka Al-Kani, Al-Kaniyat, Brygada Kani, Kaniat, Kaniyat, Kanyat)	مليشيا كانيات (pisownia arabska)		Bojówka Kaniyat to zbrojna bojówka z Libii, która od 2015 r. do czerwca 2020 r. sprawowała kontrolę nad libijskim miastem Tarhuna. Po ucieczce członków bojówki do wschodniej Libii poczynając od czerwca 2020 r., w Tarhunie odkrywano masowe groby przypisywane bojówce Kaniyat. Bojówka Kaniyat jest odpowiedzialna za poważne naruszenia praw człowieka, w szczególności egzekucje pozasądowe oraz wymuszone zaginięcia.	22.3.2021
4.	National Security Office (alias National Security Agency) of the Government of Eritrea (Urząd Bezpieczeństwa Narodowego/ Agencja Bezpieczeństwa Narodowego Rządu Erytrei)	-	Na czele organu stoi generał dywizji Abraha Kassa	Na czele Urzędu Bezpieczeństwa Narodowego/Agencji Bezpieczeństwa Narodowego Rządu Erytrei stoi generał dywizji Abraha Kassa; organ jest nadzorowany przez Urząd Prezydenta. W skład Urzędu Bezpieczeństwa Narodowego wchodzi sześć biur, z których każde podzielone jest na trzy sekcje odpowiedzialne, odpowiednio, za wywiad, aresztowania i przesłuchania. Urząd Bezpieczeństwa Narodowego jest odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Erytrei, w szczególności za arbitralne aresztowania, egzekucje pozasądowe, wymuszone zaginięcia oraz tortury, których dopuszczają się jego funkcjonariusze.	22.3.2021

▼ M2

	Nazwa (transliteracja na alfabet łaciński)	Nazwa	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
▼ <u>M6</u>					
5.	Grupa Wagnera (alias Grupa Vagnera, PMC Wagner, Liga) ► <u>M17</u> (*) ◄	Группа Вагнера (pisownia rosyjska)		Grupa Wagnera to prywatny rosyjski podmiot wojskowy nieposiadający osobowości prawnej, utworzony w 2014 r. jako organizacja będąca następcą Korpusu Słowiańskiego. Grupą kieruje Dimitrij Utkin, a finansuje ją Jewgienij Prigożyn. Grupa Wagnera finansuje i prowadzi swoją działalność poprzez tworzenie podmiotów lokalnych i przy wsparciu lokalnych rządów. Grupa Wagnera jest odpowiedzialna za poważne naruszenia praw człowieka na Ukrainie, w Syrii, Libii, Republice Środkowoafrykańskiej, Sudanie, Mali i w Mozambiku, obejmujące tortury i egzekucje pozasądowe, doraźne lub arbitralne oraz zabójstwa.	13.12.2021
▼ <u>M7</u>					
6.	Lobaye Invest SARLU ► <u>M17</u> (*) ◄		Miejsce rejestracji: Bangi, Republika Środkowoafrykańska. Data rejestracji: 24.10.2017 Numer ewidencyjny: M 354838 D 0001 (numer „NIF”, numer identyfikacji podatkowej) Główne miejsce prowadzenia działalności: Republika Środkowoafrykańska Inne informacje: oddział M-Finans	Lobaye Invest SARLU jest prywatną spółką zarejestrowaną w Republice Środkowoafrykańskiej (RSA), jednostką zależną rosyjskiej firmy M-Finans, kontrolowanej przez Jewgienija Prigożyna. Zarządzają nią Dmitrij Sytij, członek ścisłego kierownictwa Grupy Wagnera, oraz Jewgienij Chodotow, który jest powiązany z Jewgienijem Prigożynem. Lobaye Invest prowadzi kopalnie złota i diamentów w Republice Środkowoafrykańskiej. Jest związana z działaniami Grupy Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej. Finansuje również kilka mediów, takich jak stacja radiowa Lengo Sengo, środkowoafrykańska stacja radiowa prowadząca kampanie dezinformacji i propagująca obecność Grupy Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej. Lobaye Invest jest powiązana z Grupą Wagnera, umieszczoną w wykazie za poważne naruszenia praw człowieka, obejmujące tortury i egzekucje pozasądowe, doraźne lub arbitralne oraz zabójstwa w szeregu krajów, w tym w Republice Środkowoafrykańskiej. Poprzez swoje działania Lobaye Invest wspiera również takie naruszenia popełnione w Republice Środkowoafrykańskiej.	25.2.2023

▼ **M7**

	Nazwa (transliteracja na alfabet łaciński)	Nazwa	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
7.	DIAMVILLE ► M17 (*) ◀		Data rejestracji: 28.3.2019 Numer ewidencyjny: CA/BG2019B519 Główne miejsce prowadzenia działalności: Republika Środkowoafrykańska Inne informacje: powiązane osoby i podmioty: Yevgeny Prigozhin, Grupa Wagnera, Dimitri Sytii, Valery Zakharov, Perfilev, Svetlana Troitskaya, Lobaye Invest	Diamville jest firmą przykrywką, wykorzystywaną przez obecną w Republice Środkowoafrykańskiej Grupę Wagnera w celu nielegalnego handlu diamentami. Spółka jest blisko związana ze wszystkimi głównymi działaczami Grupy Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej, takimi jak Jewgienij Prigożyn i Dmitrij Sytij. Diamville jest powiązana z Grupą Wagnera, umieszczoną w wykazie za poważne naruszenia praw człowieka, obejmujące tortury i egzekucje pozasądowe, doraźne lub arbitralne oraz zabójstwa w szeregu krajów, w tym w Republice Środkowoafrykańskiej. Poprzez swoje działania wspiera on również takie naruszenia popełnione w RSA.	25.2.2023
▼ M13					
8.	Fundacja na rzecz Obrony Wartości Narodowych (FDNV) Fundusz na rzecz Obrony Wartości Narodowych (FDNV) Fundacja/organizacja na rzecz Ochrony Wartości Narodowych (FPNV)/ (FZNC) Fundacja na rzecz Ochrony Wartości Narodowych ► M17 (*) ◀		Miejsce rejestracji: Moskwa (64 Zemlyanoy Val str., building 2, office 201, Moscow, Russian Federation) Strona internetowa: https://en.fznc.ru	Fundacja na rzecz Obrony Wartości Narodowych (FDNV) jest powiązana z Grupą Wagnera. FDNV jest podmiotem odpowiadającym za public relations Grupy Wagnera. Kieruje kampaniami prowagnerowskiej propagandy i dezinformacji, w tym po to, aby poprawić reputację Grupy Wagnera i wspomóc jej rozmieszczanie; podejmuje też niejawne ingerencje w imieniu Grupy Wagnera w różnych krajach, w których grupa ta działa. Grupa Wagnera została umieszczona w wykazie za poważne naruszenia praw człowieka, w tym tortury oraz pozasądowe, doraźne lub arbitralne egzekucje i zabójstwa, w szeregu krajów, w tym w Libii, Mali i Republice Środkowoafrykańskiej. FDNV jest powiązana z Grupą Wagnera i jest odpowiedzialna za wspieranie działań Grupy Wagnera i zachęcanie do tych działań poprzez prowagnerowską propagandę, ingerencję polityczną i dezinformację.	25.2.2023

▼ **M7**

	Nazwa (transliteracja na alfabet łaciński)	Nazwa	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
9.	Radio Centrafricaine Lengo Sengo ► M17 (*) ◀		Miejsce rejestracji: Bangi, Republika Środkowoafrykańska Data rejestracji: 11.2018 Główne miejsce prowadzenia działalności: Galabadja Bangi, gmina Bangi Galabadja, 8eme Arr. [GPS]-> 4.4070, 18.5465	Radio Lengo Sengo jest środkowoafrykańską stacją radiową zaangażowaną w imieniu Grupy Wagnera w operacje polegające na wywieraniu wpływu w internecie. Jej celem jest manipulowanie opinią publiczną. Prowadzi kampanie dezinformacyjne i promuje obecność Grupy Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej. Radio Lengo Sengo jest finansowane przez Lobaye Invest – prywatną spółkę powiązaną z Jewgienijem Prigożynem, związaną z Grupą Wagnera i służącą jako przykrywa dla działalności Grupy Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej. Grupa Wagnera została umieszczona w wykazie za poważne naruszenia praw człowieka, obejmujące tortury i egzekucje pozasądowe, doraźne lub arbitralne oraz zabójstwa, w szeregu krajów, w tym w Republice Środkowoafrykańskiej. Radio Lengo Sengo jest odpowiedzialne za wspieranie działań Grupy Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej i zachęcanie do tych działań.	25.2.2023
10.	Meroe Gold Co. Ltd. alias Meroe For Agricultural & Animal Production; Al-Solag; Al-Sarraj Mining Company Ltd; Al-Sawlaj Mining Company Ltd; Al-Solaj Mining Company ► M17 (*) ◀		Miejsce rejestracji: Al-jref Gharb Plot 134 Blok 1h, Chartum, Sudan Pozostałe informacje: wydobywanie pozostałych rud metali nieżelaznych Powiązana z: Al Sawlaj for Mining Ltd الصولج Aswar Multi Activities Co., Ltd	Meroe Gold jest podmiotem będącym przykrywką działań Grupy Wagnera w Sudanie i jest ściśle powiązany z działaniami tej grupy w Sudanie. Dzięki powiązaniom z sudańskim wojskiem Grupa Wagnera zapewniła sobie eksploatację i eksport sudańskiego złota do Rosji. Meroe Gold jest powiązana z Grupą Wagnera, umieszczoną w wykazie za poważne naruszenia praw człowieka, w tym tortury oraz pozasądowe, doraźne lub arbitralne egzekucje i zabójstwa w szeregu krajów, w tym w Sudanie. Poprzez swoje działania Meroe Gold wspiera również takie naruszenia popełnione w Sudanie.	25.2.2023

▼ **M13**

▼ **M7**

	Nazwa (transliteracja na alfabet łaciński)	Nazwa	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
11.	M-Invest ► M17 (*) ◀		Miejsce rejestracji: d. 76 korp. 4 litera A ofis N620, prospekt Obukhovskoi Oborony St. Petersburg, Russian Federation Numer ewidencyjny: 1177847044066 Główne miejsce prowadzenia działalności: Chartum, Sudan Inne informacje: Numer identyfikacji podatkowej: 7811636632, numer w dzienniku urzędowym: 06513574	M-Invest jest podmiotem będącym przykrywką działań Grupy Wagnera w Sudanie. Ma bliskie powiązania z Jewgieniem Prigożynem. Dzięki powiązaniom z sudańskim wojskiem Grupa Wagnera zapewniła sobie eksploatację i eksport sudańskiego złota do Rosji. M-Invest jest powiązana z Grupą Wagnera, umieszczoną w wykazie za poważne naruszenia praw człowieka, obejmujące tortury i egzekucje pozasądowe, doraźne lub arbitralne oraz zabójstwa w szeregu krajów, w tym w Sudanie. Poprzez swoje działania wspiera ona również takie naruszenia popełnione w Sudanie.	25.2.2023
12.	Sewa Security Services ► M17 (*) ◀		Miejsce rejestracji: Bangi, Republika Środkowoafrykańska Główne miejsce prowadzenia działalności: Republika Środkowoafrykańska Inne informacje: spółka zależna Lobaye Invest	Sewa Security Services to prywatne przedsiębiorstwo z siedzibą w Republice Środkowoafrykańskiej, które zapewnia ochronę wyższym rangą urzędnikom rządowym tego kraju. Służy jako przykrywka dla działalności Grupy Wagnera w Republice Środkowoafrykańskiej. Jest spółką zależną Lobaye Invest, którą zarządzają Dmitrij Sytij, członek ścisłego kierownictwa Grupy Wagnera, oraz Jewgienij Chodotow, który jest powiązany z Jewgieniem Prigożynem. Sewa Security była zaangażowana wraz z Grupą Wagnera w szereg brutalnych ataków, które miały miejsce w Republice Środkowoafrykańskiej od czasu wyborów prezydenckich w grudniu 2020 r. Sewa Security jest powiązana z Grupą Wagnera, umieszczoną w wykazie za poważne naruszenia praw człowieka, obejmujące tortury i egzekucje pozasądowe, doraźne lub arbitralne oraz zabójstwa w szeregu krajów, w tym w Republice Środkowoafrykańskiej. Poprzez swoje działania wspiera on również takie naruszenia popełnione w Republice Środkowoafrykańskiej.	25.2.2023

▼ **M2**

▼ **M8**

▼ **M13**

	Nazwa (transliteracja na alfabet łaciński)	Nazwa	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
13.	Qarchak Prison inne nazwy: Gharchak Prison, Zendân-e-Qarchak, Qarchak Women's Prison, Shahr-e Rey Prison (więzienie w Gharczak)	زندان قرچک (pisownia perska)	Miejsce rejestracji: okręg Varamin, ostan Teheran, Iran Data rejestracji: 2010 r.	Więzienie w Gharczak jest jednym z podległych reżimowi irańskiemu ośrodków detencyjnych dla kobiet w okręgu Varamin (ostan Teheran). Wśród zatrzymanych są więźniowie polityczni i uczestnicy pokojowych prodemokratycznych protestów, a także kobiety ciężarne i matki z dziećmi. Warunki życia w tym więzieniu są bardzo złe i nieludzkie. Zatrzymane kobiety w więzieniu w Gharczak są torturowane, gwałcone i poddawane innym formom przemocy seksualnej. Są przetrzymywane w przeludnionych celach, bez dostępu do czystej wody pitnej, żywności i pomocy medycznej, co stanowi okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie. Uwolnieni więźniowie zgłaszają przypadki wykorzystywania seksualnego przez strażników więziennych i pracowników sił bezpieczeństwa. Protestującym kobietom wysyłanym do więzienia w Gharczak często grozi się gwałtem w celu wymuszenia zeznań. Więzienie to jest zatem zaangażowane w poważne pogwałcenia praw człowieka w Iranie, w tym tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie, a także systematyczne akty przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć.	7.3.2023
14.	Syrian Republican Guard (Syryjska Gwardia Republikańska)		Miejsce rejestracji: Syria Powiązane osoby: generał brygady Mohamed Qasem (zastępca dowódcy), generał Malik Aliaa (naczelný dowódca) Mohammad Nayouf, Mohamed Kaddor (dowódcy), prezydent Baszar Al.-Assad	Syryjska Gwardia Republikańska jest podmiotem odpowiedzialnym za bezpieczeństwo urzędników i stanowi część syryjskich sił bezpieczeństwa. W jej szeregach powszechne jest stosowanie wobec kobiet przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć, zwłaszcza podczas trwającego konfliktu w Syrii. Ofiary donoszą o brutalnych gwałtach i torturach po arbitralnych aresztowaniach i podczas arbitralnych zatrzymań. Syryjska Gwardia Republikańska wpisuje się w systematyczne podejście reżimu syryjskiego, aby stosowanie przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć służyło represjonowaniu i zastraszaniu ludności syryjskiej, w szczególności kobiet i dziewcząt. Syryjska Gwardia Republikańska jest zatem odpowiedzialna za poważne pogwałcenia praw człowieka w Syrii, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, arbitralne aresztowania lub zatrzymania, a także za powszechne stosowanie przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć.	7.3.2023

▼ **M8**

	Nazwa (transliteracja na alfabet łaciński)	Nazwa	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
15.	Office of the Chief of Military Security Affairs (OCMSA) (Biuro Dowódcy ds. Bezpieczeństwa Wojskowego)		Miejsce rejestracji: Naypyitaw, Mjanma/Birma	OCMSA jest odpowiedzialne za zarządzanie ośrodkami detencyjnymi i ośrodkami przesłuchań w Mjanmie/Birmie i zajmuje się gromadzeniem danych wywiadowczych. Pracownicy OCMSA zmuszają kobiety, mężczyzn i członków społeczności LGBTIQ, którzy zostali arbitralnie zatrzymani i poddani przesłuchaniu, do obnażania się, gwałcą ich, poddają elektrowstrząsom, przypalają im genitalia i stosują wobec nich nadmierną przemoc. OCMSA jest zatem zaangażowane w poważne pogwałcenia praw człowieka w Mjanmie/Birmie, w tym arbitralne zatrzymania i tortury, a także w systematyczne i powszechne akty przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć.	7.3.2023

▼ **M10**

16.	Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa ► M17 (*) ◀	Главное Управление Внутренних дел по городу Москве (pisownia rosyjska)	Adres: 127994, Moscow, 38 Petrovka St., Russia Tel.: +8 (495) 694-92-29 Strona: https://77.xn--b1aew.xn--p1ai/	Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa obejmuje siły policyjne, śledczych, obiekty penitencjarne, Centrum Zwalczania Ekstremizmu i inne jednostki ochrony porządku publicznego w Moskwie. Kieruje nią Oleg Baranov. Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa monitorowała i arbitralnie zatrzymywała niezależnych dziennikarzy i opozycyjnych aktywistów uczestniczących w pokojowych demonstracjach poparcia dla Aleksieja Nawalnego i sprzeciwu wobec korupcji rosyjskiego rządu i wobec inwazji Rosji na Ukrainę. Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa namierzała też i zatrzymywała poborowych starających się uniknąć mobilizacji na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie. W tym celu dyrekcja ta stosowała w Moskwie jako narzędzie represji system rozpoznawania twarzy. Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa jest zatem odpowiedzialna za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za arbitralne aresztowania i zatrzymania, za pogwałcenia i naruszenia wolności pokojowego zgromadzania się i zrzeszania.	20.7.2023
-----	---	---	---	--	-----------

▼ **M10**

	Nazwa (transliteracja na alfabet łaciński)	Nazwa	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
17.	Departament Technologii Informacyjnych Miasta Moskwa ► M17 (*) ◀	Департамент Информационных Технологий города Москвы (pisownia rosyjska)	Adres: (siedziba) Russia, 123100 Moscow, 1-Y Krasnogvardeyskiy Proyezd, 21, bld 1; (faktyczny) Russia, 105064 Moscow Yakovoapostol'skiy Pereulok, 12c1 Tel.: +7 (495) 957-01-31 Faks: +7 (495) 957-75-42 E-mail: dit@mos.ru Strona: https://www.mos.ru/dit/	Departament Technologii Informacyjnych Miasta Moskwa opracowuje i stosuje w Moskwie system rozpoznawania twarzy. Dane z systemu departament ten przekazuje jednostkom ochrony porządku publicznego w Głównej Dyrekcji Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa. Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa stosowała ten system w Moskwie jako narzędzie represji. Wykorzystywała go do monitorowania i arbitralnego zatrzymywania niezależnych dziennikarzy i działaczy opozycyjnych uczestniczących w pokojowych demonstracjach poparcia dla Aleksieja Nawalnego i sprzeciwu wobec korupcji rosyjskiego rządu i wobec inwazji Rosji na Ukrainę. Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa stosowała ten system także do namierzania i zatrzymywania poborowych starających się uniknąć mobilizacji na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie. Departament Technologii Informacyjnych Miasta Moskwa jest zatem odpowiedzialny za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za arbitralne aresztowania i zatrzymania, za pogwałcenia i naruszenia wolności pokojowego zgromadzania się i zrzeszania	20.7.2023
18.	Ntechlab ► M17 (*) ◀	Нтехлаб (pisownia rosyjska)	Adres: 127055, Russia, Moscow, Novolesnaya St., 2, prem. 1/3 (BC „Brigantina Hall”) Tel.: +7 (499) 110-22-54 E-mail: info@ntechlab.ru Strona: https://ntechlab.ru/	NtechLab to rosyjska firma zajmująca się technologią rozpoznawania twarzy. Współpracowała z Departamentem Technologii Informacyjnych Miasta Moskwa w opracowaniu systemu rozpoznawania twarzy w Moskwie. Dane z systemu są przekazywane jednostkom ochrony porządku publicznego w Głównej Dyrekcji Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa. Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa stosowała ten system w Moskwie jako narzędzie represji. Wykorzystywała go do monitorowania i arbitralnego zatrzymywania niezależnych dziennikarzy i działaczy opozycyjnych uczestniczących w pokojowych demonstracjach poparcia dla Aleksieja Nawalnego i sprzeciwu wobec korupcji rosyjskiego rządu i wobec inwazji Rosji na Ukrainę. Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa stosowała ten system także do namierzania i zatrzymywania poborowych starających się uniknąć mobilizacji na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie.	20.7.2023

▼ **M10**

	Nazwa (transliteracja na alfabet łaciński)	Nazwa	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
				NtechLab jest zatem odpowiedzialny za zapewnianie technicznego lub materialnego wsparcia do poważnego pogwałcania praw człowieka w Rosji, w tym do arbitralnych aresztowań i zatrzymań, do pogwałcania i naruszania wolności pokojowego zgromadzania się i zrzeszania.	
19.	Tevian alias Tekhnologii Videoanaliza LLC ► M17 (*) ◀	ООО Технологии видеоанализа (pisownia rosyjska)	Adres: (siedziba) 119634 Moscow, Skulptora Mukhina St. 7, 1st floor, II, room 2B, Russia; (biuro) 119048, Moscow, Efremova St., 10, building 2, Office 11, Russia Tel.: +7 (917) 531-86-41 Strona: https://tevia.ai E-mail: info@tevia.ru ; support@tevia.ai	Tevian to firma zajmująca się technologią rozpoznawania twarzy. Współpracowała z Departamentem Technologii Informacyjnych Miasta Moskwa w opracowaniu systemu rozpoznawania twarzy w Moskwie. Dane z systemu są przekazywane jednostkom ochrony porządku publicznego w Głównej Dyrekcji Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa. Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa stosowała ten system w Moskwie jako narzędzie represji. Wykorzystywała go do monitorowania i arbitralnego zatrzymywania niezależnych dziennikarzy i opozycyjnych aktywistów uczestniczących w pokojowych demonstracjach poparcia dla Aleksieja Nawalnego i sprzeciwu wobec korupcji rosyjskiego rządu i wobec inwazji Rosji na Ukrainę. Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa stosowała ten system także do namierzania i zatrzymywania poborowych starających się uniknąć mobilizacji na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie. Tevian jest w związku z tym odpowiedzialny za zapewnianie technicznego lub materialnego wsparcia do poważnego pogwałcania praw człowieka w Rosji, w tym do arbitralnych aresztowań i zatrzymań, do pogwałcania i naruszania wolności pokojowego zgromadzania się i zrzeszania.	20.7.2023
20.	JSC Elektronnaya Moskva ► M17 (*) ◀	АО „Электронная Москва” (pisownia rosyjska)	Adres: (faktyczny) 105064, Moscow, Nizhny Susalny pereulok, building 5, building 19, floor a1, room X, room 1 (siedziba) 105064, Moscow, Nizhny Susalny lane, 5, building 19, floor a1, room X, room 1	Elektronnaya Moskva to firma teleinformatyczna stworzona przez rząd Moskwy. Organizowała ona przetargi na dostarczenie oprogramowania do rozpoznawania twarzy, które to oprogramowanie zostało później wykorzystane podczas zakładania systemu rozpoznawania twarzy w Moskwie. System moskiewski został opracowany i był stosowany przez Departament Technologii Informacyjnych Miasta Moskwa. Dane z systemu były przekazywane jednostkom ochrony porządku publicznego w Głównej Dyrekcji Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa.	20.7.2023

▼ **M10**

	Nazwa (transliteracja na alfabet łaciński)	Nazwa	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
			(pocztowy) 107078, Moscow, PO Box 185 Tel.: +7 (495) 988-2270 E-mail: e-moskva@e-moskva.ru Strona: https://www.e-moskva.ru/ Nr INN 7707314029	Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa stosowała ten system w Moskwie jako narzędzie represji. Wykorzystywała go do monitorowania i arbitralnego zatrzymywania niezależnych dziennikarzy i działaczy opozycyjnych uczestniczących w pokojowych demonstracjach poparcia dla Aleksieja Nawalnego i sprzeciwu wobec korupcji rosyjskiego rządu i wobec inwazji Rosji na Ukrainę. Główna Dyrekcja Spraw Wewnętrznych Miasta Moskwa stosowała ten system także do namierzania i zatrzymywania poborowych starających się uniknąć mobilizacji na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie. Elektronnaya Moskva jest zatem odpowiedzialna za zapewnianie technicznego lub materialnego wsparcia do poważnego pogwałcania praw człowieka w Rosji, w tym do arbitralnych aresztowań i zatrzymań, do pogwałcania i naruszania wolności pokojowego zgromadzania się i zrzeszania.	

▼ **M14**

21.	Safe Internet League (Liga Bezpiecznego Internetu) ► M17 (*) ◀	Лига безопасного интернета (pisownia rosyjska)	Adres: Usovo, flat 100, Moscow Oblast, Russia, 143084 Tel.: +7 8 800 700-56-76 Adres poczty elektronicznej: info@ligainternet.ru Strona internetowa: https://ligainternet.ru Powiązane osoby: Ekaterina Mikhailovna Mizulina; Konstantin Valerevich Malofeev	Safe Internet League (Liga Bezpiecznego Internetu) to rosyjska organizacja pararządowa, którą współzałożył właściciel kanału telewizyjnego Tsargrad TV Konstantin Malofeev, przy wsparciu rosyjskiego rządu. Safe Internet League (Liga Bezpiecznego Internetu) umożliwia rosyjskiemu rządowi wzmacnianie cenzury przez uciszanie twórców treści internetowych i artystów, którzy tworzą treści niezgodne z oficjalną linią rządu rosyjskiego. Safe Internet League (Liga Bezpiecznego Internetu) wnosi oficjalne skargi do rosyjskich organów ścigania przeciwko rosyjskim twórcom treści internetowych, tj. blogerom, a także muzykom, celebrytom i influencerom. Wykorzystując groźbę zastosowania środków karnych lub ekonomicznych, Safe Internet League (Liga Bezpiecznego Internetu) próbuje zmusić twórców treści internetowych i artystów do usuwania treści antyrządowych lub do tworzenia treści pochlebnych dla rosyjskiego rządu i jego polityk. Safe Internet League (Liga Bezpiecznego Internetu) jest zatem odpowiedzialna za poważne i systematyczne naruszenia wolności opinii i wypowiedzi, które budzą również poważne obawy w odniesieniu do celów wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa określonych w art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej.	29.1.2024
-----	---	---	---	--	-----------

▼ **M2**

▼ **M15**

	Nazwa (transliteracja na alfabet łaciński)	Nazwa	Informacje identyfikacyjne	Powody umieszczenia w wykazie	Data umieszczenia w wykazie
22.	Kolonia karna IK-3 inna nazwa: federalna instytucja państwowa „Kolonia karna nr 3” (IK-3); IK-3 – kolonia poprawcza o zaostrozonym rygorze dla mężczyzn; Wilk polarny ► M17 (*) ◄	ФКУ ИК-3 inna nazwa: Полярный волк (pisownia rosyjska)	Adres: 629420, st. Gagarina, 1 A , Yamalo-Nenets Autonomous Okrug, Kharp village Data rejestracji: 1961 r. Główne miejsce działalności: Jamalsko-Nieniecki Okręg Autonomiczny, Federacja Rosyjska Powiązane osoby: szef kolonii karnej IK-3 pułkownik Vadim Konstantinovich KALININ	IK-3 to kolonia karna w ramach rosyjskich służb więziennych, którą kieruje Vadim Kalinin. Jako część rosyjskiego systemu karnego podlega Ministerstwu Sprawiedliwości Federacji Rosyjskiej. Wiadomo, że w kolonii karnej IK-3 na więźniów wywiera się presję fizyczną i psychiczną i że stosuje się wobec nich pełną izolację, tortury i przemoc, a zapewniana opieka medyczna jest bardzo niskiej jakości. Aleksiej Nawalny, który był przetrzymywany w kolonii karnej IK-3 od 25 grudnia 2023 r. aż do śmierci 16 lutego 2024 r., był tam maltretowany, w tym poprzez odosobnienie w karnej izolatce oraz okrutne, nieludzkie i poniżające traktowanie, co doprowadziło do dramatycznego pogorszenia się stanu jego zdrowia i w końcu śmierci. Kolonia karna IK-3 jest zatem odpowiedzialna za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, a także systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024
23.	Kolonia karna IK-6 inna nazwa: kolonia karna nr 6, obwód włodzimierski; IK-6 Mielechowo; kolonia karna Mielechowo ► M17 (*) ◄	ИК-6 Мелехово inna nazwa: ФКУ „ИК № 6 УФСИН по Владимирской области” (pisownia rosyjska)	Adres: village of Melekhovo (Vladimir region), Kovrovsky district, at Pervomaiskaya str., 261-A. Rodzaj podmiotu: rosyjska kolonia karna dla mężczyzn Miejsce rejestracji: Rosja Data rejestracji: 1959 r.	IK-6 to kolonia karna w ramach rosyjskich służb więziennych, którą kieruje Dmitry Nozhkin. Jako część rosyjskiego systemu karnego podlega Ministerstwu Sprawiedliwości Federacji Rosyjskiej. Wiadomo, że w kolonii karnej IK-6 na więźniów wywiera się presję fizyczną i psychiczną i że stosuje się wobec nich pełną izolację, tortury i przemoc. Aleksiej Nawalny, który był przetrzymywany w kolonii karnej IK-6 od czerwca 2022 r. do 25 grudnia 2023 r., był tam maltretowany, w tym poprzez odosobnienie w karnej izolatce oraz okrutne, nieludzkie i poniżające traktowanie, co doprowadziło do dramatycznego pogorszenia się stanu jego zdrowia. Kolonia karna IK-6 jest zatem odpowiedzialna za poważne pogwałcenia praw człowieka w Rosji, w tym za tortury i inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie, a także systematyczne gwałcenie wolności opinii i wypowiedzi.	22.3.2024

▼ **M17**

(*) Art. 5 ust. - 1 nie stosuje się do wpisów oznaczonych gwiazdką.

▼ B

ZAŁĄCZNIK II

Strony internetowe zawierające informacje o właściwych organach oraz adres na potrzeby powiadomień kierowanych do Komisji

▼ M5

BELGIA

https://diplomatie.belgium.be/en/policy/policy_areas/peace_and_security/sanctions

BUŁGARIA

<https://www.mfa.bg/en/EU-sanctions>

CZECHY

www.financnianalytickurad.cz/mezinarodni-sankce.html

DANIA

<http://um.dk/da/Udenrigspolitik/folkeretten/sanktioner/>

NIEMCY

<https://www.bmwi.de/Redaktion/DE/Artikel/Aussenwirtschaft/embargos-aussenwirtschaftsrecht.html>

ESTONIA

<https://vm.ee/et/rahvusvahelised-sanktsioonid>

IRLANDIA

<https://www.dfa.ie/our-role/policies/ireland-in-the-eu/eu-restrictive-measures/>

GRECJA

<http://www.mfa.gr/en/foreign-policy/global-issues/international-sanctions.html>

HISZPANIA

<https://www.exteriores.gob.es/es/PoliticaExterior/Paginas/SancionesInternacionales.aspx>

FRANCJA

<http://www.diplomatie.gouv.fr/fr/autorites-sanctions/>

CHORWACJA

<https://mvep.gov.hr/vanjska-politika/medjunarodne-mjere-ogranicavanja/22955>

WŁOCHY

https://www.esteri.it/it/politica-estera-e-cooperazione-allo-sviluppo/politica_europea/misure_deroghe/

CYPR

<https://mfa.gov.cy/themes/>

ŁOTWA

<http://www.mfa.gov.lv/en/security/4539>

LITWA

<http://www.urm.lt/sanctions>

▼ **M5**

LUKSEMBURG

<https://maee.gouvernement.lu/fr/directions-du-ministere/affaires-europeennes/organisations-economiques-int/mesures-restrictives.html>

WĘGRY

<https://kormany.hu/kulgazdasagi-es-kulugyminiszterium/ensz-eu-szankcios-tajekoztato>

MALTA

<https://foreignandeu.gov.mt/en/Government/SMB/Pages/SMB-Home.aspx>

NIDERLANDY

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/internationale-sancties>

AUSTRIA

<https://www.bmeia.gv.at/themen/aussenpolitik/europa/eu-sanktionen-nationale-behoerden/>

POLSKA

<https://www.gov.pl/web/dyplomacja/sankcje-miedzynarodowe>

<https://www.gov.pl/web/diplomacy/international-sanctions>

PORTUGALIA

<https://www.portaldiplomatico.mne.gov.pt/politica-externa/medidas-restritivas>

RUMUNIA

<http://www.mae.ro/node/1548>

SŁOWENIA

http://www.mzz.gov.si/si/omejevalni_ukrepi

SŁOWACJA

https://www.mzv.sk/europske_zalezitosti/europske_politiky-sankcie_eu

FINLANDIA

<https://um.fi/pakotteet>

SZWECJA

<https://www.regeringen.se/sanktioner>

Adres, na który należy przesyłać powiadomienia do Komisji Europejskiej:

European Commission

Directorate-General for Financial Stability, Financial Services and Capital Markets Union (DG FISMA)

Rue de Spa/Spastraat 2

B-1049 Brussels, Belgium

E-mail: relex-sanctions@ec.europa.eu